

ضرورت هوشیاری در برابر فتنه‌های داخلی

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و چهارم | شماره ۱۱۸۳ | دوشنبه ۲۵ فروردین ۱۴۰۴ | ۱۵ شوال ۱۴۴۶ | ۱۴ آوریل ۲۰۲۵ | ۱۶ صفحه

علی قاسمی

اهداف نامگذاری سال‌ها

علی محمدی

دوقطبی نسازید

نوبد کمالی

استراتژی درهم‌تنیده‌سازی منافع اقتصادی

صبح صادق چشم‌اندازها و چالش‌های مذاکرات ایران و آمریکا در عمان را تحلیل می‌کند

میدان دیپلماسی

مذاکرات عمان و چند نکته

دکتر یدالله جوانی

مدیر مسئول

۱ جمهوری اسلامی هرگز تحت فشار و تهدید آمریکا با مذاکره موافقت نکند. زمانی که ترامپ با همان خلق و خوی قلدری و زیاده‌خواهی، از یک‌سو مجموعه‌ای از تکالیف را برای ایران فهرست کرد و گفت باید جمهوری اسلامی روی آن توافق کند و از دیگر سو اعلام کرد در صورت عدم توافق، ایران را بمباران خواهد کرد؛ رهبر حکیم انقلاب اسلامی با صراحت فرمودند، چنین مذاکره‌ای نه عاقلانه است، نه هوشمندانه و نه شرافتمندانه.

۲ مقدمات مذاکرات عمان، زمانی فراهم شد که آمریکا شروط و پیشنهاد ایران را در سه موضوع پذیرفت. مذاکره صرفاً در موضوع هسته‌ای با قید شفاف شدن ماهیت صلح‌آمیز بودن این صنعت در ایران، محل مذاکره در مسقط با میانجی‌گری عمان و مذاکره به صورت غیر مستقیم، سه مطلب کاملاً متفاوت از خواست آمریکا بود. این مهم نشان از موضع‌گیری قدرتمندانه ایران و ایستادگی در برابر زیاده‌خواهی آمریکا دارد. این در حالی است که

آمریکا افزون بر موضوع هسته‌ای، بر مذاکره بر مواردی چون موشکی، منطقه و مقاومت تأکید داشت و محل مذاکره را امارات و شکل مذاکره را هم مستقیم تعیین کرده بود!

۳ در خصوص مذاکره، در مجموعه حاکمیت یک صدایی وجود دارد و مبنای این یک صدایی، همان مواضع رهبر حکیم انقلاب اسلامی است.

۴ بین موضع‌گیری قاطع رهبر حکیم انقلاب اسلامی مبنی بر رد مذاکره با دولت کنونی آمریکا و اجازه معظم‌له یا مخالفت نکردن برای مذاکره غیر مستقیم در موضوع هسته‌ای، هیچ تناقضی وجود ندارد. هریک از این مواضع، با مختصات خودش باید تحلیل شود. در واقع، عقب‌نشینی در مواضع ترامپ از آن زیاده‌خواهی‌ها برای مذاکره، موجب پدیدایی شرایط جدید شد و همین شرایط جدید، مجموعه حاکمیت را به این جمع‌بندی برای مذاکره با مختصات پیش گفته رساند.

۵ بی‌اعتمادی به آمریکا به دلیل تجربه، به قوت خود باقی است. این آمریکا است که باید با تغییر رفتار اعتمادسازی کند و مذاکرات عمان، اولین

مرحله آزمون مسئولیت‌پذیری دولت ایالات متحده آمریکا است. البته بسیاری به نظر می‌رسد که در خلق و خوی شیطان‌ی شیطان بزرگ، تحولی رخ دهد و کماکان به احتمال زیاد، درب بر روی همان پاشنه بی‌صدافتی و بد عهدی آمریکایی‌ها می‌چرخد. بنابراین تیم مذاکره‌کننده باید در نهایت حکمت و درایت عمل کند.

۶ از آنجا که آمریکایی‌ها در مذاکرات صادفانه عمل نمی‌کنند، باید مراقب عملیات روانی و جنگ روایت‌سازی آنان بود.

ترامپ در حالی قرار دارد که به یک پیروزی هرچند صرفاً رسانه‌ای و زود هنگام نیاز دارد. هوشمندی تیم مذاکره‌کننده ایرانی در ارائه بهنگام خبرها و اطلاعات مرتبط با مذاکره و نتایج آن از یک سو و دقت نظر رسانه‌های داخلی و همچنین هوشمندی مسئولان و مردم، می‌تواند این نقشه عملیات روانی و جنگ رسانه‌ای روایت‌ساز نادرست دشمن را خنثی کند.

۷ همانطور که بارها و بارها رهبر حکیم انقلاب اسلامی با صراحت فرمودند، راه حل مشکلات کشور مذاکره با آمریکا نیست. آمریکایی‌ها به جای مشکل‌گشایی، حسب تجربه اگر بتوانند گره‌ها را کورتر می‌کنند. بنابراین، مسئولان با توجه به شعار

سال، با استفاده از ظرفیت‌های داخلی و خصوصاً ظرفیت‌های مردمی و سیاست منطقه‌گرایی، برای حل مشکلات کشور تلاش کرده و نگذارند اقتصاد کشور با مذاکراتی که سرنوشتی نامعلوم دارد شرطی شود.

۸ همانطور که اشاره شد، تصمیم به مذاکره به صورت غیر مستقیم در موضوع هسته‌ای با واسطه‌گری مسقط، محصول خرد جمعی در حاکمیت به اقتضای شرایط است. بر اساس همین خرد جمعی که باید آن را پاس داشت، تیم مذاکره‌کننده، باید از موضع قدرت، مذاکرات عزتمندانه را به صورت سودمند در راستای منافع ملی به پیش ببرد. برای این مهم، آنچه مورد اتفاق نظر همه مسئولان کشور است، پشتیبانی تمام قد میدان و قدرت نظامی، از دیپلماسی و میز مذاکره‌کننده ایرانی است. دشمن هم به خوبی می‌داند و باید بیشتر هم توجه کند که نه تهدید او بر مذاکره‌کننده ایرانی اثر دارد و نه اگر در عملی کردن تهدید حماقت کند، از این خباثتش بهره‌ای خواهد برد. خباثت آمریکایی با عمل نظامی احتمالی علیه ملت ایران، نتیجه‌اش گشوده شدن درب‌های جهنم در منطقه راهبردی غرب آسیا، بر روی تمامی نیروهای تروریستی این کشور خواهد بود.

نیم نگاه

تاریخچه

و اهداف نامگذاری سال‌ها

علی قاسمی

تحلیلگر ارشد اقتصادی

به حول و قوه الهی در سال جدید به اقتضای شعار سال قرار بر این شد به صورت سریالی در هر شماره شعار سال در نشریه تبیین شود. بعد از بیسان مقدمات و کلیات، نمونه‌های عینی سرمایه‌گذاری را به صورت مفصل در هر شماره خواهیم داشت. از سال ۱۳۶۸ که حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای پس از امام خمینی (ره) به رهبری انقلاب اسلامی برگزیده شدند، نزدیک ۳۵ سال می‌گذرد. معظم‌له از سال ۱۳۶۹ در ابتدای سال بر یک مسئله، موضوع مهم و درخور توجه را که در آن سال باید نگاه ویژه به آن داشت، به صورت توصیه و اندرز تأکید می‌کردند تا اینکه به طور رسمی از سال ۱۳۷۸ بنا را بر نامگذاری سال‌ها گذاشته و در سخنرانی نوروزی‌شان نام سال را انتخاب و معرفی می‌کردند. در اولین سال اعلان رسمی به دلیل یکصدمین سال تولد امام راحل از سوی معظم‌له سال «امام خمینی (ره)» نامگذاری شد. ایشان در ادامه هر سال که از آن می‌گذرد، سنت نیکوی نامگذاری سال‌ها را به عنوان یکی از شئونات مهم حکمرانی ولایی امتداد بخشیدند و سال‌های پیش‌رو را به ترتیب زیر نام‌گذاری فرمودند:

۱۳۷۸: سال امام خمینی (ره) ۱۳۷۹: سال «امام علی (ع)» ۱۳۸۰: سال «اقتدار ملی و اشتغال‌آفرینی» ۱۳۸۱: سال «عزت و افتخار حسینی» ۱۳۸۲: سال «خدمت‌گزاری» ۱۳۸۳: سال «پاسخگویی» ۱۳۸۴: سال «همبستگی ملی و مشارکت عمومی» ۱۳۸۵: سال «پیامبر اعظم (ص)» ۱۳۸۶: سال «اتحاد ملی، انسجام اسلامی» ۱۳۸۷: سال «نوآوری و شکوفایی» ۱۳۸۸: سال «حرکت به سمت اصلاح الگوی مصرف» ۱۳۸۹: سال «همت مضاعف و کار مضاعف» ۱۳۹۰: سال «جهاد اقتصادی» ۱۳۹۱: سال «تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی» ۱۳۹۲: سال «حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی» ۱۳۹۳: سال «اقتصاد و فرهنگ با عزم ملی و مدیریت جهادی» ۱۳۹۴: سال «دولت و ملت، همدلی و همبازی» ۱۳۹۵: سال «اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل» ۱۳۹۶: سال «اقتصاد مقاومتی، تولید-اشتغال» ۱۳۹۷: سال «حمایت از کالای ایرانی» ۱۳۹۸: سال «رونق تولید» ۱۳۹۹: سال «جهش تولید» ۱۴۰۰: سال «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» ۱۴۰۱: سال «تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» ۱۴۰۲: سال «مهار تورم، رشد تولید» ۱۴۰۳: «جهش تولید با مشارکت مردم» ۱۴۰۴: سال «سرمایه‌گذاری برای تولید».

اما چرا رهبر معظم انقلاب شعار سال تعیین می‌کند؛ طبق قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، ترسیم و ابلاغ سیاست‌های کلی نظام و جهت‌گیری کشور بر عهده رهبر معظم انقلاب اسلامی است. یکی از شیوه‌های ترسیم جهت‌گیری کلی نظام و مسئولان که حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای(مدظله‌العالی) آن را مطرح و دنبال فرموده‌اند، انتخاب شعار سال و نام‌گذاری هدفمند سال‌های مختلف بوده است. ایشان هر سال در لحظات آغازین سال نو و بهار طبیعت، با صدور پیامی خطاب به ملت ایران، با اهداف زیر شعار سال را اعلام می‌فرمایند. ۱- ترسیم جهت‌گیری کلی نظام و مسئولان به‌عنوان نقشه‌راه یک ساله؛ ۲- معین کردن مسیر حرکت یک ساله کشور؛ ۳- ایجاد اجماع برای تمرکز بر مهم‌ترین مسئله کشور؛ ۴- توجه و جلب توجه افکار عمومی به یک مسئله خاص و مهم؛ ۵- جهت‌بخشی به سیاست‌های اجرایی، عملکرد مسئولان دولتی و حاکمیتی و کوشش مسئولان برای رفع نقیصه‌های مهم اجرایی کشور.

چرا ویتکاف انتخاب شده است؟

هسته‌ای و رفع تحریم‌ها مذاکره خواهد کرد. گفتنی است، نماینده آمریکا در مذاکرات عمان «استیو ویتکاف» نماینده ویژه ترامپ در خاورمیانه است. در این راستا، عده‌ای می‌گویند انتخاب ویتکاف از طرف ترامپ نشانه آن است که مذاکرات برای آمریکا اهمیت ندارد و آن را جدی نگرفته و به دنبال مذاکرات جدی نیست؛ ولی باید توجه داشت که در آمریکا این یک سنت است که نمایندگان ویژه رئیس‌جمهور به صورت مجزا مسائل را پیگیری می‌کنند. برای نمونه، در دولت بایدسن «رابرت مالی» نماینده بایدن در مذاکرات غیرمستقیم با ایران بود یا «مک گورک» نماینده بایدن در خاورمیانه بود. این موضوع و استفاده از نمایندگان ویژه باعث تنش بین رؤسای جمهوری آمریکا و وزارت خارجه آمریکا از گذشته‌های دور می‌شده است که معروف‌ترین آن درگیری شدید «هیلاری کلینتون» وزیر خارجه دوره اول ریاست‌جمهوری اوباما با رئیس‌جمهور آمریکا بود. وی معتقد بود، این موازی‌کاری است و موجب محدود شدن اختیارات وزیر خارجه

رضا صارمی

دکترای امنیت ملی

پس از کش و قوس‌های فراوان سرانجام در روز شنبه، ۲۳ فروردین ماه مذاکرات جمهوری اسلامی ایران و آمریکا به صورت غیر مستقیم برگزار شد. از حواشی این مذاکرات قبل از شروع آن، این است که جمهوری اسلامی در موضع برتر وارد مذاکرات شده است؛ به دلیل اینکه آمریکا تأکید داشت مذاکرات به‌صورت مستقیم باشد؛ ولی ایران اعلام کرد مذاکرات به‌صورت غیرمستقیم خواهد بود. همچنین آمریکا مایل بود با ایران در امارات مذاکره کند؛ ولی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد مذاکرات در عمان خواهد بود. ایالات متحده اصرار داشت که مذاکرات در موضوعات برنامه هسته‌ای منطقه‌ای و توان موشکی و پهبادی باشد؛ ولی وزیر خارجه جمهوری اسلامی گفت که ایران فقط در موضوع برنامه

می‌شود.

«مارکو رویو» و «تیم والتز» مشاور امنیت ملی معتقدند با یک حمله نظامی باید برنامه هسته‌ای ایران به صورت کلی برچیده شود؛ ولی ترامپ و ویتکاف بر این نظر تأکید دارند که برنامه هسته‌ای ایران نباید به سمت تولید سلاح هسته‌ای برود و داشتن برنامه هسته‌ای غیرنظامی با نظارت‌های گسترده هیچ مشکلی ندارد؛ اما حال بینیم استیو ویتکاف کیست و چه سابقه‌ای دارد؟ ویتکاف در سال ۱۹۵۷ در یک خانواده یهودی با اصالت روسی در نیویورک متولد شد. دارد و در حوزه املاک و مستغلات فعال بوده است. آشنایی او با ترامپ به اواسط دهه هشتاد برمی‌گردد. او پای ثابت بازی گلف ترامپ بوده است و در سال ۲۰۲۰ عضو گروه‌های مشاور اقتصادی ترامپ برای مقابله با پیامدهای کووید ۱۹ بود. در نوامبر سال ۲۰۲۴ به عنوان نماینده ویژه ترامپ در امور خاورمیانه منصوب شد؛ نقشی که در دوره قبل به عهده «جرد کوشنر» داماد ترامپ بود. او در آتش‌بس بین حماس و

رسانه‌ها در خط مقدم

ضرورت تبیین بهنگام و روایت صحیح در برابر جنگ ترکیبی ترامپ

♦ آرایش تمام عیار رسانه‌ای

موفقیت در برابر جنگ ترکیبی نیازمند یک آرایش تمام‌عیار رسانه‌ای است؛ یعنی سازمان‌دهی همه ظرفیت‌های موجود در یک جبهه متحد. این آرایش شامل رسانه‌های رسمی، شبکه‌های اجتماعی، دیپلماسی عمومی و حتی هنر و فرهنگ می‌شود. دولت ایران باید یک ستاد مرکزی رسانه‌ای تشکیل دهد که وظیفه آن هماهنگی میان نهادها، رصد لحظه‌ای تحولات و تدوین راهبردهای کوتاه‌مدت و بلندمدت باشد. این نیروها باید توانایی تولید محتوا به زبان‌های مختلف، تحلیل داده‌ها و پیش‌بینی روندها را داشته باشند.

نگاهی به تجربه‌های گذشته نشان می‌دهد، ایران در برخی موارد توانسته با تبیین به‌موقع، دست بالا را در عرصه رسانه‌ای داشته باشد. ایران باید از این درس‌ها بهره بگیرد و با پیش‌بینی اقدامات بعدی ترامپ، خود را برای هر سناریویی آماده کند؛ چه این سناریو تشدید تحریم‌ها باشد، چه تهدید نظامی یا عملیات روانی گسترده‌تر.

زلنسکی‌سازی در اینجا به معنای شکل‌گیری یک تصویر تحریف‌شده از ایران است که افکار عمومی داخلی را ناامید و جهانیان را علیه آن متحد کند. تجربه اوکرانین نشان داد، ضعف در جنگ روایت‌ها، زمینه‌ساز مداخلات خارجی و فشارهای اقتصادی-سیاسی می‌شود. برای جلوگیری از این سناریو، ایران نیازمند آرایش رسانه‌ای تمام‌عیار، تولید محتوای حرفه‌ای و واکنش سریع به اتهامات است. در غیر این صورت، خطر انزوای تضعیف تدریجی، بیش از پیش جدی خواهد شد.

به این موضوع هم باید توجه داشت که در جنگ ترکیبی، زمان عاملی تعیین‌کننده است. هر تأخیری در پاسخ‌گویی به ادعاها و اتهامات، فرصتی طلایی به حریف می‌دهد تا روایت خود را تثبیت کند. برای نمونه، وقتی ترامپ در سال ۲۰۱۸ از برجام خارج شد و ایران را به تلاش برای دستیابی به سلاح هسته‌ای متهم کرد، واکنش‌های اولیه ایران بیشتر دفاعی و با تأخیر بود. این در حالی است که ایالات متحده با استفاده از نشست‌های مطبوعاتی، بیانیه‌های رسمی و انتشار اسناد ادعایی، موفق شد روایت خود را در سطح جهانی جا بیندازد.

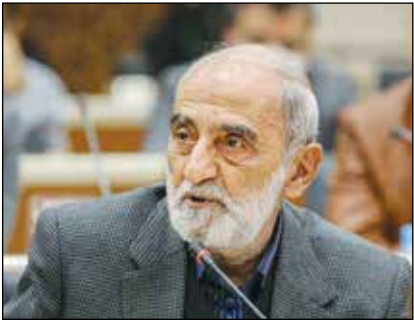
خطرناک منجر شود که از دل آن افرادی، همچون زلنسکی متولد می‌شود؛ سناریویی که در آن، ضعف در روایت‌سازی فعال‌رسانه‌ای داخلی این پیام را کانالیزه می‌کند که ایران چاره‌ای جز تن دادن به مذاکره تحت فشار ندارد.

ترامپ با ابزارهای پیشرفته رسانه‌ای، از تهدیدهای نظامی تا عملیات روانی، تلاش دارد ایران را ضعیف و منزوی نشان دهد. اگر ایران نتواند با واکنش سریع و روایت قدرتمند، این تصویرسازی را خنثی کند، قافیه را باخته و مشابه اوکرانین در آستانه بحران ۲۰۲۲، در موضع انفعال قرار می‌گیرد؛ یعنی تبدیل ایران به کشوری که تحت فشار روانی و رسانه‌ای سنگین، به‌تدریج از درون تضعیف شده و در عرصه جهانی منزوی‌تر شود. ترامپ با بهره‌گیری از ابزارهای رسانه‌ای پیشرفته، از تهدیدهای علنی تا روایت‌سازی در شبکه‌های اجتماعی، تلاش دارد ایران را به مثابه تهدیدی جهانی جا بیندازد.

اگر فعالان رسانه‌ای ایران نتوانند با سرعت و هماهنگی لازم، روایت صحیح و پیش‌دستانه‌ای ارائه دهند، این عقب‌ماندگی فضا را برای تسلط روایت خصمانه آمریکا باز می‌کند.

آزمون دیپلماسی

«حسین شریعتمداری» در یادداشتی مهم با موضوع مذاکرات شنبه نوشت: «مذاکره غیرمستقیم با آمریکا بیرون و خارج از اشراف و اطلاع حضرت آقا صورت نمی‌پذیرد. از این رو چنانچه با آن موافق نبودند، از انجام آن جلوگیری می‌فرمودند و بدیهی است که این موافقت- یا عدم مخالفت- با ابلاغ دستورالعمل درباره چند و چون مذاکره و ترسیم خطوط قرمز آن نیز همراه بوده است. مذاکرات غیرمستقیم با آمریکا از یک سو تحقیر آمریکا و ترامپ است که او را شایسته مذاکره مستقیم ندانسته‌ایم و از سوی دیگر، به قول آقای عراقچی، وزیر محترم امور خارجه کشورمان باهدف آزمون آمریکا صورت می‌پذیرد.»

اراده مقاومت

«سردار اسماعیل قآنی» فرمانده نیروی قدس سپاه طی سخنانی با اشاره به نقش برجسته شهدا و جبهه مقاومت، تأکید کرد: «دشمنان با وجود برخورداری از امکانات گسترده، در برابر اراده ملت‌های مقاوم ناتوان هستند.» وی افزود: «آمریکا و رژیم صهیونیستی با تمام ادعاهای خود، در عمل ناتوان هستند. آنها حتی نمی‌توانند درک کنند که چرا موشک‌های ما با دقت به اهداف خود می‌رسند. این قدرت ماست. خاصیت مقاومت این است که هر که با آن بجنگد، آن را قوی‌تر می‌کند. در جنگ تحمیلی، دشمن خرمشهر را با خاک یکسان کرد؛ اما همین دوران، ملت ایران را بزرگ و سربلند کرد.»

میدان دیپلماسی

صبح صادق چشم‌اندازها و چالش‌های مذاکرات ایران و آمریکا در عمان را تحلیل می‌کند

رامین نصیری

کارشناس سیاسی

در فضای پرتلاطم روابط ایران و آمریکا، که در چهار دهه تقابل ایدئولوژیک، امنیتی و ژئوپلیتیک ریشه دارد، «دیپلماسی هوشمند» به ابزاری حیاتی برای مدیریت تنش‌ها از سوی ایران تبدیل شده است. با تشدید فشارهای حداکثری آمریکا و تحریم‌های فلج‌کننده، ایران همواره مسیر حفظ حاکمیت ملی همراه با عقلانیت سیاسی را با ترکیبی از مقاومت و انعطاف‌پذیری تاکتیکی پیوند زده است. مذاکرات اخیر درباره برنامه هسته‌ای ایران، که در پس‌زمینه تبادل نامه‌های غیرمستقیم و پیام‌های دیپلماتیک شکل گرفته، بار دیگر این پرسش را برجسته کرده است که آیا تهران توانسته است با عبور از میدان مین سیاست‌ورزی غرب و آمریکا، دیپلماسی هوشمندانه‌ای را اتخاذ کند که در پرتو آن اقتدار و حاکمیت و استقلال سیاسی خود را حفظ کرده و همزمان منافع حداکثری جمهوری اسلامی ایران را از نظام بین‌الملل بازستاند؟ این یادداشت در سه محور کلیدی این مسئله را واکاوی می‌کند.

محور اول

نیادل‌نامه‌های دیپلماتیک: بازی درمرزهای اعتمادسازی

ایران علاقه‌ای به داشتن سلاح هسته‌ای ندارد. شواهد و قرائن نشان می‌دهد، تهران با ارسال پیام‌هایی مبتنی بر «الزام متقابل»، بر دو اصل پای فشرده است:

۱- **رفع تحریم‌ها به‌عنوان پیش‌شرط بازگشت به تعهدات هسته‌ای:** ایران تأکید دارد که هرگونه تعدیل در فعالیت‌های هسته‌ای خود، منوط به لغو یکجانبه و بازگشت‌ناپذیر تحریم‌های آمریکاست. این موضع نه‌تنها تکرار منطق برجام است، بلکه تلاشی برای جلوگیری از تکرار سناریوی «خروج یک‌طرفه آمریکایی‌ها از توافق» از سوی واشنگتن به‌شمار می‌آید.

۲- **عدم پذیرش مذاکره تحت فشار:** ارسال نامه‌ها در شرایطی صورت گرفته که آمریکا همچنان به سیاست «تهدید حداکثری» از طریق تشدید تحریم‌ها و مداخلات منطقه‌ای پایبند است. تهران با این اقدام، به غرب یادآوری می‌کند که «تهدید و مذاکره» نمی‌توانند همزمان پیش بروند.

ایسن رویکرد به منظور آن است تا اولاً استقلال رفتاری حاکمیت سیاسی جمهوری اسلامی حفظ شود و در ثانی روند گام به‌گام اعتمادزایی در روابط میان دو طرف همراه با حسن عمل انجام گیرد. ایران می‌کوشد با حفظ خطوط قرمز، هزینه‌های عدم توافق را برای طرف مقابل افزایش دهد، بی‌آنکه در دام بن‌بست دیپلماتیک گرفتار شود. درباره تهدیدها هم پاسخ قاطع جمهوری اسلامی ایران بر هر گونه خباثت و شرارت خارجی، با انجام رزمایش‌های مختلف و اعلام مواضع قاطع ایران و تهدید متقابل غربی‌ها همراه بوده است.

محور دوم

مواضع ایران: چرایی تمرکز بر موضوع هسته‌ای و امتناع از مذاکرات موشکی و منطقه‌ای

مواضع ایران در مذاکرات اخیر را باید در سه لایه فهمید:

۱- **امتناع از مذاکره بر سر مسائل موشکی و منطقه‌ای:**

مسائمه‌های موشکی: از منظر تهران، توان موشکی ایران به مثابه بازوی بازدارندگی در برابر تهدیدهای امنیتی ناشی از حضور نظامی آمریکا در خلیج فارس و اشغالگری رژیم صهیونیستی، کاملاً غیرقابل مذاکره است. هرگونه چانه‌زنی بر سر این موضوع، نقض اصل «امنیت ملی غیر قابل معامله» تلقی می‌شود.

سیاست‌های منطقه‌ای: ایران حساسیت خود در مسائل منطقه‌ای، به ویژه مسائل مربوط به عراق، سوریه، یمن و لبنان را ذیل مقوله ضرورت «مقاومت در برابر اشغالگری و تروریسم» و همچنین اصل تأمین امنیت جمعی (همسایگان در کنار هم) تعریف می‌کند. از این رو، این موضوعات را خارج از حیطه مذاکرات دوجانبه با آمریکا می‌داند؛ چراکه به باور تهران، واشگتن به‌دنبال «معامله‌سازی امنیتی» برای تثبیت هژمونی خود در غرب آسیاست.

از سوی دیگر، اتهام‌زنی بی‌اساس غرب و آمریکا به ایران مبنی بر داشتن نیروهای نیابتی در منطقه علاوه بر اینکه موجب بی‌اعتبار شدن و کمرنگ شدن حقیقت

وجودی گروه‌های مقاومت در منطقه می‌شود، منجر به آن می‌شود که عامل بی‌ثبات‌کننده در منطقه و مخرب از نگاه غربی‌ها، جمهوری اسلامی ایران قلمداد شود. بنابراین، جمهوری اسلامی ایران با دیپلماسی هوشمندانه خود ضمن رد هر گونه اتهام مبنی بر داشتن گروه‌های نیابتی در منطقه، هر گونه مذاکره و توافق در رابطه با این گروه‌ها را واگذار به مسئولان و رهبران گروه‌های مقاومت کرده و تأکید مجدد دارد که هر یک از این گروه‌های مقاومت در منطقه دارای استقلال عمل سیاسی و رفتاری است.

۲- **پذیرش مذاکره بر سر مسائل هسته‌ای:**

هزینه‌های تحریم: فشار اقتصادی ناشی از تحریم‌ها، عامل اصلی گرایش ایران به مذاکرات هسته‌ای برشمرده می‌شود. برخلاف حوزه‌های موشکی و منطقه‌ای، که ایران در آنها موقعیت برتر دارد، تحریم‌های مالی و نفتی، جامعه ایران و اقتصاد ایران را با چالش‌های معیشتی مواجه کرده است. موضوعی که برای کشوری مانند ایران که در مسیر توسعه قرار دارد، بسیار مهم بوده و خواهان تغییر این شرایط است.

بین‌المللی‌سازی پرونده: تمرکز بر مسئله هسته‌ای به ایران اجازه می‌دهد با تبدیل اینن موضوع به یک «دغدغه جهانی» (به‌ویژه برای اروپا)، واشنگتن را در موضع انفعالی قرار دهد. بازگشت به برجام، مشروعیت بین‌المللی ایران را تقویت کرده و فضایی برای تنش‌زدایی با دیگر بازیگران ایجاد می‌کند. پرونده هسته‌ای ایران موضوعی است که اگر حل و فصل شود، دیگر ایالات متحده و غرب نمی‌تواند علیه ایران اجماع جهانی راه بیندازد یا مشروعیتی برای در انزوا قرار دادن جمهوری اسلامی ایران داشته باشد. همچنین موضوع هسته‌ای مسئله‌ای است که قبلاً نیز مذاکره شده است و قابلیت رجوع مجدد و بازستانی منافع و امتیاز متقابل از طرف غربی را دارد.

محور سوم

شبیهات پیرامون مذاکرات: از نقد ساختاری تا ترسیم سناریوها

مخالفان و منتقدان مذاکرات، چهار شبهه کلیدی را مطرح می‌کنند:

۱- **شبهه مستقیم‌با غیرمستقیم بودن مذاکرات:**

برخی با استناد به سخنان رهبری مبنی بر «عدم اعتماد به آمریکا»، استدلال می‌کنند که حسی مذاکرات غیرمستقیم نیز به معنای مشروعیت‌بخشی به دولت ترامپ است. در پاسخ باید گفت، ایران با حفظ واسطه‌ها و عدم پذیرش مذاکره رو در رو، می‌کوشد بدون دادن امتیاز نمادین، گره‌های اقتصادی را بگشاید. از سوی دیگر نحوه و روش مذاکرات به خودی خود، اصالت و موضوعیت ویژه‌ای ندارد و صرفاً بازی رسانه‌ای است که غربی‌ها به راه انداخته‌اند که بگویند جمهوری اسلامی ایران از مواضع گذشته خود کوتاه آمده یا عقب‌نشینی کرده است. بنابراین، تلقی عمومی افکار عمومی باید به سمتی باشد که انگار جمهوری اسلامی ایران دچار ضعف یا انفعال رفتاری شده است؛ در حالی که اصل و اساس محتوای مذاکرات و چارچوب مذاکرات و در نهایت ضمانت‌های اجرایی مذاکرات است.

بنابراین، مذاکرات به شکل و شیوه‌ای که سه اصل اساسی «عزت»، «حکمت» و «مصلحت» – که سه اصل اساسی دیپلماسی و سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران است – رعایت شود و به تحصیل حداکثری منافع ملی جمهوری اسلامی ایران منجر شود، انجام خواهد شد و مذاکره مستقیم به دلیل آنکه شائبه عقب‌نشینی جمهوری اسلامی را ایجاد نکند یا برآورد و محاسبات غربی‌ها را به سمت ضعف و انفعال جمهوری اسلامی ایران نبرد، استفاده نشده است. این نوع از مذاکرات همچنین سابقه‌دار بوده و در دولت‌های مختلف به کارگیری شده است. در دولت گذشته هم اتفاقاً مذاکرات بسیاری با طرف غربی بر سر مسائل گوناگون به صورت غیر مستقیم صورت گرفته بود که اتفاقاً در قضایای گوناگون، از جمله بازگشت و آزادسازی پول‌های بلوکه شده ایران موفقیت آمیز بود و جزء دستاوردهای دستگاه دیپلماتیک «شهید امیر عبداللهیان» قلمدادمی‌شود.

۲- **شبهه ناهمخوانی مذاکرات با مواضع رهبر معظم انقلاب:** رهبر معظم انقلاب بهمن ماه سال گذشته بود که با توصیف مذاکره با آمریکا به «غیرعاقلا‌نه، غیرشرافتمندانه و غیرهوشمندانه» در شرایط فشار، هشدار داده‌اند که غرب به‌دنبال

«تسلیم‌سازی» کامل جمهوری اسلامی ایران در انحنای مذاکرات و سازش است. باید اشاره کرد که شرایط بهمن ماه سال گذشته با امروز بسیار متفاوت بود و اتفاقاً موضع‌گیری بهنگام و صریح و قاطع معظم‌له در بهمن ماه بود که امروز دست‌دستگاه دیپلماسی را برای انجام مذاکرات غیر مستقیم باز گذاشته و موجب عقب‌نشینی غربی‌ها از سیاست‌های زورگویانه خود شده است.

واقعیت این است که خواست و اراده ترامپ و آمریکا از آغاز دوران ریاست‌جمهوری دور دوم خود، تسلیم‌سازی ایران و تحمیل اراده آمریکا بر ایران است. به همین منظور هم در پاسخ به برخی پالس‌های برخی از سیاسیون داخلی، آمریکا و ترامپ پیش‌شرط‌هایی برای آغاز مذاکرات پیش روی ایران قرار داده بود که فقط یکی از بندهای آن پیش‌شرط‌ها، خلع سلاح کامل ایران از سلاح‌های متعارف و غیر متعارف بود. به این معنا که جمهوری اسلامی ایران به کشوری کامل بی‌دفاع و آسیب‌پذیر تبدیل شود تا ایالات متحده اجازه انجام یافتن هر گونه مذاکره‌ای میان ایران و آمریکا را بدهد. در چنین وضعیتی، رهبر معظم انقلاب با قاطعیت و هوشمندی خود، انجام هر گونه مذاکراتی را منتفی دانسته و غیر هوشمندانه خوانده‌بودند؛ اما شرایط امروز کاملاً متفاوت است.

نامه ارسالی ترامپ به ایران هر چند بندهایی همراه با تهدید و زورگویانه داشت، در اساس ضمن عقب‌نشینی از پیش‌شرط‌های گذشته، اعلام کرده بود که خواست اصلی ایالات متحده آن است که جمهوری اسلامی ایران به سلاح هسته‌ای دست پیدا نکند. موضوعی که فعلاً بر اساس مبانی دینی جمهوری اسلامی ایران هم با صراحت تمام اعلام کرده است که مایل نیست سلاح هسته‌ای داشته باشد. البته بر اساس مبانی دینی و اعتقادی هر گاه در شرایط اضطرار و نیاز ضرورت داشته باشد، ممکن است احکام هم دچار تغییر شده و در سیاست‌های هسته‌ای خود تجدید نظر کند؛ اما مادامی که تهدیدات وجودی متوجه حاکمیت جمهوری اسلامی ایران نباشد، نیازی به ساخت چنین تسلیحاتی نمی‌بیند.

بنابراین، دیپلماسی کنونی ایران، نه از موضع ضعف، که با هدف «فروکاستن هزینه‌های تحریم» و خرید زمان برای تقویت زیرساخت‌های مقاومت پیش می‌رود. به عبارت دیگر، مذاکره ابزاری تاکتیکی در خدمت استراتژی کلان «مقاومت فعال» است. در این معنا مذاکرات غیر مستقیم اقدامی هوشمندانه و مبتکرانه برای دفاع از حقوق مشروع ایران و جلوگیری از تحمیل هزینه‌های تحریم‌های ظالمانه قلمداد می‌شود. بنابراین، مواضع رهبری در رابطه با منع مذاکره با آمریکا تابع شرایطی بود که امروز این شرایط کمتر شده و زمینه برای معرفی و گفت‌وگوهای غیر مستقیم با غربی‌ها در رابطه با ایده‌ها و مبانی انقلاب اسلامی و احقاق حقوق کشور فراهم شده است. بنابراین جمهوری اسلامی ایران حاکمیتی متصلب و مسدود ندارد؛ بلکه پویا و دینامیک بوده و به دنبال خراب کردن سناریوی معرفی ایران به عنوان محور شرارت یا بازیگر جنگ‌طلب است.

۳- **شبهه سناریوی «اگر مذاکره نکنیم چه می‌شود؟»:** موافقان مذاکره معتقدند بدون گفت‌وگو، تشدید تحریم‌ها به فروپاشی اقتصادی و ناآرامی‌های اجتماعی منجر می‌شود؛ اما واقعیت این است که اقتصاد ایران در سال‌های اخیر، با اتکا به «اقتصاد مقاومتی»، از مرز شکنندگی عبور کرده است. افزایش همکاری‌ها با چین و روسیه، تقویت زیرساخت‌های نفتی غیر قابل تحریم و رشد صادرات غیر نفتی، تقویت روابط با همسایگان، افزایش تعاملات اقتصادی با کشورها و قدرت‌های نو ظهور اقتصادی نشان می‌دهد ایران گزینه‌های جایگزین متنوع و جذابی برای بقا و توسعه دارد.

از سوی دیگر، تصور اینکه ایالات متحده و ترامپ در صورتی که مذاکرات صورت نگیرد، ممکن است در قبال ایران به خباثت یا شرارتی همانند جنگ و حمله خارجی دست بزنند نیز هر چند در کلام غربی‌ها و به ویژه ترامپ و نتانیاهو بارها تکرار شده است، اما چندان محتمل نیست؛ چرا که اولاً جمهوری اسلامی ایران بازیگر توانمند و قدرتمند از حیث مباحث دفاعی و نظامی بوده و در صورت انجام کوچک‌ترین ریسکی از سوی ایالات متحده در قبال حاکمیت سرزمینی خود، توانایی اقدام متقابل و تهدید و آسیب به منافع ایالات متحده در منطقه را دارد. بنابراین، عقلانیت معیشتی و هزینه‌فایده‌غربی‌ها مانع از آن می‌شود که چنین اشتباهی را امر تکب بشنوند. در ثانی انجام چنین اشتباهی می‌تواند معادلات و شرایط را به کلی تغییر داده و سبب شود جمهوری اسلامی ایران در مسیر تقابل کامل قرار گرفته

و اتفاقاً زمینه برای تجدید نظر در سیاست‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران فراهم شود. هر چند جمهوری اسلامی ایران نیز با درک وضعیت کنونی و با اقدامی هوشمندانه دیپلماسی منطقی را در پیش گرفت و ضمن رد این شائبه، توپ را در زمین غربی‌ها انداخته است.

۴- **شبهه سناریوی «اگر مذاکره کنیم همه مشکلات حل می‌شود یا نه؟»:** تجربه برجام ثابت کرد حتی با توافق جامع، آمریکا می‌تواند یک‌جانبه از میز مذاکره خارج شود. با این حال، نمی‌توان نقش کوتاه‌مدت مذاکرات در کاهش تنش‌ها و ایجاد فضای تنفس را نادیده گرفت. کلید موفقیت، در «تبدیل نفت به سلاح دیپلماتیک» است: استفاده از مذاکرات برای شکستن انزوای سیاسی، بی‌آنکه وابستگی به غرب ایجاد شود. بنابراین موفقیت مذاکرات در میزان تعهد طرفین برای وفاداری به توافقات است. همچنین تضمین‌های اجرایی لازم و کاملی برای اجرای توافقات باید وجود داشته باشد. از سوی دیگر، برای حل و فصل مشکلات اقتصادی باید به سمت اقتصاد درون‌زا و متکی به ظرفیت‌های داخلی و آسیب‌ناپذیر در برابر متغیرهای خارجی برویم. واقعیت این است که توافقاتی، همانند برجام صرفاً می‌تواند در کوتاه‌مدت به صورت مُسکن عمل کرده و گشایش‌های اقتصادی را به وجود بیاورد؛ اما برای حل ریشه‌ای مشکلات اقتصادی چاره‌ای جز مدیریت و سیاست‌گذاری درست داخلی و مدیریت هزینه- درآمدها و نهایتاً افزایش بهره‌وری و بازدهی اقتصادی و توسعه متوازن و همه جانبه در همه سطوح نداریم.

سخن پایانی

هوشمندی دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران

دیپلماسی ایران در مذاکرات هسته‌ای، نمایشی از «واقع‌گرایی تهاجمی» به شمار می‌رود: استفاده از ابزارهای دیپلماتیک برای حفظ دستاوردهای هسته‌ای و کاستن از فشارهای ظالمانه غربی‌ها، بدون عقب‌نشینی در مواضع امنیتی و منطقه‌ای. در این وضعیت، جمهوری اسلامی ایران با بازی هوشمندانه خود هم در عرصه رسانه‌ای و هم در میدان دیپلماسی تلاش دارد ضمن حفظ دستاوردهای صنعت هسته‌ای خود، از انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای خود دفاع کرده و در نهایت موقعیت استراتژیک و نقش بین‌المللی خود را در نظام بین‌الملل ارتقا ببخشد. در چنین وضعیتی، شاهد تغییر جایگاه ایران از بازیگر تأثیر گذار منطقه‌ای به یک قدرت منطقه‌ای تأثیر گذار در نظام بین‌الملل هستیم. گنتی است، البته موفقیت دیپلماسی هوشمند جمهوری اسلامی ایران، منوط به دو شرط است:

۱- **وحدت‌نخبگان نظام:** هر گونه شکاف در درون حلقه تصمیم‌گیری می‌تواند به ابزاری برای بازیگری غرب تبدیل شود. خباثت‌های محتمل از سوی غربی‌ها و آمریکایی‌ها و دو قطب‌سازی‌های کاذب و در نهایت تلاش برای جدا کردن ملت از حاکمیت یا دو پارگی در درون دولت یا ملت با انجام انواع فتنه‌های مختلف یا سرگرم‌سازی ایران به چالش‌ها و برخی بحران‌های داخلی ممکن است تا تمرکز لازم را از ایران گرفته و منجر به اشتباه محاسباتی از سوی ایران یا بیگانگان شده و دستاویزی برای ضرب‌هزنی به ایران و جلوگیری از احقاق حقوق ایرانیان شود. بنابراین، وحدت و انسجام داخلی همراه با دقت و هوشمندی کامل از مر حله پیش از مذاکره تا مرحله پس از توافق و اجرا نیازمند است.

۲- **تعادل و تناسب میان مذاکره و میدان:** تاریخ نشان داده است غرب تنها تحت فشار ترکیبی «تحریم‌های معکوس» و «تهدیدهای امنیتی» به تعهدات خود پایبند می‌ماند. غربی‌ها همواره در کنار تهدیدها و فشارهای دیپلماتیک تلاش می‌کنند فشار و ضربات گوناگونی را در میدان نیز وارد کنند و بنابر این شاهد جنگ ترکیبی و همه جانبه از سوی ایشان هستیم. بنابراین، نیاز است در مقابل آن ما نیز به صورت همه‌جانبه به اقدام متقابل دست زده و همراهی و تناسب و توازن کامل و مناسبی میان میدان و دیپلماسی برقرار کنیم. ضعف در هر یک از این دو ابزار سیاست خارجی ممکن است موفقیت دیپلماسی هوشمندانه ایران را تحت‌الشعاع قرار دهد. بنابراین نخبگان و مسئولان باید به‌جای نگرانی از اصل مذاکرات، بر نظارت هوشمندانه بر روند توافقات و جلوگیری از انحراف استراتژیک تمرکز کنند؛ زیرا در نهایت، این «موازنه میدان و دیپلماسی» است که سرنوشت دیپلماسی را تعیین می‌کند، نه صرفاً الفاظ دیپلماتیک. توانمندی هر یک از این دو نیز منجر به تقویت دیگری شده و کاملاً تابعی از یکدیگر هستند.

روزنه

دوقطبی نسازید...

علی محمدی

کارشناس سیاسی اقتصادی

تیم سیاست خارجه ایران به نمایندگی از نظام جمهوری اسلامی، شنبه را در حالی برای مذاکرات غیر مستقیم در عمان به سر برد که به اذعان بسیاری از کارشناسان، تهران زمین بازی را در خارج از اراده‌ای که طرف مقابل در حال تحمیل آن بود، طرح‌ریزی کرده است. پیشبرد این مذاکرات(غیرمستقیم) برای تحقق انتفاع از آن، یا دست کم اثبات چندباره خوی استکباری و بدعهدی طرف مقابل، به جنبه‌های متعددی بستگی دارد که در اصل و ضمن این مذاکرات مترتب شده است. یکی از مهم‌ترین ایسن جنبه‌ها، ثبات و پایداری محیط امنیت داخلی کشور، وحدت و انسجام افکار عمومی ایرانیان است. شاید بتوان گفت در هیچ دوره‌ای به اندازه برهه کنونی، نیازمند ثبات و آرامش در کشور نبوده‌ایم و در نقطه مقابل در هیچ برهه‌ای دشمن به اندازه زمان کنونی دنبال بی‌ثباتی و تسخیر افکار عمومی کشور نبوده است. اکنون و در این شرایط که حتی خود رئیس‌جمهور ایالات متحده نیز در زمینه روایت‌سازی به میدان ورود کرده و حساب ویژه‌ای بر گروگان‌گیری افکار عمومی باز کرده، رسالت و مسئولیت بازوهای رسانه‌ای جریان‌های سیاسی در کشور اهمیتی مضاعف یافته است و آنها خط مقدم آقند و پدافند در جنگ روایت‌هایی هستند که طرف مقابل در پی تحمیل آن بر ملت ایران است. هیچ گامی از این مهم‌تر نیست که برای ایران و اسلام، منافع حزبی و عصیبت‌های غیر ضرور کنار گذاشته شود و همگی با لحاظ منافع ملی برای تقویت و حمایت از تیم مذاکره‌کننده موضع‌گیری کنند. اینکه جریانی در داخل کشور با رسانه‌های مکتوب و غیر مکتوب خود، می‌خواهد از این تنور مذاکرات آبی برای مقبولیت حزبی خود گرم کند، هم خیاثت به منافع ملی است و هم آب ریختن در آسیاب دشمن. هیچ‌کسی مخالف با اصل مذاکره نیست، بلکه منتقدان، مذاکره با آمریکا را به لحاظ تجربیات گذشته و دلایل متعدد، حائز نگرانی‌هایی می‌دانند. سخن این است که تندرهای جریان اصلاحات چه اصراری دارند که بدعهدی‌ها و تحریم‌های اخیر آمریکا را نادیده بگیرند و بی‌اعتمادی منتقدان به آمریکا را، مخالفت با مذاکره جلوه کنند؟ پیگیری این خط در رسانه‌ها، ایجاد دوقطبی در جامعه ایرانی است، همانی که از منظر دیگر، ترامپ و تیمش در پی تحقق آتند. در آن سو جریانی نیز اصرار دارد که تصمیم به مذاکره غیر مستقیم را خارج از قوه عاقله، عقلانیت و محاسبه نظام القا کنند. این نیز نادرست است. اعتماد به مسئولان سیاسی و نظامی کشور لازمه وحدت و انسجام داخلی و شکست طرح‌های آمریکا در خارج از میز مذاکرات است. سخن این است، رسانه‌های جریان اصلاح‌طلب و اصولگرا باید از پیگیری هر خط رسانه‌ای مبتنی بر افراط و تفریط که به تقابل افکار عمومی با هم منجر شود و در نهایت تصویرسازی و محاسبات مد نظر دشمن را تقویت کند، شدیداً پرهیز کنند

دیگران

سیلیکون ولی ایرانی!

سیلیویا بولتوک

نشریه اسپشیل اوراسیا

ایران با وجود مواجهه با تحریم‌های بین‌المللی و چالش‌های زیرساختی، سرمایه‌گذاری قابل توجهی در حوزه هوش مصنوعی انجام داده و در تلاش است خود را یک بازیگر برجسته منطقه‌ای در این زمینه مطرح کند. دولت ایران با تخصیص بودجه ۱۱۵ میلیون دلاری به تحقیقات هوش مصنوعی و تأسیس سازمان ملی هوش مصنوعی، عزم خود را برای قرار گرفتن در میان ۱۰ کشور برتر جهان در این حوزه طی دهه آینده نشان داده است.

این کشور با تکیه بر سرمایه انسانی متخصص خود که در دانشگاه‌های برجسته‌ای، مانند شریف، تهران و امیرکبیر پرورش یافته‌اند و همچنین اکوسیستم رو به رشد استارت‌آپ‌های فعال در هوش مصنوعی، جایگاه دوم منطقه از نظر تعداد و کیفیت مقالات علمی مرتبط و رتبه قابل توجهی در تعداد توسعه‌دهندگان و شرکت‌های هوش مصنوعی را کسب کرده است. رونمایی از نمونه اولیه پلتفرم ملی هوش مصنوعی و برنامه‌ریزی برای ساخت اولین پارک تخصصی این فناوری در تهران، گام‌های عملی در راستای تقویت زیرساخت‌های داخلی به شمار می‌آیند.

ایران همچنین به دنبال ایجاد همکاری‌های راهبردی با کشورهای منطقه، به‌ویژه کشورهای حاشیه خلیج فارس است تا از طریق ترکیب تخصص فنی داخلی با سرمایه‌گذاری و زیرساخت‌های منطقه‌ای، ضمن کاهش اثرات انزوای بین‌المللی و مقابله با سلطه فناوری غرب، نفوذ خود را گسترش دهد. پیشنهاد مشارکت در کنفرانس «کریدور ایران ۲۰۲۵» در امارات و تأکید بر توسعه زیرساخت‌های دیجیتال مشترک، نمونه‌ای از این رویکرد است. تلاش برای خودکفایی فناوریانه، مانند توسعه شبکه ملی اطلاعات نیز در همین راستا ارزیابی می‌شود. با این حال، پیشرفت‌های ایران در حوزه هوش مصنوعی، به‌ویژه در بخش نظامی، نگرانی‌هایی را در سطح بین‌المللی برانگیخته است. کاربرد هوش مصنوعی در توسعه پهپادهای رزمی، هدایت موشک‌ها، سامانه‌های جنگ الکترونیک و ربات‌های جنگی خودکار، نشان‌دهنده تلاش ایران برای ارتقای قابلیت‌های نظامی نامتقارن خود در برابر رقبای پیشرفته‌تر است. ارتباط برخی مراکز تحقیقاتی کلیدی با نهادهای دفاعی و سابقه فعالیت‌های سایبری، بر این نگرانی‌ها افزوده است.

مسیر توسعه هوش مصنوعی در ایران با موانع جدی نیز روبه‌روست. تحریم‌های بین‌المللی دسترسی به سخت‌افزارهای پیشرفته، مدل‌های هوش مصنوعی جهانی و پایگاه‌های داده را محدود می‌کند. کمبود زیرساخت‌های حیاتی، مانند مراکز داده قدرتمند و شبکه‌های پرسرعت، فقدان سرمایه‌گذاری خصوصی گسترده مشابه کشورهای پیشرو، محدودیت‌های مالی برای شرکت‌ها و ناهماهنگی در اکوسیستم داخلی، از جمله چالش‌های اساسی پیش روی این بخش هستند. با این حال، سرمایه‌گذاری راهبردی ایران در هوش مصنوعی نشان‌دهنده بلندپروازی این کشور برای دستیابی به رهبری منطقه‌ای، تقویت استقلال فناوریانه، افزایش توانمندی‌های نظامی و تغییر موازنه‌های ژئوپلیتیکی است. اگرچه موانع قابل توجهی وجود دارد، اما تلاش مستمر ایران در این مسیر می‌تواند پیامدهای قابل توجهی برای امنیت منطقه‌ای، رشد اقتصادی و نظم فناوری جهانی داشته باشد و نیازمند رصد دقیق از سوی بازیگران منطقه‌ای و بین‌المللی است.

ترجمه اختصاصی نشریه صبح صادق

نوید کمالی

دبیر گروه راهبرد

سخنان اخیر رئیس‌جمهور در مراسم روز ملی «فناوری هسته‌ای»، نشانه‌هایی امیدآفرین از یک رویکرد نوین و راهبردی را در سپهر سیاسی و اقتصادی کشورمان و در مواجهه با یکی از کلیدی‌ترین مؤلفه‌های توسعه پایدار، یعنی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) نمایان کرد. طرح صریح این موضوع که مانعی بنیادین در مسیر جذب سرمایه‌های مشروع سایر کشورها، حتی ایالات متحده آمریکا وجود ندارد، آن هم در آستانه شروع دور جدیدی از گفت‌وگوهای عزت‌مندانه کشورمان با دولت آمریکا در شهر مسقط، حامل پیام و اهمیتی مضاعف است. «دکتر مسعود پزشکیان» با اشاره به دیدگاه رهبری معظم انقلاب (حفظه‌الله) مبنی بر مخالفت نکردن با سرمایه‌گذاری مشروع، حتی از سوی فعالان اقتصادی آمریکایی، رمز روشنی میان همکاری اقتصادی سازنده و آنچه توطئه، براندازی و سیاست‌های مخرب و مداخله‌جویانه خوانده می‌شود، ترسیم کردند. این تفکیک، ضمن تأکید بر حفظ اصول و امنیت ملی، دریچه‌ای را به سوی بهره‌گیری از ظرفیت‌های بین‌المللی برای جبران کاستی‌های انباشته و شتاب‌بخشی به روند توسعه کشور می‌گشاید.

پیش از این نیز اظهارات چهره‌ای با سابقه چون «دکتر علی لاریجانی» مشاور رهبر فرزانه انقلاب درباره امکان تعریف منافع اقتصادی مشترک با آمریکا و اشاره به استعداد تجاری افرادی، مانند دونالد ترامپ، نشان از وجود زمینه‌هایی برای بازاندیشی در الگوهای تعامل اقتصادی در سطوح بالای تصمیم‌گیری کشور داشت. این هم‌صدایی نسبی در سطوح عالی، نشان‌دهنده درک عمیق‌تری از ضرورت‌های اقتصادی و الزامات ژئوپلیتیکی عصر حاضر است و می‌تواند نقطه عزیمتی برای تدوین و اجرای یک دیپلماسی اقتصادی فعال و هدفمند در راستای جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی مولد و پایدار باشد؛ امری که دیگر نه یک انتخاب، بلکه یک ضرورت انکارناپذیر برای فردای کشورمان تلقی می‌شود.

اهمیت راهبردی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی برای کشورمان، با توجه به چالش‌های ساختاری اقتصاد، نیاز مبرم به نوسازی فناوری در صنایع کلیدی، ضرورت ایجاد اشتغال پایدار برای نسل جوان و تحصیل کرده و لزوم تقویت جایگاه منطقه‌ای در یک محیط پرتنش و رقابتی با همسایگانی در آرزوی تضعیف و تجزیه کشورمان، ابعادی چندگانه و حیاتی دارد.

محمد صادق برهانی

پژوهشگر فناوری

انتشار شماره جدید گزارش سالانه شاخص هوش مصنوعی (AI Index Report) در دانشگاه استنفورد، بیش از هر زمان دیگری اهمیت راهبردی این حوزه را برای تعیین سرنوشت ملت‌ها در دهه‌های آتی آشکار می‌کند. این گزارش که به مثابه دماسنجی دقیق، نبض توسعه، سرمایه‌گذاری، کاربرد و چالش‌های هوش مصنوعی در سراسر جهان را اندازگیری می‌کند، حاوی نکات هشداردهنده و در عین حال فرصت‌آفرینی است که نمی‌توان به سادگی از کنار آن گذشت، به خصوص برای کشوری، چون ایران که در بزنگاه تاریخی تعیین مسیر آینده اقتصادی و فناوریانه خود قرار دارد.

گزارش استنفورد صرفاً مجموعه‌ای از آمار و ارقام نیست؛ بلکه روایتی است از شکل‌گیری یک فضای نوین جهانی که در آن، هوش مصنوعی نه به عنوان یک فناوری جانبی، بلکه به مثابه زیرساخت اصلی قدرت اقتصادی، نفوذ سیاسی و توان رقابت‌پذیری کشورها عمل خواهد کرد. نادیده گرفتن این تحول شگرف با تعلل در همگامی با آن، می‌تواند به معنای حذف تدریجی کشورمان از معادلات آینده صنعت، اقتصاد و حتی امنیت

نگاهی به اسناد تاریخی تاریخچه جذب سرمایه گذاری خارجی مستقیم در کشورمان، به‌ویژه پس از انقلاب اسلامی، مسیری پرفراز و نشیب و غالباً ناکافی را نشان می‌دهد. همان‌گونه که مطالعات داخلی و بین‌المللی، مانند گزارش‌های کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل موسوم به UNCTAD تصریح دارند، کشورمان با وجود برخورداری از مزیت‌های نسبی قابل توجهی چون بازار داخلی بزرگ، منابع غنی طبیعی، موقعیت ژئواستراتژیک و نیروی انسانی جوان و تحصیل کرده، نتوانسته است متناسب با ظرفیت‌های بالقوه خود، جریان‌های پایدار و قابل توجهی از سرمایه‌گذاری خارجی را جذب کند. مقایسه حجم سرمایه‌گذاری خارجی مستقیم ورودی به ایران با کشورهای همسایه و رقیب در منطقه غرب آسیا، گویای این واقعیت تلخ است که سهم کشورمان از کیک سرمایه‌گذاری جهانی بسیار ناچیز بوده و نتوانسته‌ایم از این ابزار قدرتمند برای پر کردن شکاف توسعه‌ای که در دهه‌های گذشته به دلایلی، چون جنگ تحمیلی، تحریم‌های ظالمانه و گاه سوءمدیریت‌های داخلی ایجادشده، بهره کافی ببریم. سرعت پایین انباشت سرمایه، فرسودگی زیرساخت‌ها در بخش‌های حیاتی، مانند انرژی (نفت، گاز و برق)، و عقب‌ماندگی فناوریانه در بسیاری از صنایع، همگی مؤید نیاز فوری به تزریق منابع مالی، دانش فنی و تخصص مورد نیاز از دیگر کشورهاست.

باید به این نکته دقت داشت که سرمایه‌گذاری خارجی مستقیم صرفاً یک جریان مالی نیست؛ بلکه بسته‌ای است که با خود فناوری‌های نوین، استانداردهای مدیریتی پیشرفته، دسترسی به بازارهای جهانی و ارتقای بهره‌وری را به همراه می‌آورد و می‌تواند همچون کاتالیزوری قدرتمند، چرخ‌های اقتصاد ملی کشورمان را به حرکت درآورد و رقابت‌پذیری آن را در عرصه بین‌المللی افزایش دهد. فراتر از ابعاد صرفاً اقتصادی، جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، به‌ویژه از سوی کشورهای توسعه‌یافته و شرکت‌های چندملیتی معتبر، دارای پیامدها و مزایای ژئوپلیتیکی قابل توجهی است که نباید از نظر دور داشت. حضور سرمایه‌گذاران بزرگ بین‌المللی در یک کشور، نوعی درهم‌تنیدگی منافع اقتصادی ایجاد می‌کند که می‌تواند به مثابه یک سپر دفاعی در برابر فشارهای سیاسی و تهدیدات خارجی عمل کند. به گواه تاریخ، کشورهایی که میزبان سرمایه‌های قابل توجه خارجی هستند، به طور طبیعی از حاشیه امنیت بیشتری در مناسبات بین‌المللی برخوردار می‌شوند؛ چرا که منافع اقتصادی کشورهای سرمایه‌گذار، آنها را به سمت حمایت از ثبات و امنیت کشور میزبان سوق می‌دهد. در منطقه پرتلاطم

غرب آسیا، که رقابت‌های ژئوپلیتیکی و تلاش برای منزوی‌سازی کشورمان از سوی برخی بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای همواره وجود داشته، جذب سرمایه خارجی می‌تواند به مثابه ابزاری کارآمد برای خنثی‌سازی این تلاش‌ها و تقویت پیوندهای اقتصادی و سیاسی کشورمان با جهان خارج عمل کند. ورود سرمایه‌گذاران از طیف‌های متنوع جغرافیایی می‌تواند تصویر ریسک سرمایه‌گذاری در کشورمان را بهبود بخشد و به عادی‌سازی روابط اقتصادی کشور کمک کند. در این میان، مطرح شدن نام ایالات متحده به عنوان یک منبع بالقوه سرمایه‌گذاری، اهمیتی ویژه دارد. آمریکا به منزله بانی و محور اصلی پیچیده‌ترین و غیر انسانی‌ترین رژیم تحریم‌ها علیه کشورمان، نقشی تعیین‌کننده در شکل‌دهی به فضای روانی و محاسبات ریسک سایر سرمایه‌گذاران بین‌المللی داشته و دارد. شکستن این فضا و تبلیغ حضور سرمایه‌گذاران مطرح آمریکایی در کشورمان، آن هم در چارچوب توافقات احتمالی آتی، می‌تواند به مثابه کلیدی عمل کند که قفل‌های روانی و عملیاتی بسیاری از دیگر سرمایه‌گذاران اروپایی و آسیایی را که تاکنون به دلیل ترس از تحریم‌های ثانویه آمریکا از ورود به بازار کشورمان امتناع می‌کردند، بگشاید. این اقدام، عملاً ساختار تحریم‌ها را از درون تضعیف و دچار فروپاشی کرده و راه را برای ورود موج جدیدی از سرمایه، فناوری و مدیریت به کشور هموار می‌کند.

البته استقبال از سرمایه‌گذاری خارجی، به‌ویژه از سوی کشوری چون ایالات متحده، نیازمند هوشمندی، دقت نظر و تعریف چارچوب‌های حقوقی و فنی بسیار مستحکم است. همان‌گونه که در اظهارات مقامات کشور نیز تلوینحاً و تصریحاً اشاره شده، جذب سرمایه باید «مشروع» بوده و با منافع ملی و امنیت کشور همسو باشد. این به معنای آن است که قراردادهای سرمایه‌گذاری باید به گونه‌ای تنظیم شوند که حداکثر منافع را برای کشور به ارمغان آورده و از بروز مخاطرات احتمالی جلوگیری کنند. تأکید بر الزام به انتقال فناوری در قراردادهای، یکی از سود از سوی شرکت خارجی کافی نیست؛ بلکه باید اطمینان حاصل شود که دانش فنی روزآمد، به ویژه در صناعیهی که کشورمان از عقب‌ماندگی فناوریانه رنج می‌برد؛ مانند صنایع نفت و گاز در حوزه‌هایی چون ازدیاد برداشت از مخازن، فناوری‌های حفاری پیشرفته، تولید LNG و صنعت برق در حوزه‌هایی، مانند فناوری‌های نیروگاهی با رانندمان بالا، شبکه‌های هوشمند، انرژی‌های تجدیدپذیر، به داخل کشور منتقل شده و ظرفیت‌های داخلی در این زمینه‌ها تقویت شود. این انتقال فناوری نباید

بررسی چشم‌انداز گشایش راهبردی در افق سرمایه‌گذاری خارجی کشور و تأثیر آن بر امنیت ملی

راهبرد درهم تنیده‌سازی منافع اقتصادی

صرفاً به تحویل تجهیزات محدود شود، بلکه باید شامل دانش طراحی، مهندسی، ساخت، بهره‌برداری و نگهداری نیز باشد. شرط مهم دیگر، الزام به مشارکت روزآمدسازی زیرساخت‌های کشور است. سرمایه‌گذار خارجی باید متعهد شود که ضمن اجرای پروژه، به بهبود و نوسازی زیرساخت‌های مرتبط نیز کمک کند تا منافع حاصل از سرمایه‌گذاری، پایدار و بلندمدت باشد. سومین الزام کلیدی، آموزش و توسعه منابع انسانی است. قراردادهای باید شامل برنامه‌های مشخص و مدونی برای آموزش نیروهای کار ایرانی در سطوح مختلف فنی و مدیریتی باشند تا ضمن ایجاد اشتغال، سطح مهارت و تخصص نیروی کار داخلی نیز ارتقا یافته و کشور بتواند در آینده، وابستگی کمتری به تخصص خارجی داشته باشد. این رویکرد، همسو با یافته‌های مطالعاتی است که نشان می‌دهد اثربخشی سرمایه‌گذاری خارجی مستقیم در افزایش رشد اقتصادی، به میزان قابل توجهی به ظرفیت جذب یا Absorptive Capacity کشور میزبان، به ویژه سطح آموزش و سرمایه انسانی آن، بستگی دارد. بنابراین، سرمایه‌گذاری خارجی باید به گونه‌ای هدایت شود که خود به تقویت این ظرفیت جذب کمک کند.

در کنار این الزامات قراردادی، موفقیت در جذب سرمایه‌گذاری خارجی مستقیم پایدار و مولد، مستلزم ایجاد و تقویت یک محیط کسب‌وکار مساعد و قابل پیش‌بینی در داخل کشور است که این امر نیازمند روزآمدسازی قوانین و مقررات و بهبود مستمر شاخص‌های توسعه‌ای است. بنابراین، تلاش برای جذب سرمایه پایدار خارجی باید همراه با تلاش اصولی برای تبدیل کشورمان به مقصدی جذاب و قابل اعتماد برای سرمایه‌های جهانی باشد. این اصلاحات نه تنها به نفع سرمایه‌گذاران خارجی است، بلکه در وهله اول به سود فعالان اقتصادی داخلی و عموم مردم خواهد بود و به پویایی و کارآمدی بیشتر اقتصاد ملی کمک خواهد کرد. تجربیات جهانی نشان می‌دهد، کشورهایی که توانسته‌اند با ایجاد یک محیط باثبات، شفاف و رقابتی، سرمایه‌گذاری خارجی را جذب کنند، از منافع آن در قالب رشد اقتصادی بالاتر، اشتغال‌زایی بیشتر، تنوع‌بخشی به صادرات و ارتقای سطح فناوری بهره‌مند شده‌اند. در پایان امید است که اراده‌ای شکل گرفته برای گشودن مسیرهای جدید در تعامل اقتصادی با جهان با برنامه‌ریزی دقیق، دیپلماسی فعال و هدفمند، و حکمرانی نوین در عرصه‌های اقتصادی و اجتماعی همراه شود تا این مهم به نوبه خود در سال «سرمایه‌گذاری برای تولد» سرآغاز فصلی پربرار در توسعه اقتصادی و تقویت جایگاه بین‌المللی کشورمان باشد.

بررسی ضرورت بهبود وضعیت و جایگاه کشورمان در عرصه هوش مصنوعی

زنگ خطر وضعیت AI در ایران!

موضوع آینده‌نگرانه نیست، بلکه واقعیتی است که حال و آینده اقتصاد، صنعت، امنیت و جایگاه بین‌المللی کشورها را رقم می‌زند. رقابت جهانی به شدت در جریان است و سرمایه‌گذاری‌های هنگفتی در این حوزه صورت می‌گیرد. عقب ماندن در این رقابت به معنای از دست دادن قطار پیشرفت و مواجهه با خطر انزوای فناوریانه و اقتصادی است. کشورمان با تکیه بر ظرفیت‌های داخلی، به‌ویژه سرمایه انسانی جوان و مستعد، و با تدوین یک راهبرد ملی جامع، منسجم و بلندمدت که شامل سرمایه‌گذاری هدفمند، اصلاحات ساختاری در نظام آموزشی و پژوهشی، ایجاد اکوسیستم نوآوری پویا، توجه به ابعاد اخلاقی و مسئولانه، و تسهیل همکاری‌های بین‌المللی باشد، می‌تواند جایگاه شایسته‌ای در این عرصه حیاتی کسب کند. غفلت از این ضرورت راهبردی، پیامدهایی به مراتب سنگین‌تر از چالش‌های کنونی خواهد داشت و آینده‌ای را رقم خواهد زد که در آن، کشورمان نقشی حاشیه‌ای در صحنه جهانی ایفا خواهد کرد. اکنون زمان اقدام قاطع و هوشمندانه است تا اطمینان حاصل شود که کشورمان نه تنها از آینده پیش روی جهان مبتنی بر هوش مصنوعی حذف نمی‌شود، بلکه به یکی از بازیگران فعال و تأثیرگذار در عصر هوش مصنوعی تبدیل می‌شود.

سال ۲۰۲۴، سرمایه‌گذاری خصوصی آمریکا در هوش مصنوعی به رقم حیرت‌انگیز ۱۰۹/۱ میلیارد دلار رسیده، که حدود ۱۲ برابر چین (۹/۳ میلیارد دلار) و ۲۴ برابر بریتانیا (۴/۵ میلیارد دلار) است. این ارقام نجومی نشان‌دهنده باور عمیق قدرت‌های اقتصادی به نقش محوری هوش مصنوعی در آینده و عزم جزم آنها برای تصاحب سهم بیشتر از این بازار نوظهور و راهبردی است. از سوی دیگر، افزایش قابل توجه درصد سازمان‌هایی که از هوش مصنوعی استفاده می‌کنند (۵۵ درصد در سال قبل به ۷۸ درصد در سال ۲۰۲۴) و تحقیقات متعددی که بر تأثیر مثبت AI بر بهره‌وری و حتی کاهش شکاف مهارتی نیروی کار صحنه می‌گذارند، این واقعیت را تثبیت می‌کند که اقتصاد آینده، اقتصادی مبتنی بر هوش مصنوعی خواهد بود و کشورهایی که در این عرصه سرمایه‌گذاری نکنند و زیرساخت‌های لازم را فراهم نیاورند، به تدریج مزیت‌های رقابتی خود را از دست داده و به حاشیه رانده خواهند شد.

به طور خلاصه گزارش ۴۶۰ صفحه‌ای شاخص هوش مصنوعی سال ۲۰۲۵ دانشگاه استنفورد یک پیام روشن و قاطع برای سیاست‌گذاران، صنعتگران، دانشگاهیان و نخبگان کشورمان دارد و آن، اینکه «زمان در حال از دست رفتن است.» هوش مصنوعی دیگر یک

پیشخوان

تکرار بحران ۱۹۳۰؟

نشریه «اکنومیسیت» نوشت: «ترامپ تعرفه‌های جدیدی را برسر تقریباً همه شرکای تجاری آمریکا اعمال کرد؛ به طوری که عوارض ۳۴ درصدی بر چین، ۲۷ درصدی بر هند، ۲۴ درصدی بر ژاپن و ۲۰ درصدی بر اتحادیه اروپا وضع شد. با این حال، نرخ کل تعرفه‌های آمریکا از سطح دوران رکود اقتصادی در قرن نوزدهم بالاتر خواهد رفت. ترامپ این روز را یکی از مهم‌ترین روزها در تاریخ آمریکا خواند؛ این ادعا تقریباً درست است، چراکه آمریکا نظم تجارت جهانی را به‌طور کامل ترک کرد و حمایت‌گرایی را پذیرفت.»

این نشریه افزود: «سختنان ترامپ درباره اقتصاد کاملاً بی‌معنی است. او می‌گوید تعرفه‌ها برای بستن کسری تجاری آمریکا ضروری است؛ چراکه عامل انتقال ثروت به خارجی‌هاست. در حالی‌که این کسری به این دلیل ایجاد شده است تا آمریکا ترجیح دهد کمتر از میزان سرمایه‌گذاری خود پس‌انداز کند و نکته مهم این است که این واقعیت توانست اقتصاد آن را از پیشی گرفتن از سایر کشورهای گروه هفت در طول سه دهه گذشته بازدارد.» به اعتقاد اکونومیسیت، خلاف نظر ترامپ، موانع تجاری بیش از همه به ضرر کسانی است که آنها را اعمال می‌کنند. از آنجا که چنین اقداماتی احتمالاً باعث می‌شود او بر موضع خود پافشاری کند نه اینکه عقب بنشیند، خطر تشدید اوضاع و فاجعه بار شدن آن مانند دهه ۱۹۳۰ وجود دارد.

تخریب هدفمند

روزنامه «واشنگتن پست» نوشت: «بر اساس گزارش جدید یک گروه حقوق بشری صهیونیستی، سربازان این رژیم که در نوار غزه حضور داشتند، اعتراف کرده‌اند که به‌طور سیستماتیک ساختمان‌ها و مزارع کشاورزی فلسطینی را برای ایجاد یک منطقه حائل گسترده در ماه‌های اولیه جنگ با خاک یکسان کردند. کارشناسان حقوقی می‌گویند که این تاکتیک‌ها، قوانین بین‌المللی را نقض می‌کند.»

به نوشته این روزنامه، اعترافات سربازان رژیم صهیونیستی نشان می‌دهد، پس از ۷ اکتبر ۲۰۲۳، دستور تخریب و پاکسازی محدوده‌ای از خاک فلسطین به طول نیم مایل صادر شده است. این گزارش نشان می‌دهد، تلاشی روشمند از سوی ارتش رژیم صهیونیستی برای تخریب محله‌ها، مناطق صنعتی و مناطق کشاورزی در امتداد محیطی وجود داشته که برای زندگی در نوار غزه حیاتی هستند. در این گزارش آمده است، هدف واثر دستور مذکور این بود که منطقه حائل موجود در غزه بیش از دوبرابر شده و به قلمرویی تبدیل شود که ۲۵ مایل طول و به طور متوسط ۶ مایل عرض دارد.

پایان دوران دلار و تحریم

پیش‌بینی تحلیلگران آمریکایی از سرانجام سیاست‌های دونالد ترامپ

که ادعا می‌کرد کانادا و مکزیک مرتکب شده‌اند، تعرفه‌هایی را بر کالا‌های این دو کشور اعمال کرد.» نویسنندگان این گزارش به سردمداران آمریکایی هشدار دادند: «انزوای ایالات متحده، احیای تولید را که دولت ترامپ ادعا می‌کند خواهان آن است، به همراه نخواهد داشت؛ زیرا مواد خام وارداتی گران‌تر شده و بازارهای سرمایه رو به رکود می‌روند. نتیجه واقعی این سیاست، کاهش ارزش دلار و نابودی همان قدرت اقتصادی است که ترامپ سعی دارد آن را به دست گیرد.»

به نوشته فارن افرز، جایگاه دلار به چندین ویژگی بستگی دارد؛ نخست، نقدپذیری است؛ یعنی به راحتی خرید و فروش شود و دوم اینکه بیشتر افراد، بانک‌ها و مشاغل بپذیرند که از آن در معاملات خود استفاده کنند. دلار مدت مدیدی است که هر دو فاکتور را دارد. بیش از سه دهه است که بین ۸۵ تا ۹۰ درصد از مبادلات ارزی با دلار انجام شده است. در سیستم مالی موسوم به سوئیفت، که بانک‌های بین‌المللی از آن برای مبادله ده‌ها تریلیون دلار در روز استفاده می‌کنند، تقریباً ۵۰ درصد از تراکنش‌ها به دلار انجام می‌شود که یک دهه قبل، این میزان تنها ۳۵ درصد بود. در نهایت، موفقیت ارز ذخیره در این است که

مردم، مشاغل و بانک‌های مرکزی آن را ذخیره‌ای مطمئن بدانند.»

تحلیلگران آمریکایی در ادامه افزودند: «در پی افزایش نرخ‌های بهره در آمریکا به دلیل سیاست‌های تورمی ترامپ، از جمله تعرفه‌ها، اخراج پناهمجویان و کاهش مالیات پیشنهادی، نرخ دلار افزایش یافت. با این حال، همان سیاست‌ها و عدم اطمینان اقتصادی که ایجاد کرده‌اند، اکنون بر دلار تأثیر منفی می‌گذارند، زیرا بازارها انتظار دارند که به رشد ایالات متحده آسیب جدی وارد شود؛ به‌ویژه پس از اعلام تعرفه‌های تهاجمی و فراگیر جهانی ترامپ.» در ادامه این مطلب آمده است: «تعرفه‌های جهانی چشمگیر ترامپ، علاوه بر بی‌ثبات کردن اقتصاد آمریکا، به اعتبار این کشور به عنوان یک شریک تجاری به طور جبران‌ناپذیری آسیب خواهد زد که به نوبه خود نیاز به دلار و استفاده از آن را تضعیف می‌کند. متحدان آمریکا بیشترین آسیب‌را متحمل خواهند شد، زیرا بسیاری از آنها با تعرفه‌های بالاتری نسبت به دشمنان ایالات متحده مواجه هستند. ترامپ با بیگانه‌سازی از نزدیک‌ترین متحدان آمریکا، کشورهایی را که بیشترین تمایل را به تجارت بر مبنای دلار داشته، از خود دور می‌کند. رویکرد ترامپ در

پنجره

سکوت برابر سرکوب

واکنش اروپا برابر حوادث ترکیه چیست؟

سیاسی، روزنامه‌نگاران و کنشگران حقوق‌بشر ادامه دارد. اگرچه برخی کشورهای اروپایی، از جمله فرانسه، «نگرانی عمیق» خود را از بازداشت امام‌اوغلو ابراز کرده‌اند، اما این انتقاده‌ها بسیار ملایم بوده و هیچ ارتباطی میان تحولات داخلی ترکیه و همکاری‌های امنیتی در حال گسترش ایجاد نشده است.

«نیکو لانگه» مقام سابق وزارت دفاع آلمان و پژوهشگر ارشد نشست امنیتی مونیخ، در این باره می‌گوید کشورهای اروپایی دیگر توان تمرکز بر اوضاع داخلی ترکیه را ندارند، زیرا با تهدید وجودی از جانب روسیه و دولتی نه‌چندان دوستدار اروپا در واشنگتن رویه‌رو هستند. «ایگور پانکه» رئیس اندیشکده آزادی در ورشو نیز معتقد است: «در این وضعیت جدید و با تهدید روسیه، مشکلات دموکراتیک در دیگر کشورها چندان اهمیتی ندارد.»

از زمان آغاز جنگ اوکراین، ترکیه تلاش کرده است توازنی میان غرب و مسکو برقرار کند. آنکارا به تحریم‌های غرب علیه روسیه نپیوست و به یکی از کانال‌های اصلی تجارت و انتقال فناوری به روسیه بدل شد.

روزنامه «وال‌استریت ژورنال» نوشت: «در گذشته اقدامات ترکیه در راستای سرکوب مخالفان دموکراتیک با واکنش‌های تند اروپا مواجه می‌شد؛ اما اکنون فاصله‌گیری واشنگتن از بروکسل و تهدید فزاینده روسیه، موجب شده است نگرانی‌های مربوط به حقوق بشر و دموکراسی به حاشیه رانده شود.»

ترکیه با دارا بودن دومین ارتش بزرگ ناتو و صنعت دفاعی قدرتمند، برای امنیت اروپا نقشی حیاتی ایفا می‌کند؛ به‌ویژه در زمانی که دولت ترامپ به کرملین نزدیک شده و با متحدان اروپایی خود به‌شکل علنی خصومت می‌ورزد. رهبران اروپایی در صدد هستند امنیت خود را بدون آمریکا سامان دهند. در سند راهبردی دفاعی جدید اتحادیه اروپا که برنامه بازاریابی گسترده تسلیحات اروپا را تشریح می‌کند، ترکیه در کنار بریتانیا، نروژ و کانادا به‌عنوان یک شریک کلیدی امنیتی معرفی شده است.

در اواسط ماه مارس، رقیب اصلی اردوغان در انتخابات ریاست‌جمهوری پیش‌رو، یعنی «اکرم امام‌اوغلو» بازداشت شد. در سراسر ترکیه، تظاهرات گسترده و بازداشت فعالان

زهر ا توحیدیان

دبیر گروه بین‌الملل

نشریه «فارن افرز» در تحلیلی که «ریچارد نفیو»، معمار تحریم‌های ایران یکی از نویسندگان آن است، از افول جایگاه دلار به دلیل سیاست‌های اقتصادی جدید آمریکا خبر داد و نوشت: «دلار آمریکا بیش از هفت دهه است که ارز غالب در تجارت و امور مالی جهانی بوده و طی این مدت، کمتر موقعیتی پیش آمده که این جایگاه مورد تهدید واقع شود. سیستم‌های اقتصادی جهانی با اینرسی قابل توجهی عمل می‌کنند. بازیگران اصلی، از دولت‌ها گرفته تا بانک‌ها و شرکت‌های چند ملیتی، مکانیسم‌های آزموده شده را برای انجام تجارت و امور مالی ترجیح می‌دهند.»

این گزارش می‌افزاید: «تا اینکه در ۲ آوریل ۲۰۲۵، دونالد ترامپ تعرفه‌های شدید جدیدی را بر تقریباً همه شرکای تجاری آمریکا اعلام کرد. طرح‌های او که باعث سقوط بازارهای سهام آمریکا و سهام جهانی شده، آخرین نمونه از رویکرد ثابت او در حکمرانی است: ساخت سلاح از قدرت اقتصادی آمریکا. چنانکه در اولین دوره ریاست‌جمهوری‌اش نیز کمین فشار حداکثری علیه ایران را تقویت کرد و در واکنش به شرارت‌هایی

تحلیل

یک میلیارد دلار

عملیات پر هزینه و بی‌تأثیر آمریکا علیه یمن

«جی دی ونس» معاون رئیس‌جمهور آمریکا در گفت‌وگویی که به تازگی نشریه «اتلانتیک» منتشر کرد، این عملیات را «اشتباه» خواند. پنتاگون به‌طور عمومی تأثیر واقعی حملات روزانه خود را اعلام نکرده، اما مقامات وزارت دفاع، ستاد مشترک ارتش، سنتکام و فرماندهی «ایندوپاسیفیک» در جلسات اخیر کنگره گفته‌اند که در این حملات، تنها چند نفر از رهبران میانی انصارالله یمن به شهادت رسیده و تعداد اندکی از پایگاه‌های نظامی آسیب دیده‌اند. با این حال، به گفته منابع، ارتش یمن همچنان موفق به تقویت پناهگاه‌های زیرزمینی خود شده و انبارهای تسلیحاتی را حفظ کرده است.

به گزارش «سی‌ان‌ان»، فرماندهی مرکزی آمریکا اعلام کرده است، این عملیات نظامی «به‌صورت ۲۴ ساعته و ۷ روز هفته» ادامه دارد. از زمان آغاز عملیات، دست‌کم دو پهپاد «ام‌کیو ۹» آمریکا به دست ارتش یمن سرنگون شده‌اند. بر اساس این گزارش، عملیات گسترده سنتکام موجب نگرانی برخی مسئولان فرماندهی ایندوپاسیفیک در ارتش آمریکا شده است.

منابع مطلع می‌گویند که هزینه عملیات نظامی ایالات متحده علیه ارتش یمن طی کمتر از سه هفته به حدود یک میلیارد دلار نزدیک شده است؛ عملیاتی پر هزینه که با وجود حملات سنگین، تأثیر محدودی بر توانمندی‌های نظامی انصارالله گذاشته است.

بر اساس گزارش «سی‌ان‌ان»، در این عملیات که از ۱۵ مارس آغاز شده، تاکنون صدها میلیون دلار صرف استفاده از تسلیحاتی، نظیر موشک‌های کروز دوربرد، بمب‌های هدایت‌شونده و موشک‌های «اتاماهوک» شده است. بمب‌افکن‌های «بی-۲» مستقر در جزیره «دیه‌گو گارسیا» نیز در این حملات مشارکت داشته‌اند و بنا بر اعلام مقامات دفاعی آمریکا، یک ناو هواپیمابر دیگر به همراه چند اسکادران جنگنده و سامانه دفاع هوایی نیز به‌زودی به منطقه تحت فرماندهی سنتکام منتقل خواهد شد.

پنتاگون احتمالاً مجبور می‌شود از کنگره بودجه تکمیلی بخواهد؛ اما احتمالاً این درخواست با مخالفت مواجه شود؛ چرا که این عملیات تاکنون از سسوی هر دو جناح سیاسی آمریکا مورد انتقاد قرار گرفته است. حتی

دوگانگی غرب

«فرانتسکا البانیز» گزارشگر حقوق بشر سازمان ملل در امور فلسطین، گفت: «آنچه در نوار غزه رخ داد، جنگ نیست، بلکه نسل‌کشی است و هیچ‌گونه حفاظتی از جان فلسطینی‌ها نمی‌شود.» وی با اشاره به سفر نتانیاهاو به مجارستان و استقبال نخست‌وزیر این کشور از او، افزود: «رهبران غربی مدعی حفاظت از غیرنظامیان هستند؛ اما برای نتانیاهاو فرش قرمز پهن می‌کنند. رهبران غربی، حفاظت از نتانیاهاو را مهم‌تر از حفاظت از قوانین بین‌المللی یا حفاظت از فلسطینی‌ها می‌دانند. آزادی‌ها در غرب در حال نابودی است و باید انقلابی علیه رژیمی که آزادی‌ها و غیرنظامیان را در هم می‌کوبد، به وجود آید.»

شبه دموکراسی

«برنی سندرز» سناتور ۸۳ ساله ایالت «ورمونت»، اظهار داشت: «آمریکا به سرعت به سمت الیگارش‌ی پیش می‌رود، به این معنا که ما دولتی داریم که توسط طبقه میلیاردر و برای طبقه میلیاردر اداره می‌شود.» وی افزود: «الیگارش‌ی فقط مربوط به درآمد هنگفت و نابرابری ثروت نیست. این افراد به رهبری ماسک، اکنون به میلیاردرها اجازه داده‌اند که اساساً مالک فرآیند سیاسی ما شوند. باید دموکراسی بودن آمریکا را بازخوانی کنیم و آن را «شبه‌دموکراسی» بنامیم.» سندرز یادآور شد: «ثروتمندان آمریکایی در ۳۰ یا ۴۰ سال گذشته ثروتمندتر شده‌اند، در حالی که ۶۰ درصد مردم به سختی هزینه‌های یک ماه خود را تأمین می‌کنند.»

یادداشت

مزایای کالا برگ!

رحمان سعادت

اقتصاددان

با آغاز سال جدید و برخی نگرانی‌ها بابت افزایش قیمت کالاهای گوناگون که از آن جمله می‌توان به افزایش قیمت مواد غذایی اشاره کرد، با اتخاذ راهکارهایی مبنی بر افزایش نیافتن میزان تورم، در پیش گرفتن اتخاذ سیاست اعطای کالا برگ به اقشار ضعیف و دهک‌های کم‌درآمد جامعه امری ضروری است.

بی‌تردید، می‌توان گفت بهترین سیاستی که در دولت سیزدهم شاهد آن بودیم و خوشبختانه از سوی دولت چهاردهم نیز دنبال شده، اعطای کالا برگ به دهک‌های کم‌درآمد جامعه است. آمارهای موجود و بررسی‌های صورت گرفته حاکی از آن است که مردم از طرح کالا برگ رضایت دارند. از سوی دیگر، کالا برگ در مقابل پول نقد یا یارانه نقدی اثرات قابل توجهی در رونق اقتصادی به جا می‌گذارد؛ از این رو به نظر می‌رسد این سیاست باید تداوم یابد، زیرا زمانی که مردم کالا برگ یا کالای مستقیم به جای پول دریافت می‌کنند، به رفاه بیشتری نسبت به دریافت یارانه نقدی دست پیدا می‌کنند.

از این جهت پرداخت کالا برگ بهتر است؛ زیرا یارانه نقدی به خودی خود تقاضا را در جامعه بالا می‌برد، موجب افزایش نقدینگی و به تبع آن افزایش میزان تورم و صعودی شدن قیمت‌ها می‌شود؛ در حالی که کالا برگ به معنای عرضه مستقیم کالا به جامعه است؛ یعنی با اعطای کالا برگ خانوارها از جیب خود هزینه نمی‌کنند، بنابراین رفاه آنها افزایش می‌یابد. به لحاظ روانشناسی نیز وقتی کالایی را خریداری می‌کنید، اما در قبال آن پول پرداخت نمی‌کنید و منفعتی که از کالای رایگان یا ارزان قیمت حاصل می‌شود، به بهبود وضعیت خلقی و روانی خانواده منجر می‌شود، مانند هدیه‌ای که فرد می‌گیرد و روحیه‌اش به مراتب از قبل بهتر می‌شود؛ از این رو می‌توان نتیجه گرفت کالا برگ توانسته به عنوان یک هدیه یا کمک اساسی از سوی دولت در روند بهبود وضعیت معیشتی مردم مؤثر باشد؛ زیرا به صورت مستقیم در سفره خانوار می‌نشیند.

به نظر می‌رسد هدف‌گذاری و اثر بخشی ویژه‌ای که اعطای کالا برگ روی رفاه مردم دارد، موضوع بسیار تأمل برانگیزی است که دولت و حاکمیت نباید به صورت سراسری از آن بگذرند، بلکه برای جلوگیری از سوء تغذیه باید اجازه دهند اقلام اساسی مورد نیاز خانوار وارد سفره مردم نشود تا رفاه حداقلی ونسبی را به خصوص در معیشت مردم ایجاد کند.

از سوی دیگر آنچه در این موضوع حائز اهمیت است، اینکه در برخی خانوارهای بد سرپرست این نگرانی وجود دارد که یارانه نقدی صرف مسائل دیگری شود که عواید آن به لحاظ خرید اقلام اصلی و ضروری زندگی وارد سفره مردم نشود. در حالی که کالا برگ عملاً یکایک اعضای خانوار را تحت شمول خود قرار می‌دهد، زیرا کالا وارد زندگی مردم می‌شود و همه اعضای خانواده از آن منتفع می‌شوند.

از این رو و با توجه به رضایت عمومی که در اکثر گیرندگان کالا برگ دیده می‌شود، امیدواریم دولت توجه جدی به اعطای کالا برگ به دهک‌های ضعیف جامعه داشته باشد تا شاهد افزایش بهبود وضعیتی مردم و رضایت بیشتر آنها نسبت به رویکردها و سیاست‌های حمایتی دولت باشیم.

«محمد کهندل» کارشناس و تحلیلگر مسائل اقتصادی در گفت‌وگو با صبح صادق

تحقق شعار سال نیازمند اقدامات سلبی و ایجابی است

شرایط برای سرمایه‌گذاری در تولید باید فراهم شود. برای نمونه، نهضت ایجاد شهرک‌های صنعتی در کشور باید شکل بگیرد. دولت نباید واگذاری زمین به فعالان اقتصادی را نوعی کسب درآمد تلقی کند. حتی در بخش‌هایی از کشور دولت نباید برای فروش زمین و کارخانه به دارندگان ایده و طرح و سرمایه مزایده‌های آنچنانی برگزار کند، زیرا این حرکت در تضاد با رشد تولید است و بسیار بی‌معناست. وی در این باره خاطر نشان کرد: «اتفاقاً دولت باید زمین‌رایگان یا زمین با ارزان‌ترین قیمت در اختیار مردم قرار دهد تا شاهد راه‌اندازی و ایجاد شهرک‌های صنعتی و واگذاری زمین برای تشکیل سرمایه و تأسیس کارخانه باشیم.»

وی تأکید کرد: «علاوه بر این موضوع، مشکل تأمین مالی بخش مولد نیز باید حل شود. متأسفانه نظام بانکی کشور به نفع خود خلق پول می‌کند؛ به گونه‌ای که بانک‌های تجاری از این محل درآمد بالایی برای خود کسب می‌کنند. بنده معتقد نیستم بانک‌ها خلق پول نکنند، اما درآمد ناشی از خلق پول متعلق به بانک‌ها نیست، بلکه درآمد ناشی از خلق پول باید به عنوان تسهیلات به فعالیت‌های مولد داده شود، یعنی در ازای تعداد تسهیلاتی که داده می‌شود برای هر مورد حق‌الوکاله بگیرند؛ لذا نیازمند تصویب قوانین درستی در خصوص اعطای تسهیلات و عدم خلق پول به نفع بانک‌ها هستیم تا تأمین مالی بخش تولید انجام شود.»

وی در پایان گفت‌وگو خاطر نشان کرد: «در صورتی که قوانین و برنامه‌ریزی‌ها، تعهد مسئولان به رونق تولید و روی کار آمدن مدیران خلاقی که علاقه و وفاری به رشد فعالیت‌های مولد داشته باشند، در دستور کار دولت و حاکمیت قرار بگیرد، بی‌شک مدت زمان مدیدی طول نمی‌کشد که شاهد سرمایه‌گذاری در بخش مولد و حرکت سرمایه‌ها برای رونق دادن به فعالیت‌های تولیدی در جای جای ایران اسلامی خواهیم بود.»

معتقد است: «یکی از اقداماتی که می‌تواند به تحقق این موضوع کمک کند، تصویب و ابلاغ قانون مالیات بر عایدی سرمایه است. موضوعی که چند سالی است در اقتصاد ما مطرح شده و البته عنوان غلط مالیات برای عایدی سرمایه برای معرفی آن ذکر می‌شود. این در حالی است که عبارت سرمایه و سرمایه‌گذاری محترم است و طبیعتاً نباید از عایدی سرمایه مالیاتی گرفت؛ بلکه عنوان دقیق این قانون مالیات بر عایدی سوداگری است؛ یعنی مالیات در وهله اول باید از فعالیت‌های سوداگرانه گرفته شود و به تولید بها داده شود تا تولیدکننده به نقطه بالای سودآوری برسد و تولید و فعالیت‌های تولیدی بعد از اینکه به حد مشخصی از رشد و سودآوری رسیدند، مشمول پرداخت مالیات شوند؛ اما فعالیت‌های غیر تولیدی و سفته‌بازانه از ابتدا با مالیات‌های سنگینی مواجه باشند.»

وی در این باره یادآور شد: «بازار سرمایه باید برای سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد فعال شود. اگر منظور از قانون مالیات بر عایدی سرمایه، فروش دارایی‌های ناشی از سود دارایی‌هاست؛ یعنی خرید و فروش دارایی‌هایی، مثل ارز و طلا در ابعاد غیر متعارف برای سوداگری، این قانون و اجرای آن خوب است؛ چرا که الان سال‌هاست که در مقاطع زمانی مختلف شاهد داغ شدن بازار طلا و ارز و هدایت سرمایه‌ها و منابع مردم اعم از بخش حقیقی و حقوقی به این سمت و سو هستیم، هدایتی که به زیان تولید تمام شده است. به بیان بهتر داغ شدن بازار طلا و ارز کاملاً در تضاد با شعار سال است؛ لذا از سفته‌بازی باید مالیات گرفته شود تا تولید به جایگاه واقعی و ویژه خود برسد.»

این استاد اقتصاد در ادامه تصریح کرد: «وقتی افراد از طریق خرید و فروش دارایی، مانند طلا کسب سود می‌کنند، چرا باید به سراغ سرمایه‌گذاری در تولید بروند که زحمت دارد، لذا بحث سلبی اینجا موضوعیت پیدا می‌کند؛ اما در بحث ایجابی موضوع،

تولید باید دچار تغییرات عمده‌ای شود.»

وی در تشریح این موضوع اظهار داشت: «متأسفانه تفکری وجود دارد که گمان می‌کند از طریق معاملات باید دارایی کسب کند که قاعداً این نگاه باید تغییر کند. این تفکر متأسفانه نه تنها در ایران چالش‌زا شده است؛ بلکه یکی از اصلی‌ترین معضلات امروز اقتصاد جهانی است. بنابراین می‌توان گفت نه تنها اقتصاد ما؛ بلکه اقتصاد جهانی با چالش بزرگی تحت این عنوان رویه‌روست.»

وی در این باره تأکید کرد: «بسیاری از منابع مالی دنیا در بازارهای مالی، بورس‌بازی و سفته‌بازی به کار گرفته شده‌اند. امروز منابع مالی زیادی در خرید و فروش و معامله رموز ارزها، طلا و ارزهای غیر دیجیتال، بازار مسکن یا زمین و ملک به کار گرفته می‌شود؛ در حالی که دارایی‌ها باید به سمت تجاری شدن و تولید به کار گرفته شود. در واقع بخش قابل توجهی از نقدینگی و منابع کشور در حوزه‌ها و بخش‌هایی قفل شده است که نه تنها هیچ ارتباطی به تولید ندارد؛ بلکه باعث تخریب و تضعیف تولید هم می‌شود.»

محمد کهندل معتقد است: «ما به نوبه خود در اقتصاد ایران باید از این معضل و چالش بزرگ‌رهایی یابیم؛ یعنی نباید خود را چونان برخی از اقتصادهای دنیا درگیر کاری عبث و بیهوده کنیم، زیرا از این روند نفعی به اقتصاد ایران نمی‌رسد. البته متأسفانه ایران نیز از این موضوع مستثنا نبوده و تفکری که در مدیریت کلان اقتصاد کشور وجود دارد، بیشتر ناظر بر تضعیف بخش تولید و تقویت بازارهایی است که سوداگری و سفته‌بازی در آنها رواج بیشتری دارد؛ از این رو باید فرهنگ عمومی کشور را به سمت تولید و فعالیت‌های مولدی که نفع آن به یکایک ایرانیان می‌رسد، هدایت کنیم. در واقع تمام تلاش و برنامه ما باید این باشد که از تجاری کردن دارایی‌ها خودداری کنیم و به فعالیت‌های مولد بیندیشیم.»

این استاد دانشگاه و تحلیلگر مسائل اقتصادی

ساحل عباسی

خبرنگار

کارشناس و تحلیلگر مسائل اقتصادی گفت: «دولت نباید واگذاری زمین به فعالان اقتصادی را به عنوان یک کسب درآمد تلقی کند. حتی در بخش‌هایی از کشور دولت نباید برای فروش زمین و کارخانه به دارندگان ایده و طرح و سرمایه، مزایده‌های آنچنانی برگزار کند؛ زیرا این حرکت در تضاد با رشد تولید است و بسیار بی‌معناست.»

«محمد کهندل» کارشناس و تحلیلگر مسائل اقتصادی در گفت‌وگو با «صبح صادق» با اشاره به اینکه شرایط لازم برای تحقق شعار سال از سوی دولت و حاکمیت با تأکید بر فراهم‌سازی زیرساخت‌های لازم از سوی دولت در اسرع وقت باید مهیا شود، به چند نکته مهم پیرامون این روند اشاره کرد و گفت: «برای تحقق شعار سال و حرکت درست به سمت سرمایه‌گذاری در امر تولید، باید یک سری فعالیت‌های ایجابی و یک سری اقدامات سلبی در دستور کار دولت و حاکمیت قرار بگیرند؛ به این معنا که تمام توجه ما باید معطوف به رشد و رونق تولید و بستر سازی برای تسهیل تولید و صادرات کالاهای با ارزش و با کیفیت و رقابتی ایران به اقصی نقاط جهان، از جمله کشورهای منطقه و کشورهای همسایه باشد.»

وی با اشاره به برخی از الزامات تحقق سرمایه‌گذاری در تولید، تأکید داشت: «از جمله فعالیت‌های سلبی که باید برای این تحقق این منظور انجام شود، تغییر تفکرات مرتبط با رشد اقتصادی و تولید است که بخش مهم آن تغییر در تفکر مسئولان است که باید اتفاق بیفتد؛ زیرا متأسفانه نوعی تفکر در مدیریت کلان اقتصاد کشور وجود دارد که این تفکر بیشتر یا ناظر بر تفکر نظام‌بازار است یا عمده تمرکز و نگاهش مبتنی بر بازارهای مالی است؛ لذا برای تحول در حوزه تولید این نوع نگاه به سرمایه‌گذاری در

شاخص

پایان سلطنت اپل

سقوط ۲۳ درصدی ارزش سهام اپل طی چهار جلسه معاملاتی گذشته باعث شد تا مایکروسافت بار دیگر به باارزش‌ترین شرکت سهامی عام جهان تبدیل شود؛ به گونه‌ای که در پایان معاملات، ارزش بازار مایکروسافت به ۲/۶۴ تریلیون دلار رسید، در حالی که ارزش بازار اپل به ۲/۵۹ تریلیون دلار کاهش یافت. با تعرفه‌های دونالد ترامپ، شرکت اپل بیش از سایر غول‌های فناوری آسیب دیده است؛ چرا که سازنده آیفون وابستگی زیادی به چین دارد. پیش از این ریزش اخیر، هر سه شرکت اپل، مایکروسافت و همچنین تولیدکننده تراشه انویدیا، همگی ارزشی بالاتر از ۳ تریلیون دلار داشتند.

منهای نفت

گوهر سنگ

تجارت «گوهر سنگ‌ها» در سطح جهان یک تجارت هزاران میلیارد دلاری به شمار می‌آید. در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷، مشهد به عنوان شهر جهانی گوهر سنگ‌ها انتخاب شد. در حال حاضر، گردش مالی تجارت گوهر سنگ‌ها در ایران، فقط چند صد میلیون دلار است و اگر بتوان به بحث صادرات ورود کرد و عدد گردش مالی صادرات سنگ‌های قیمتی تا سال ۱۴۱۰ به یک میلیارد دلار برسد، در افق پنج ساله دوم نیز می‌توان تقریباً به دو میلیارد دلار رسید. بنابراین، صادرات سنگ‌های قیمتی (گوهر سنگ‌ها) به خارج از کشور می‌تواند ارزآوری خوبی برای کشور داشته باشد.

افزوده

تراز تجاری

«تراز تجاری» نسبت صادرات به واردات را اندازه‌گیری می‌کند؛ از همین رو از اصطلاحات مهم اقتصادی به شمار می‌آید. اگر واردات یک کشور افزایش پیدا کند، میزان ارزش ارز آن کشور کاهش پیدا می‌کند؛ چون چنین کشوری باید ارز خود را فروخته و ارز کشور صادرکننده را خریداری کند. از سوی دیگر، از آنجایی که میزان صادرات چنین کشوری کم است، میزان تقاضا برای خرید ارز آن کشور هم کاهش می‌یابد. در نتیجه میزان ارزش ارز آن کشور کم شده و پس از مدتی ممکن است آن کشور با توجه به میزان تورم، بیکاری، کاهش تولید ناخالص داخلی و... دچار رکود تورمی شود.

کسی که دنبال هدایت است، تنها نیست

گفتاری از **حجت الاسلام سیدحسین مؤمنی** به مناسبت وفات حضرت عبدالعظیم حسنی^(ع)

عظیم دارد و کم از اسم اعظم نیست. انسان باید در خلوت با امام زمان(عج) سخن بگوید، ضعف‌هایش را اعتراف کند و از ایشان طلب هدایت کند. اهل بیت(ع) خاندان کرمند و با نگاهی تحول‌آفرین، حتی گناهکاران را به راه می‌آورند.

اگر کسی در پی هدایت است، نباید خود را تنها ببیند. کافی است به محضر امام زمان(عج) یا زیارت اولیای الهی، مانند حضرت عبدالعظیم(ع)، امام رضا(ع)، حضرت معصومه (س) یا مسجد جمکران برود و با اخلاص طلب کمک کند. روایت است که زیارت عبدالعظیم حسنی(ع) ثوابی برابر با زیارت امام حسین(ع) در کربلا دارد. این راهی است برای همه کسانی که به دنبال سعادت و قرب الهی‌اند.

هنگامی که عبدالعظیم حسنی(ع) به محضر امام هادی(ع) رسید، پیش از طرح سؤالش، امام با محبت فرمودند: «مرحبا یک یا ابالقاسم، انت ولینا حقا»؛ یعنی «خوش آمدی، تو به‌راستی دوست ما هستی.» این جمله، تأییدی الهی بر اخلاص و مقام والای او بود که بر تابلویی برنجی در رواق حرمش نقش بسته است. برخی معتقدند، شاید یکی از دلایل این فضیلت، حزن عمیق او از تخریب قبر امام حسین(ع) باشد. او با فروتنی، اعتقادات خود را به امام هادی(ع) عرضه کرد و خواستار تأیید آنها شد. امام نیز باورهای او را تصدیق کرده و فرمودند: «این همان دینی است که خدا و رسولش بدان راضی‌اند.» سپس عبدالعظیم از امام طلب دعا کرد.

این روایت نشان می‌دهد، ارتباط با اهل بیت(ع) و عرض اعتقادات به ایشان، راهی برای هدایت و اصلاح است. نقل است که آیت‌الله ناصری از استادشان، آیت‌الله کشمیری، شنیدند که در هنگام گرفتاری، ذکر «یا صاحب‌الزمان ادرکنی» و «یا صاحب‌الزمان اغثنی» اثری

سیدالکریم عبدالعظیم حسنی(ع) از بزرگان و محدثان برجسته شیعه است که محضر سه امام معصوم، یعنی امام رضا(ع)، امام جواد(ع) و امام هادی(ع) را درک کرده و احادیث بسیاری از ایشان نقل کرده است. او برای انتقال این احادیث ارزشمند، سختی‌ها و هجرت‌های فراوانی متحمل شد. منابع شیعه و سنی بر جایگاه والای او به‌عنوان یک محدث بزرگ تأکید دارند.

این بزرگوار به دلیل بندگی خالصانه و مراقبت از نفس به درجات عالی معنوی دست یافت. موفقیت او نتیجه قربابت خانوادگی نبود، بلکه از رهگذر محاسبه و مراقبه به این مقام رسید. محاسبه در واجبات، محرمانه و اعتقادات، انسان را به خودآگاهی و اصلاح هدایت می‌کند. برای نمونه، یکی از مراجع تقلید، با وجود جایگاه رفیع خود، از طلبه‌ای خواست تا قرائت حمد و سوره‌اش را بررسی کند، که این نشان‌دهنده اهمیت محاسبه حتی در بالاترین مراتب است. انسان باید از پرسیدن و آموختن نهر اسد، به‌ویژه در مسائل شرعی، تا از جهل و خطا در امان بماند.

منفعت دنیایی و آخرتی رضایت خداوند است

گویی هرگز ما را برای حل مشکلی که به او رسیده بود، نخوانده است... (یونس/۱۲)

در علوم اسلامی و به‌ویژه در مکتب تشیع، موضوع منفعت و ضرر دنیایی و آخرتی به‌طور گسترده‌ای بررسی شده است. این مفاهیم از جنبه‌های گوناگونی، چون اخلاق، فقه و عرفان مورد توجه قرار می‌گیرند. لزوم این بحث وقتی فهمیده می‌شود که می‌خواهیم تصمیماتی در راستای دستورات دینی و اخلاقی برای زندگی بگیریم؛ یعنی اگر به دستورات و آداب دینی قائل باشیم، باید در مسیر رضایت خداوند قدم برداریم و بسازی این کار باید بفهمیم چه کاری ضرر و نفع دنیایی دارد و چه کاری ضرر و نفع آخرتی.

نفع دنیایی: به منافع و سودهایی اطلاق می‌شود که در زندگی دنیوی انسان حاصل می‌شود، مانند ثروت، مقام، سلامت و رضایت اجتماعی. ضرر دنیایی: به خسارات و زیان‌هایی اشاره دارد که فرد در زندگی دنیوی خود تجربه می‌کند، مانند فقر، بیماری، مریضی و... . گاهی این ضررها در آخرت منفعت است یا خودمان می‌توانیم آن را برای آخرت‌مان ذخیره کنیم. مانند اینکه با صبر و تحمل خسارات دنیایی پاداش آخرتی برای خود ذخیره کنیم.

نفع آخرتی: به پاداش‌ها و منافع معنوی و روحانی که در زندگی پس از مرگ به فرد داده می‌شود، مانند پاداش آخرتی، بهشت و... . ضرر

سیدحسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

زندگی انسان پر است از حساب و کتاب‌های مادی و معنوی. آنان که به آخرت ایمان دارند، در حساب و کتاب‌شان آخرت و رضایت خداوند را هم در نظر می‌گیرند. در این زمینه اطلاعات و آگاهی‌هایی باید وجود داشته باشد که انسان دچار افراط و تفریط نشود. دانش در این زمینه می‌تواند آرامش و اطمینان خاطر برای انسان بیاورد و عزم و اراده او را دستخوش دگرگونی و آسیب قرار ندهد. ما باید بدانیم در مقابل نفع و ضرر دنیایی یا آخرتی چگونه رفتار کنیم که در راه رضای خداوند باشد. وقتی بدانیم در مقابل منافع و ضررهای دنیایی چه حالی داشته باشیم، در راه رضای خدا قدم برداشتم و از حمایت او برخوردار می‌شویم؛ اما اگر نفهمیم در برابر این منافع و ضررها چه کنیم، خشم خدا را برمی‌انگیزیم. خداوند در قرآن می‌فرماید: «وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَاَ لِجَنَّةٍ أَوْ قَاعِدٍ أَوْ قَالَ مَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَنْ لَّمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرِّ مَسَّهُ...»؛ هنگامی که به انسان زیان (و ناراحتی) رسد، ما را (در هر حال) در حالی که به پهلوی خوابیده یا نشسته، یا ایستاده است، می‌خواند؛ اما هنگامی که ناراحتی را از او برطرف ساختیم، چنان می‌رود که

آخرتی: به عواقب منفی و زیان‌هایی که فرد در آخرت با آن مواجه می‌شود، مانند عذاب جهنم و دوری از رحمت الهی.

تفاوت اصلی ضرر و نفع دنیایی با آخرتی موقتی و گذرا بودن آن است. نفع و ضرر دنیایی معمولاً موقتی هستند و ممکن است با تغییر شرایط زندگی تغییر کنند؛ یعنی امکان دارد با نحوه مواجهه انسان‌ها از حالت موقتی خارج و به‌طور دائم برای او ذخیره شود؛ زیرا نفع و ضرر آخرتی دائمی هستند و تأثیرات آنها در زندگی پس از مرگ باقی می‌ماند. در کل نفع آخرتی معمولاً به ابعاد معنوی و روحانی انسان مربوط می‌شود، در حالی که نفع دنیایی بیشتر به جنبه‌های مادی و اجتماعی زندگی مرتبط است. معیار ارزیابی در اسلام، نفع و ضرر آخرتی بر اساس معیارهای الهی و اخلاقی ارزیابی می‌شوند، در حالی که نفع و ضرر دنیایی ممکن است بر اساس معیارهای انسانی، اجتماعی، اقتصادی و... . سنجیده شوند. اسلام تأکید دارد که مسلمانان باید در زندگی خود بین نفع دنیایی و آخرتی تعادل برقرار کنند. مثلاً تلاش برای تأمین نیازهای مادی باید با رعایت اصول اخلاقی و شرعی همراه باشد. در حالی که همین رعایت اصول دینی برای رزق حلال گاهی برای منفعت‌های دنیایی ضرر و خسارت دارد. گاهی انسان می‌تواند با نادیده گرفتن رضایت و خواست خدا کاری انجام دهد که منفعت بسیاری

برای او ایجاد شود؛ اما به‌دلیل محدودیت‌هایی که خداوند به دلایل گوناگون قرار داده؛ از رسیدن به آن منفعت چشم می‌پوشد. انجام اموری مانند صدقه، انفاق، خمس، زکات و... بخشی از درآمد دنیایی انسان را به جهتی سوق می‌دهد که در ظاهر ضرر دنیایی است؛ اما نفع آخرتی دارد. البته این نفع آخرتی می‌تواند به این دلیل باشد که ما منافع دنیایی خودمان و شادی‌ها و توانی را که داریم با دیگر انسان‌ها تقسیم کردیم و آنها را نیز به نفع دنیایی رساندیم. در مقابل وقتی دیگر انسان‌ها را از منافع دنیایی محروم کرده یا دنیای آنان را با سختی و مشکلات متعدد مواجه می‌کنیم، در ظاهر منافع دنیای‌مان تأمین شد؛ اما یک ضرر آخرتی را برای خود ایجاد کردیم. کارهایی مانند احتکار، اختلاس، دزدی، نابود کردن زندگی انسان‌ها و... . ما باید این را بدانیم که وقتی ضررمان، نفع آخرتی داشت؛ یعنی در راه درست حرکت کردیم و رضای خدا را کسب کردیم؛ اما اگر رضایت خداوند برای ما اولویت نباشد، هر کاری انجام روز بیشتر می‌شود. این را هم باید بدانیم که اگر رضایت خدا برای ما شرط باشد، قدرت‌ش همراه با ماست و کسی نمی‌تواند ضرر به ما بزند؛ اما اگر خودمان را عامل موفقیت و جلب منفعت ببینیم، مدام گرفتار مشکلات شده و دشمنان خداوند هم از سر ما دست برنمی‌دارند.

رَدّ الشمس

«رَدّ الشَّمْس» به‌معنای بازگرداندن خورشید که دو مرتبه رخ داده است؛ بار اول به دعای پیامبر اکرم(ص) و بار دوم به دست حضرت علی(ع) در زمان خلافت ایشان. پس از رحلت پیامبر(ص) هنگامی واقع شد که حضرت علی(ع) در بابل حضور داشت و بعد از جنگ نهروان می‌خواست از رودفرات عبور کند. به‌دعای امیرالمؤمنین(ع) لحظاتی قبل‌تر آمده و یاران امام(ع) توانستند نماز خود را در زمان معین بخوانند. برخی از بزرگان اهل سنت نیز، اقدام به نگارش کتبی جداگانه در این باب کرده و تمامی سندهای این حدیث را در آن گرد آورده‌اند.

باید یقین حاصل شود

پرسش: در منطقه محل تحصیل و سکونت ما بیشتر مطلق مردم کفار بودایی هستند. اگر دانشجویی، خانه‌ای را از آنها اجاره کند، آن خانه از نظر طهارت و نجاست چه حکمی دارد؟ آیا شستن و تطهیر منزل ضرورت دارد؟ گفتنی است که بسیاری از خانه‌های این منطقه از چوب ساخته شده و قابل شستن نیست. هتل‌ها و ائانه و لوازم موجود در آنها چه حکمی دارند؟

پاسخ: تایقین به تماس اشیاء مورد استفاده شما با دست و بدن مرطوب کافر غیرکتابی حاصل نشده است، حکم به نجاست نمی‌شود. در صورت یقین به نجاست هم، آب کشیدن در و دیوار منازل و هتل‌ها و ائانه و لوازم موجود در آن واجب نیست. آنچه واجب است تطهیر اشیاء نجسی است که برای خوردن و آشامیدن و نماز خواندن استفاده می‌شوند.

آیت‌الله‌العظمی‌خامنه‌ای
اجوبه‌الاستفتائات، سؤال ۳۲۱

نفس مطمئننه با عبودیت

آیت‌الله استاد علی فروغی: «انزل من السماء ماءً لیطهرکم به»؛ امام باقر(ع) فرمودند: «ظاهر این آیه این است که باران می‌آید ولی باطن دارد، باطن این سماء، پیامبر اکرم(ص) است. این آب آسمانی علی(ع) است. پیامبر(ص) و علی(ع) باید ببارند تا عالم طاهر شوند.» هر کسی می‌گوید خوب هستم و همه به بیرون نگاه می‌کنند و هیچ‌کس به درونش نگاه نمی‌کند. هر کس خودش را بشورد، از پاکی‌ها همه چیز حل می‌شود. انسانی که بندگی ندارد، مریض است. عبودیت انسان را تنظیم می‌کند، اگر همه دنیا را به او دهند، حالش ثابت است. هر کس عبودیت دارد، نفس مطمئننه دارد.

دین

شماره ۱۱۸۳ | دوشنبه ۲۵ فروردین ۱۴۰۴

صداق

چرا قرآن اکثریت را گمراه می‌خواند؟

حسن نوروزی

کارشناس علوم دینی

در کلام نورانی امام علی(ع) آمده است: «قرآن بهار دل‌هاست و چشمه‌های دانش از آن می‌جوشد. هیچ جلا و صفایی برای قلب جز با قرآن نیست.» (نهج‌البلاغه، خطبه ۱۷۶). این سخن دریچه‌ای است به سوی حقیقت عمیقی که قرآن نه‌تنها کتاب هدایت، بلکه مایه حیات روح و روان آدمی است؛ گویی هر آیه‌اش نسیمی است که غبار از دل می‌زداید و چشمه‌ای است که عطش معرفت را سیراب می‌کند.

اما این کتاب آسمانی چه جایگاهی در برابر جهل و نادانی دارد؟ در صفحه ۱۴۲ قرآن، خداوند از سرسختی کافران سخن می‌گوید؛ کسانی که حتی اگر مردگان برای‌شان زنده شوند یا فرشتگان بر آنها نازل شوند، باز هم ایمان نمی‌آورند. ماجرا به دوران رسالت پیامبر (ص) بازمی‌گردد. مشرکان با طعنه و انکار، از ایشان خواستند معجزاتی چون تبدیل کوه صفا و مسره به طلا را به نمایش بگذارند؛ اما خدا در پاسخ فرمود: «اینان قلب‌های‌شان قفل شده؛ هیچ نشانه‌ای آنها را به ایمان نمی‌رساند.»

در آیه ۱۱۲ سوره انعام، خداوند از رازی دیگر پرده برمی‌دارد: اگر خدا می‌خواست، می‌توانست همه را به اجبار هدایت کند، اما حکمت الهی در این است که انسان‌ها در بوته امتحان قرار گیرند. راه خیر و شر پیش روی همه باز است تا هر کس حقیقت وجود خود را نشان دهد. پیامبر(ص) با تمام تلاشش نتوانست دل‌های سخت برخی مشرکان را نرم کند و در نهایت، داوری را به خدا سپرد.

خداوند در این میان، نکته‌ای ظریف را یادآور می‌شود، اگر مشرکان در حقانیت قرآن تردید دارند، اهل کتاب می‌دانند که این کتاب از جانب پروردگار است؛ چرا که بشارت ظهور اسلام و پیامبر خاتم در کتب آسمانی آنها آمده است؛ اما باز هم، آیه ۱۱۶ سوره انعام هشدار جدی می‌دهد: «اگر از اکثریت مردم پیروی کنی، گمراه می‌شوی؛ زیرا آنها خود در گمراهی‌اند.»

چرا اکثریت گمراهند؟ چون در امور اعتقادی به گمان و حدس تکیه می‌کنند، در حالی که پیامبران آمده‌اند تا راه درست بهره‌گیری از عقل را به انسان بیاموزند و او را به سعادت برسانند؛ اما برخی این هدایت را رد می‌کنند و سزاوار کیفر می‌شوند. تاریخ گواه است که گاهی اقلیت در مسیر حق ایستاده‌اند و اکثریت در بیراهه بوده‌اند؛ مانند حماسه کربلا که اقلیتی عاشق، در برابر لشکری گمراه، پرچم حقیقت را برافراشتند.

علامه طباطبایی در تفسیر «المیزان» این حقیقت را چنین شرح می‌دهد: «پیروی از اکثریت در احکام و اعتقادات به گمراهی می‌انجامد، زیرا بشر در این امور به تخمین و ظن بسنده می‌کند؛ اما خدا جز به علم و یقین از بندگانش راضی نمی‌شود. تنها عملی ارزشمند است که ریشه در آگاهی و یقین داشته باشد، به‌ویژه در مسائل مربوط به نبوت، کتاب و احکام الهی.»

قرآن دعوتی است به سوی نور؛ نوری که دل‌ها را زنده می‌کند و راه را از چاه نشان می‌دهد؛ اما این دعوت، تنها برای کسانی به بار می‌نشیند که گوش جان‌شان باز باشد و قلب‌شان آماده پذیرش حقیقت.

پرونده

شماره ۱۱۸۳ | دوشنبه ۲۵ فروردین ۱۴۰۴

جنگ تعرفه‌ها

بررسی تبعات سیاست‌های اقتصادی ترامپ برای اقتصاد جهانی

در دنیای امروز، سیاست‌های تجاری و اقتصادی نقش بسیار مهمی در شکل‌گیری روابط بین‌الملل و وضعیت اقتصادی کشورها ایفا می‌کنند. در این راستا، تصمیمات کشورهای بزرگ، به‌ویژه ایالات متحده به منزله یکی از قدرت‌های اقتصادی جهان، تأثیرات عمیق و گسترده‌ای بر اقتصاد جهانی و روابط تجاری بین کشورها دارد. یکی از این تصمیمات، اعمال تعرفه‌های گسترده بر کالا‌های وارداتی از تاریخ ۹ آوریل ۲۰۲۵ به دستور «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور وقت ایالات متحده است. این اقدام، که به منظور حمایت از تولید داخلی و کاهش کسری تجاری صورت گرفته، به نوعی بازگشت به سیاست‌های حمایت‌گر ایانه را نشان می‌دهد که در چند دهه اخیر به طور فزاینده‌ای مورد انتقاد قرار گرفته‌اند.

تعرفه پایه ۱۰ درصدی که بر تمامی واردات اعمال خواهد شد، به همراه نرخ‌های بالاتر برای کشورهای، مانند چین، کانادا و مکزیک، نشان‌دهنده رویکرد جدید در سیاست‌های تجاری ایالات متحده است. ترامپ و تیم اقتصادی او ادعا می‌کنند این تعرفه‌ها به نفع کارگران آمریکایی و صنایع داخلی خواهد بود و به ایجاد شغل و رشد اقتصادی کمک خواهد کرد. با این حال، این سیاست‌ها تنها به نفع تولیدکنندگان داخلی نیستند و ممکن است پیامدهای منفی قابل توجهی برای مصرف‌کنندگان و بازارهای جهانی به همراه داشته باشند.

یکی از نگرانی‌های اصلی در این زمینه، احتمال افزایش قیمت کالا‌ها برای مصرف‌کنندگان آمریکایی است. با اعمال تعرفه‌ها، هزینه واردات افزایش می‌یابد و این هزینه معمولاً به مصرف‌کنندگان منتقل می‌شوند. در نتیجه، کالا‌های مصرفی ممکن است گران‌تر شوند و قدرت خرید مردم کاهش یابد. افزون بر این، این سیاست‌ها می‌توانند به تضعیف روابط تجاری با سایر کشورها منجر شوند و

امیرعلی ابوالفتح در گفت‌وگو با صبح صادق پاسخ داد

سیاست‌های تعرفه‌ای، درست یا غلط؟

تعرفه‌ها می‌توانند موجب تلافی جویی کشورها شوند که خود به تشدید جنگ‌های تجاری و کاهش همکاری‌های بین‌المللی منجر خواهند شد. در این راستا، بررسی تأثیرات بلندمدت این سیاست‌ها بر اقتصاد جهانی امری ضروری است. آیا این سیاست‌ها می‌توانند به رشد پایدار و توسعه اقتصادی منجر شوند یا اینکه در نهایت به نتایج منفی و آسیب‌زا برای اقتصاد‌های ملی و جهانی منتهی خواهند شد؟ علاوه بر این، واکنش‌های عمومی نسبت به سیاست‌های تعرفه‌ای نیز قابل توجه است. در حالی که برخی از گروه‌ها از این اقدامات حمایت می‌کنند، بسیاری دیگر به دلیل افزایش هزینه‌ها و فشارهای اقتصادی ناشی از آنها انتقاد می‌کنند. این تنوع نظرات می‌تواند تأثیرات عمیقی بر روندهای سیاسی و اقتصادی در آینده داشته باشد.

در ایسن مصاحبه با جناب آقای «امیرعلی ابوالفتح» تلاش خواهیم کرد ابعاد گوناگون سیاست‌های تعرفه‌ای ترامپ را بررسی کنیم. مابه تأثیرات این سیاست‌ها بر زنجیره‌های تأمین جهانی، قیمت کالا‌ها، صنایع داخلی و همچنین نظرات عمومی خواهیم پرداخت. هدف ما این است که با تحلیل دقیق و جامع، درک بهتری از چالش‌ها و فرصت‌های ناشی از این سیاست‌ها پیدا کنیم وزمینه‌ای برای بحث‌های بیشتر دربارۀ آینده تجارت جهانی فراهم آوریم.

این گفت‌وگو نه تنها به ایجاد اقتصادی این سیاست‌ها را بررسی می‌کند؛ بلکه بر اهمیت دیپلماسی تجاری و همکاری‌های بین‌المللی تأکید دارد. در نهایت، امید است نتایج این بررسی بتواند به تصمیم‌گیری‌های آگاهانه‌تر در زمینه سیاست‌های تجاری کمک کرده و راه را برای توسعه پایدار و همکاری‌های مؤثر هموار کند.

این مصاحبه فرصتی است تا نگاهی دقیق‌تر به چالش‌های اقتصادی ناشی از سیاست‌های تعرفه‌ای آینده تجارت جهانی بیابیم.

در این گفت‌وگو با جناب آقای امیرعلی ابوالفتح، کارشناس مسائل بین‌الملل، تأثیر سیاست‌های تعرفه‌ای رئیس‌جمهور پیشین ایالات متحده، دونالد ترامپ، بر اقتصاد ایالات متحده و اقتصاد جهانی را بررسی کردیم.

این کارشناس مسائل بین‌الملل با اشاره به اینکه تصمیمات تعرفه‌ای ترامپ تأثیر قابل توجهی بر زنجیره‌های تأمین جهانی داشت، گفت: «افزایش تعرفه‌ها بر کالا‌های چینی باعث افزایش هزینه‌های تولید در ایالات متحده شد و این موضوع به افزایش قیمت کالا‌ها برای مصرف‌کنندگان منجر شد.» وی همچنین افزود: «این سیاست‌ها تنش‌های تجاری بین ایالات متحده و دیگر کشورها را تشدید کرده و در نهایت به کاهش رشد اقتصادی جهانی انجامید.»

وی در ادامه توضیح داد: «تعرفه‌ها به طور مستقیم هزینه واردات کالا‌ها را افزایش داده و این افزایش هزینه‌ها به تولیدکنندگان داخلی منتقل می‌شود، که در نتیجه قیمت کالا‌ها برای مصرف‌کنندگان آمریکایی بالا می‌رود.» دکتر ابوالفتح به‌ویژه به افزایش قیمت‌ها در بخش‌های، مانند الکترونیک و پوشاک اشاره کرد و گفت: «این امر فشار بیشتری بر هزینه‌های زندگی مردم وارد کرده است.»

او با اشاره به نظرات متفاوت درباره سیاست‌های تعرفه‌ای، تصریح کرد: «در حالی که برخی از گروه‌ها از این اقدامات حمایت کرده‌اند، بسیاری دیگر به دلیل افزایش هزینه‌ها و فشارهای اقتصادی ناشی از آنها انتقاد کردند. این تنوع نظرات نشان‌دهنده یک چالش بزرگ برای سیاستمداران است: چگونه می‌توانند تعادلی میان حمایت از صنایع داخلی و حفظ قدرت خرید مصرف‌کنندگان برقرار کنند؟

در نهایت، آنچه از بررسی این سیاست‌ها برمی‌آید، ضرورت دیپلماسی تجاری و همکاری‌های بین‌المللی است. در دنیای امروز که اقتصادها به شدت به هم وابسته‌اند، اتخاذ رویکردهای یک‌جانبه و تعرفه‌ای ممکن است نتایج منفی و پیش‌بینی‌ناپذیری به همراه داشته باشد. بنابراین، ایجاد دیالوگات تجاری چندجانبه و تقویت همکاری‌های بین‌المللی می‌تواند راه‌حل مؤثری برای چالش‌های موجود باشد.

در مجموع، سیاست‌های تجاری و تعرفه‌ای ترامپ در سالی‌ها بر برای آینده فراهم می‌شود. این درس‌ها نه تنها شامل اهمیت حمایت از صنایع داخلی هستند، بلکه همچنین بر لزوم توجه به عواقب بلندمدت این سیاست‌ها برای اقتصاد ملی و جهانی تأکید دارند. با توجه به تغییرات سریع در محیط اقتصادی جهانی، ضروری است که تصمیم‌گیران اقتصادی با دید بهتری سیاست‌های تجاری را طراحی کنند تا بتوانند به توسعه پایدار و همکاری‌های مؤثر دست یابند.

احتمال بروز جنگ‌های تجاری را افزایش دهند. در واقع، کشورهایی که تحت تأثیر این تعرفه‌ها قرار می‌گیرند، ممکن است تلافی کرده و تعرفه‌های مشابهی را بر روی کالا‌های آمریکایی اعمال کنند.

پیامدهای اقتصادی: از تورم تا رکود

از منظر اقتصادی، تعرفه‌های جدید می‌تواند اثرات چندوجهی بر اقتصاد آمریکا و جهان داشته باشد. در کوتاه‌مدت، افزایش هزینه‌های واردات به احتمال زیاد به مصرف‌کنندگان آمریکایی منتقل خواهد شد که نتیجه آن بالا رفتن قیمت کالا‌ها و فشار تورمی است. این موضوع در تضاد با وعده‌های انتخاباتی ترامپ مبنی بر کاهش تورم قرار دارد و ممکن است نارضایتی عمومی را در داخل آمریکا تشدید کند. تحلیلگران مؤسسه «گلدمن ساکس» پیش‌بینی کرده‌اند که این سیاست‌ها احتمال وقوع رکود اقتصادی در آمریکا را طی ۱۲ ماه آینده از ۲۰ درصد ۳۵ درصد افزایش دهد.

در سطح جهانی، واکنش بازارهای مالی به این تصمیم نشان‌دهنده عدم نگرانی هاست. پس از اعلام تعرفه‌ها، شاخص‌های بورس در آمریکا، اروپا و آسیا با افت شدیدی مواجه شدند. برای نمونه، شاخص S&P ۵۰۰ در آمریکا بیش از یک درصد کاهش یافت و سهام شرکت‌های بزرگ فناوری، نظیر اپل و آمازون نیز افت قابل توجهی را تجربه کردند. این نوسانات نشان‌دهنده ترس سرمایه‌گذاران از اختلال در زنجیره‌های تأمین جهانی و کاهش تجارت بین‌المللی است.

کشورهای هدف، مانند چین، کانادا و مکزیک که با تعرفه‌های سنگین‌تری مواجه شده‌اند، از برنامه‌ریزی بر ای اقدامات تلافی جویانه خبر داده‌اند. برای نمونه، کانادا

احتمال بروز جنگ‌های تجاری را افزایش دهند. در واقع، کشورهایی که تحت تأثیر این تعرفه‌ها قرار می‌گیرند، ممکن است تلافی کرده و تعرفه‌های مشابهی را بر روی کالا‌های آمریکایی اعمال کنند.

احتمال بروز جنگ‌های تجاری را افزایش دهند. در واقع، کشورهایی که تحت تأثیر این تعرفه‌ها قرار می‌گیرند، ممکن است تلافی کرده و تعرفه‌های مشابهی را بر روی کالا‌های آمریکایی اعمال کنند.

جنگال درصدها!

موج جدید تنش‌های اقتصادی و سیاسی در جهان

تعرفه‌هایی بر خودروهایی وارداتی از آمریکا اعمال کرده و چین نیز به محدود کردن صادرات مواد اولیه کلیدی تهدید کرده است. این اقدامات می‌تواند به کاهش تولید ناخالص داخلی این کشورها منجر شود؛ به گونه‌ای که برخی کارشناسان پیش‌بینی کرده‌اند تولید ناخالص داخلی کانادا و مکزیک طی پنج سال به ترتیب ۷/۵ و ۱۲/۵ درصد کاهش یابد.

پیامدهای سیاسی: انزوای با تقویت موضع آمریکا؟

از منظر سیاسی، تصمیم تعرفه‌ای روابط آمریکا با متحدان سنتی‌اش را به چالش کشیده است. اتحادیه اروپا، که به تعرفه ۲۰ درصدی مواجه شده، این اقدام را محکوم کرده و رهبرانی چون «امانوئل مکرون» و «کی‌ری استارمر» خواستار پاسخ هماهنگ به سیاست‌های یک‌جانبه‌گر ایانه آمریکا شده‌اند. بریتانیا نیز که پس از برکزیست به دنبال

نگاهی به تأثیرات تصمیم تعرفه‌ای ترامپ بر اقتصاد آمریکا و روابط بین‌المللی

جنگ با همه!

احتمال بروز جنگ‌های تجاری را افزایش دهند. در واقع، کشورهایی که تحت تأثیر این تعرفه‌ها قرار می‌گیرند، ممکن است تلافی کرده و تعرفه‌های مشابهی را بر روی کالا‌های آمریکایی اعمال کنند.

در دنیای امروز، تجارت بین‌الملل یکی از ارکان اساسی اقتصاد جهانی شناخته می‌شود. با افزایش وابستگی کشورها به یکدیگر در زمینه‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی، سیاست‌های تجاری و تعرفه‌ها به موضوعاتی مهم و بحث‌برانگیز تبدیل شده‌اند. یکی از بارزترین نمونه‌های این موضوع، سیاست‌های تجاری دولت «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور پیشین ایالات متحده است که در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۲۱ به اجرا درآمد. ترامپ با هدف حمایت از صنایع داخلی و کاهش کسری تجاری، تصمیم گرفت تعرفه‌های سنگین بر کالا‌های وارداتی اعمال کند. این تصمیم نه تنها تأثیرات عمیقی بر اقتصاد ایالات متحده داشت، بلکه روابط تجاری این کشور با سایر کشورها را نیز تحت‌الشعاع قرار داد.

اعمال تعرفه‌های بالا بر کالا‌های چینی و دیگر کشورها، به‌ویژه در صنعت فولاد و آلومینیوم، موجب شد تنش‌های تجاری بین ایالات متحده و شرکای تجاری‌اش افزایش یابد. این سیاست‌ها به‌خصوصی از یک رویکرد معتقد در برابر جهانی شدن و تجارت آزاد تلقی شدند. حامیان این رویکرد معتقد بودند تعرفه‌ها می‌توانند به حفظ شغل‌ها در صنایع داخلی کمک کنند و به واکنش نشان دادند و تعرفه‌ها مقابلی را بر کالا‌های آمریکایی اعمال کردند. این چرخه تلافی جویی نه تنها به نفع هیچ‌یک از طرفین نبود، بلکه موجب ایجاد عدم اطمینان در بازارهای جهانی شد. به همین دلیل، بسیاری از تحلیلگران بر این باورند که جنگ‌های تجاری نه تنها به رشد اقتصادی کمک نمی‌کنند، بلکه می‌توانند به رکود و بحران‌های اقتصادی نیز منجر شوند.

همچنین باید به واکنش‌های عمومی نسبت به سیاست‌های تعرفه‌ای اشاره کرد. در حالی که برخی از گروه‌ها از این اقدامات حمایت کرده‌اند، بسیاری دیگر به دلیل افزایش هزینه‌ها و فشارهای اقتصادی ناشی از آنها انتقاد کردند. این تنوع نظرات نشان‌دهنده یک چالش بزرگ برای سیاستمداران است: چگونه می‌توانند تعادلی میان حمایت از صنایع داخلی و حفظ قدرت خرید مصرف‌کنندگان برقرار کنند؟ در نهایت، آنچه از بررسی این سیاست‌ها برمی‌آید، ضرورت دیپلماسی تجاری و همکاری‌های بین‌المللی است. در دنیای امروز که اقتصادها به شدت به هم وابسته‌اند، اتخاذ رویکردهای یک‌جانبه و تعرفه‌ای ممکن است نتایج منفی و پیش‌بینی‌ناپذیری به همراه داشته باشد. بنابراین، ایجاد دیالوگات تجاری چندجانبه و تقویت همکاری‌های بین‌المللی می‌تواند راه‌حل مؤثری برای چالش‌های موجود باشد.

در مجموع، سیاست‌های تجاری و تعرفه‌ای ترامپ در سالی‌ها بر برای آینده فراهم می‌شود. این درس‌ها نه تنها شامل اهمیت حمایت از صنایع داخلی هستند، بلکه همچنین بر لزوم توجه به عواقب بلندمدت این سیاست‌ها برای اقتصاد ملی و جهانی تأکید دارند. با توجه به تغییرات سریع در محیط اقتصادی جهانی، ضروری است که تصمیم‌گیران اقتصادی با دید بهتری سیاست‌های تجاری را طراحی کنند تا بتوانند به توسعه پایدار و همکاری‌های مؤثر دست یابند.

تعصیم ترامپ برای اعمال تعرفه‌های سنگین برر کالا‌های وارداتی، به ویژه از کشورهای چین، اروپا و دیگر کشورها، بخشی از سیاست‌های حمایت‌گرانه‌ی وی شناخته می‌شود. این تعرفه‌ها عمدتاً بر روی کالا‌های صنعتی، الکترونیک و کشاورزی اعمال شده و هدف اصلی آن، حمایت در نهایت، باید گفت تصمیم ترامپ برای اعمال تعرفه‌های سنگین بر

برای نمونه، «چین» که یکی از بزرگ‌ترین شرکای تجاری ایالات متحده است، واکنش‌های شدیدی نسبت به این تصمیم نشان داده است. مقامات چینی اعلام کرده‌اند در صورت ادامه این سیاست‌ها، تلافی کرده و تعرفه‌هایی را بر روی کالاهای آمریکایی اعمال خواهند کرد. این نوع تنش‌ها می‌تواند به بروز جنگ‌های تجاری عمیق‌تر منجر شود که نه تنها به نفع هیچ‌یک از طرفین نخواهد بود، بلکه می‌تواند موجب آسیب دیدن اقتصاد جهانی شود. در نهایت، باید گفت تصمیم ترامپ برای اعمال تعرفه‌های سنگین بر

تعرفه‌ها به کاهش محبوبیت سیاسی منجر شود، ممکن است در آینده تعدیل شوند، اما در کوتاه‌مدت، او مصمم به پیشبرد این «انقلاب اقتصادی» است.

نتیجه‌گیری: آینده‌ای مبهم

تصمیم ایالات متحده به اعمال تعرفه‌های گسترده بر کالا‌های وارداتی، به ویژه در سال ۲۰۲۵، نه تنها یک تغییر در سیاست تجاری این کشور به شمار می‌آید؛ بلکه به منزله یک نقطه عطف در روابط اقتصادی جهانی شناخته می‌شود. این اقدام که به طور عمد با هدف حمایت از تولیدکنندگان داخلی و کاهش کسری تجاری اتخاذ شده است، می‌تواند پیامدهای گسترده‌ای برای اقتصاد ایالات متحده و همچنین اقتصاد جهانی داشته باشد.

نخستین و مهم‌ترین پیامد این تصمیم، افزایش قیمت کالا‌ها برای مصرف‌کنندگان آمریکایی است. با افزایش تعرفه‌ها، هزینه واردات افزایش یافته و این موضوع به طور مستقیم بر قیمت‌تهای نهایی کالاها تأثیر خواهد گذاشت. در نتیجه، مصرف‌کنندگان مجبور خواهند بود برای خرید کالا‌های مشابه هزینه بیشتری پرداخت کنند. این افزایش قیمت می‌تواند به کاهش قدرت خرید مردم منجر شود و در نهایت به رکود اقتصادی کمک کند. این در حالی است که هدف اصلی این سیاست‌ها حمایت از تولید داخلی و ایجاد شغل است. اما نتایج محسوس آن ممکن است به نفع مصرف‌کنندگان نباشد. علاوه بر این، اعمال تعرفه‌های بالا بر کالا‌های وارداتی به بروز جنگ‌های تجاری منجر خواهد شد. کشورهایی که تحت تأثیر این تعرفه‌ها قرار می‌گیرند، ممکن است تلافی کرده و تعرفه‌های مشابهی را بر روی کالاهای آمریکایی اعمال کنند. این نوع اقدامات می‌تواند روابط تجاری را تیره کرده و به کاهش سطح تجارت بین‌المللی

تلافی کرده و تعرفه‌های مشابهی را بر روی کالاهای آمریکایی اعمال کنند. این نوع اقدامات می‌تواند روابط تجاری را تیره کرده و به کاهش سطح تجارت بین‌المللی

تلافی کرده و تعرفه‌های مشابهی را بر روی کالاهای آمریکایی اعمال کنند. این نوع اقدامات می‌تواند روابط تجاری را تیره کرده و به کاهش سطح تجارت بین‌المللی

تلافی کرده و تعرفه‌های مشابهی را بر روی کالاهای آمریکایی اعمال کنند. این نوع اقدامات می‌تواند روابط تجاری را تیره کرده و به کاهش سطح تجارت بین‌المللی

تلافی کرده و تعرفه‌های مشابهی را بر روی کالاهای آمریکایی اعمال کنند. این نوع اقدامات می‌تواند روابط تجاری را تیره کرده و به کاهش سطح تجارت بین‌المللی

تلافی کرده و تعرفه‌های مشابهی را بر روی کالاهای آمریکایی اعمال کنند. این نوع اقدامات می‌تواند روابط تجاری را تیره کرده و به کاهش سطح تجارت بین‌المللی

تلافی کرده و تعرفه‌های مشابهی را بر روی کالاهای آمریکایی اعمال کنند. این نوع اقدامات می‌تواند روابط تجاری را تیره کرده و به کاهش سطح تجارت بین‌المللی

تلافی کرده و تعرفه‌های مشابهی را بر روی کالاهای آمریکایی اعمال کنند. این نوع اقدامات می‌تواند روابط تجاری را تیره کرده و به کاهش سطح تجارت بین‌المللی

تلافی کرده و تعرفه‌های مشابهی را بر روی کالاهای آمریکایی اعمال کنند. این نوع اقدامات می‌تواند روابط تجاری را تیره کرده و به کاهش سطح تجارت بین‌المللی

آقای «عطاء بهرامی» کارشناس مسائل بین‌الملل، در مصاحبه‌ای تأثیرات این سیاست‌ها و ابعاد گوناگون آنها را بررسی و تحلیل کردند. وی با اشاره به تجربیات تاریخی و نمونه‌های مشابه در گذشته، نشان می‌دهد جنگ‌های تجاری معمولاً نتیجه‌ای جز خسارات اقتصادی برای طرفین درگیر ندارد. ایسن تحلیل‌ها نه تنها به ما کمک می‌کند تا بهتر بفهمیم که چگونه سیاست‌های تعرفه‌ای می‌توانند بر بازارهای جهانی تأثیر بگذارند، بلکه اهمیت توجه به عواقب بلندمدت این تصمیمات را نیز روشن می‌کند. در این راستا، دکتر بهرامی به تأثیرات منفی تعرفه‌ها بر روابط تجاری ایالات متحده با کشورهای دیگر، به ویژه چین، اشاره می‌کند و هشدار می‌دهد که این وضعیت به کاهش قدرت نرم آمریکا و افزایش تنش‌های اقتصادی بین کشورها منجر خواهد شد. او همچنین بر این نکته تأکید دارد که جنگ‌های تجاری به رکود اقتصادی جهانی دامن زده و کشورها را به سمت سیاست‌های محافظه‌کارانه سوق می‌دهد.

این موضوع زمینه‌ساز بررسی عمیق‌تر تأثیرات سیاست‌های تعرفه‌ای بر اقتصاد جهانی و ضرورت توجه به عواقب بلندمدت این سیاست‌ها برای رفاه عمومی و روابط بین‌الملل خواهد بود. در ادامه، با نگاهی دقیق‌تر به نظر دکتر بهرامی و تحلیل‌های وی، سعی خواهیم کرد ابعاد این موضوع را بررسی کرده و درک بهتری از چالش‌ها و فرصت‌های موجود در دنیای تجارت جهانی امروز پیدا کنیم.

در مصاحبه‌ای با آقای عطاء بهرامی، کارشناس مسائل بین‌الملل انجام شد، تأثیر تصمیمات تعرفه‌ای رئیس‌جمهور پیشین ایالات متحده، «دونالد ترامپ» بر اقتصاد این کشور و تجارت جهانی بررسی‌شد. این مصاحبه نشان می‌دهد، تعرفه‌هایی که ترامپ وضع کرده، تأثیرات چندوجهی و قابل توجهی بر اقتصاد ایالات متحده و نظام تجاری جهانی داشته است.

این کارشناس مسائل بین‌الملل در این باره چنین گفت: «در کوتاه‌مدت، افزایش تعرفه‌ها ممکن است درآمد مالیاتی دولت آمریکا را کالاهای وارداتی را افزایش دهد و بخشی از کسری بودجه را جبران کند. با این حال، این سیاست در میان‌مدت و بلندمدت می‌توانند به افزایش تورم منجر شود که به نوبه خود تقاضای داخلی را تحت تأثیر قرار داده و رفاه خانوارهای آمریکایی را کاهش می‌دهد.»

سیاست‌های تعرفه‌ای که در دوران ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ به اجرا درآمد، یک اقدام انقلابی و تاریخی از سئوی حامیان وی تلقی می‌شود. با این حال، تحلیل اقتصادی نشان می‌دهد، این سیاست‌ها با چالش‌ها و مخاطرات جدی همراه بوده است.»

وی ادامه داد: «حامیان این سیاست‌ها بر این باورند که تعرفه‌ها می‌توانند به‌نجات اقتصاد ایالات متحده کمک کرده و از ورشکستگی صنایع داخلی جلوگیری کنند. آنها معتقدند این اقدامات می‌تواند به احیای صنایع داخلی و بازگشت مشاغل به آمریکا منجر شود؛ اما واقعیت نشان می‌دهد افزایش تعرفه‌ها معمولاً به افزایش قیمت کالا‌های مصرفی منجر می‌شود و فشار بیشتری بر صنایع داخلی می‌آورد. در نتیجه، قدرت خرید مردم کاهش یافته و سطح رفاه عمومی تحت تأثیر قرار می‌گیرد. تعرفه‌ها همچنین می‌توانند به کاهش صادرات ایالات متحده منجر شوند، زیرا کشورهای دیگر ممکن است به تلافی تعرفه‌ها مشابه وضع کنند. این موضوع می‌تواند روابط تجاری ایالات متحده با شرکای تجاری‌اش را تحت تأثیر قرار دهد و به کاهش قدرت نرم آمریکا منجر شود. به‌ویژه چین به منزله یکی از بزرگ‌ترین رقبای اقتصادی، می‌تواند از این وضعیت بهره‌برداری کرده و موقعیت خود را در بازار جهانی تقویت کند.»

او درباره جنگ‌های تجاری نیز چنین گفت: «بسیاری دیگر هشدار می‌دهند که مخاطرات ناشی از این سیاست‌ها بیشتر از فواید آن است، جنگ‌های تجاری می‌تواند به رکود اقتصادی جهانی منجر شود و کشورها را به سمت سیاست‌های محافظه‌کارانه سوق دهد. از منظر جهانی، بسیاری از کشورها نگران تأثیرات منفی این سیاست‌ها هستند. آنها بر این باورند که چنین جنگ‌های تجاری نه تنها برای ایالات متحده؛ بلکه به نفع اقتصاد جهانی نیز نخواهد بود. این وضعیت می‌تواند به کاهش رشد اقتصادی بین کشورها منجر شود و در نهایت به بی‌ثباتی در نظام تجارت جهانی بینجامد.»

منجر شود. در دنیای امروز که اقتصادها به شدت به یکدیگر وابسته هستند، چنین تنش‌هایی به نفع هیچ‌یک از طرفین نیست و در نهایت به آسیب دیدن اقتصاد جهانی منجر خواهد شد.

از منظر سیاسی نیز این تصمیمات می‌توانند تأثیرات عمیقی بر روابط دیپلماتیک ایالات متحده با سایر کشورها داشته باشند. در شرایطی که بسیاری از کشورها به دنبال تقویت همکاری‌های بین‌المللی و تجارت آزاد هستند، سیاست‌های حمایت‌گرانه آمریکا می‌تواند به انزوای این کشور در عرصه جهانی منجر شود. این انزوا ممکن است اعتبار ایالات متحده را در سازمان‌های بین‌المللی کاهش دهد و موجب تضعیف موقعیت آن در مذاکرات چندجانبه شود.

در نهایت، باید گفت تصمیم ترامپ برای اعمال تعرفه‌های گسترده بر کالا‌های وارداتی نه تنها یک تغییر در سیاست تجاری ایالات متحده است، بلکه یک آزمایش بزرگ برای اقتصاد جهانی به شمار می‌آید. پیامدهای این تصمیم ممکن است فراتر از مرزهای ایالات متحده رفته و تأثیرات عمیقی بر بازارهای جهانی، روابط تجاری و حتی ثبات اقتصادی کشورها داشته باشد. بنابراین، لازم است سیاست‌گذاران و کارشناسان اقتصادی با دقت بیشتری اثرات این نوع سیاست‌ها را تحلیل و بررسی کنند و از تجربیات گذشته درس بگیرند تا بتوانند راهکارهایی مؤثر برای مدیریت پیامدهای منفی آن ارائه دهند.

در نهایت، آینده سیاست‌های تجاری ایالات متحده و تأثیرات آن بر اقتصاد جهانی نیازمند توجه و بررسی دقیق است. تنها از طریق همکاری‌های بین‌المللی و رویکردهای مشترک می‌توان به سمت یک نظام تجاری پایدار و متوازن حرکت کرد که منافع تمامی کشورها را در نظر بگیرد.

عطاء بهرامی در گفت‌وگو با صبح صادق

قانونی با عمر کوتاه

تأثیر این سیاست‌ها بر روابط تجاری ایالات متحده با چین

وی گفت: «کارشناسان معتقدند چین با کاهش ارزش یوان می‌تواند اثر تعرفه‌های وضع شده از سوی آمریکا را خنثی کند. همچنین، کشورهای دیگر، مانند عربستان سعودی و امارات متحده عربی تحت فشار قرار گرفته‌اند تا هزینه‌های بیشتری برای حفظ روابط تجاری با ایالات متحده پرداخت کنند. تحلیلگران همچنین تأکید دارند افزایش تعرفه‌ها بر قیمت کالا‌های مصرفی در ایالات متحده تأثیر منفی خواهد داشت و ممکن است به افزایش قابل توجهی در هزینه‌های زندگی خانوارها منجر شود. این افزایش قیمت‌ها قدرت خرید مردم را کاهش داده و در نهایت به رفاه اجتماعی آسیب می‌زند. در نهایت، آینده تجارت جهانی تحت تأثیر این سیاست‌ها به سمت تشکیل بلوک‌های منطقه‌ای پیش‌بینی می‌شود. سازمان تجارت جهانی (WTO) به نظر می‌رسد در مدیریت تنش‌های تجاری فعلی قدرت چندان‌ی ندارد و کشورها به سمت گروه‌های پراکنده تقسیم می‌شوند. کارشناسان بر این باورند که جنگ ارزی ممکن است شدت بگیرد و کشورها برای حفظ مزیت‌های صادراتی خود مجبور به کاهش ارزش پول ملی خود شوند.»

نتیجه‌گیری

تحلیل آقای عطاء بهرامی نشان می‌دهد، جنگ‌های تجاری معمولاً نتیجه‌ای جز خسارات اقتصادی برای طرفین ندارد. در واقع، این جنگ‌ها به رکود اقتصادی دامن زده و کشورها را به سمت سیاست‌های محافظه‌کارانه سوق می‌دهند. این وضعیت نه تنها بر صنایع داخلی تأثیر منفی می‌گذارد، بلکه می‌تواند به کاهش قدرت نرم کشورها و بروز تنش‌های جدید در روابط بین‌الملل منجر شود. به‌ویژه در مورد روابط ایالات متحده با چین، این تنش‌ها می‌توانند به بدتر شدن وضعیت اقتصادی هر دو کشور و ایجاد بی‌ثباتی در بازارهای جهانی منجر شوند.

از سوی دیگر، سیاست‌های تعرفه‌ای همچنین می‌توانند فرصت‌هایی را برای برخی صنایع داخلی ایجاد کنند. حمایت از تولیدات داخلی می‌تواند به رشد تولید داخلی و بازگشت مشاغل به آمریکا منجر شود؛ اما واقعیت نشان می‌دهد افزایش تعرفه‌ها معمولاً به افزایش قیمت کالا‌های مصرفی منجر می‌شود و فشار بیشتری بر صنایع داخلی می‌آورد. در نتیجه، قدرت خرید مردم کاهش یافته و سطح رفاه عمومی تحت تأثیر قرار می‌گیرد. تعرفه‌ها همچنین می‌توانند به کاهش صادرات ایالات متحده منجر شوند، زیرا کشورهای دیگر ممکن است به تلافی تعرفه‌ها مشابه وضع کنند. این موضوع می‌تواند روابط تجاری ایالات متحده با شرکای تجاری‌اش را تحت تأثیر قرار دهد و به کاهش قدرت نرم آمریکا منجر شود. به‌ویژه چین به منزله یکی از بزرگ‌ترین رقبای اقتصادی، می‌تواند از این وضعیت بهره‌برداری کرده و موقعیت خود را در بازار جهانی تقویت کند.»

او درباره جنگ‌های تجاری نیز چنین گفت: «بسیاری دیگر هشدار می‌دهند که مخاطرات ناشی از این سیاست‌ها بیشتر از فواید آن است، جنگ‌های تجاری می‌تواند به رکود اقتصادی جهانی منجر شود و کشورها را به سمت سیاست‌های محافظه‌کارانه سوق دهد. از منظر جهانی، بسیاری از کشورها نگران تأثیرات منفی این سیاست‌ها هستند. آنها بر این باورند که چنین جنگ‌های تجاری نه تنها برای ایالات متحده؛ بلکه به نفع اقتصاد جهانی نیز نخواهد بود. این وضعیت می‌تواند به کاهش رشد اقتصادی بین کشورها منجر شود و در نهایت به بی‌ثباتی در نظام تجارت جهانی بینجامد.»

دبیر گروه پرونده: سیدجویا هاشمی

تقویم انقلاب

طرح توطئه

سید مهدی حسینی
مورخ و پژوهشگر

در تقویم تاریخی انقلاب اسلامی در بهمن ۱۳۶۱،

کشورمان طرح توطئه‌ای بسیار پیچیده و مخفی را شناسایی و کشف کرد. صحبت از تشکیلات گسترده‌ای موسوم به حزب توده در ایران است که از نمایندگی و حمایت ابرقدرت شرق به نام «اتحاد جماهیر شوروی» سابق برخوردار بود. این حزب که پس از سالال ۱۳۲۰ شکل گرفته بود و در دوره حکومت ۳۷ساله محمدرضا پهلوی بارها خیانت‌های آنها آشکار شده بود و از ایران گریخته بودند، پس از سقوط رژیم شاه با هماهنگی شوروی‌ها وارد ایران شدند تا بار دیگر ایفای نقش کنند. این جریان بر اساس استناد به سخنان حضرت

امام(ره) که در پاریس فرموده بودند: «مارکسیست‌ها آزاد خواهند بود خواسته‌های خود را بیان کنند اما آزادی توطئه علیه کشور را نخواهند داشت» سال‌ها در خارج از ایران در اروپا و غیره در انتظار فرصت بودند تا اینکه پس از پیروزی انقلاب احساس کردند بار دیگر می‌توانند برنامه‌ها خیانت‌بارشان را تکرار کنند؛ لذا با ترفند همراهی با موج انقلاب و اسلام‌نمایی و با شعار خط امام(ره) به مدت چهار سال به فعالیت‌های خود ادامه دادند و سازمان‌های مخفی و نظامی آماده کردند؛ از جمله اینکه سازمان مخفی نوید و جاسوسی برای شوروی را در دستور کار قرار دادند. در طول سال۱۳۵۸ فعالیت‌های تشکیلاتی رهبری حزب توده معطوف به جذب گروه‌ها، محفل‌ها و افراد توده‌ای وابسته به حزب در چارچوب سازمان‌علنی و مخفی بود و در طول سال ۱۳۵۹ و ۱۳۶۰ هم توانست تشکیلات مخفی نظامی خود را منسجم کند و فعالیت‌های سیاسی تبلیغاتی و اطلاعاتی‌اش را سامان بدهد و همواره خود را حامی استراتژیک خط امام(ره) معرفی کند. در همین راستا با موضع‌گیری در مقابل حزب دموکرات کردستان، حمایت از اشغال‌لانه جاسوسی به دست دانشجویان مسلمان پیرو خط امام(ره)، ادعای مشارکت در دفاع مقدس، مقابله تبلیغاتی با خطر بنی صدر و حتی ارائه برخی اطلاعات به نهادهای انقلابی علیه ضد انقلاب راست و چپ افراطی و مانوئیس‌م سعی کرد جای پای خود را در جامعه محکم کند. همچنین حزب توده در حالی نهایت تلاش خود را برای دریافت پروانه فعالیت قانونی از وزارت کشور به کار گرفت که در اوج فعالیت پنهانی خود برای سازماندهی تشکیلات مخفی نظامی و ارتباطات جاسوسی به سر می‌برد، البته هیچ گاه جمهوری اسلامی با این رفتارها و شعارهای فریبنده آنها به دام آنها نیفتاد. در حقیقت، امام راحل و سایر مسئولان نظام از خط و خطوط و سابقه خیانت آنها آگاهی کامل داشتند و هرگز اجازه ندادند به دستگاه‌ها ورود کنند. در همین راستا، «کیانوری» در سال ۱۳۵۷ به عنوان دبیر اول وقت حزب به ایران آمد و گفت: «من قبل از مراجعت به ایران در اوایل سال ۱۳۵۸ برای خداحفاظی به مسکو... قرار شد که ما از طریق سفارت شوروی در تهران رابطه خود را حفظ کنیم و از من خواستند که هر شش ماه یک بار برای مذاکره سفری به مسکو بکنم.» یکی از اعضای قدیمی و سابقه‌دار حزب توده در مصاحبه‌ای می‌گوید: «تنها جایی که کیانوری صداقت و صمیمیت به خرج می‌داد رابطه با شوروی بود. او هر کاری را که به صلاح سیاست‌های شوروی در ایران بود، انجام می‌داد.»

اتوبوس‌های

آشوب

در راه قم!

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

در بهمن ماه سال ۱۳۴۱ بود که رژیم پهلوی با محوریت دولت «علم»، در پناه سازمان امنیت با تمام اعتراضات و مخالفت‌ها، رفراندوم مورد نظر آمریکا را به انجام رساندند و با خیال راحت و به اتکای تصویب ملی به عملیات اجرایی پرداختند و با موقعیت جدید ملت را به بازی گرفتند؛ ولی شعله‌ای در قم مشتعل شده بود که آسایش مورد نظر را از آنها سلب کرده بود. این حرکت، هر مسئله‌ای را بهانه می‌کرد و با صدور اعلامیه به احساسات ضد رژیم حرکت و جهت می‌داد و آخرین اقدام را با تبدیل جشن عید نوروز به عزای عمومی به ثمر رسانده بود.

شاه با پدیده جدیدی مواجه شده بود که حتی سنت‌های باستانی را که سابقه تبلیغاتی شاهنشاهی دارد، به جنبش ضدشاهی تبدیل می‌کرد و امواج آن را با سرعت به سراسر کشور می‌رساند و زحمت فراوان به‌وجود می‌آورد و به

دهلیز

فساد سیستمی

نگاهی به پشت پرده کارهای عام‌المنفعه در رژیم دیکتاتوی پهلوی

فعالیت‌های دفتر فرح پهلوی، به‌ویژه در حوزه‌های خیریه و بر نامه‌های

عام‌المنفعه، از پیچیدگی‌های روابط قدرت، سوءمدیریت و تضادهای نهادی در ساختارهای حکومتی آن زمان پرده برمی‌دارد. برای نمونه، در برگزاری مراسم «سال جهانی کودک» که به دفتر فرح واگذار شده بود، تصمیم‌گیری‌های مالی و اجرایی در این برنامه‌ها اغلب تحت تأثیر ملاحظات غیرشفاف و اولویت‌های شخصی قرار می‌گرفت. «مینو صمیمی» در بخشی از کتاب «پشت تخت طاووس» تصویری روشن از ناکارآمدی و فساد سیستمی در برخی نهادهای رژیم پهلوی ارائه می‌دهد که با اهداف خیر خواهانه آنان در تضاد کامل بود. مینو صمیمی درباره هزینه برگزاری مراسم «سال جهانی کودک» می‌نویسد: «من بیشتر راضی بودم که پولی بابت برگزاری جشن‌ها و مراسم تشریفاتی مصرف نکنیم و تمام اعانات مردم را یکسره در اختیار خانواده‌های مستمند و محروم جنوب شهر تهران قرار دهیم. همین موضوع موجب شده بود که مدیرعامل و بقیه رؤسای سازمان تنظیم مرا به چشم یک بیگانه خارج از باند خود نگاه می‌کردند. تا آنجا که روابط من با رؤسای سازمان موقعی بحرانی تر شد که یک آگهی مناقصه جهانی برای خرید شیر خشک مورد مصرف سازمان منتشر کردیم، و پیشنهادهای متعددی در این باب از سوی کمپانی‌های مختلف اروپایی به دست‌مان رسید. وظیفه من ترجمه و تنظیم پیشنهادهای واصله بر حسب قیمت و کیفیت محصولات بود و در نهایت نیز می‌بایست هر آنچه تهیه کرده بودم، در فهرستی بنویسم تا برای کسب اجازه خرید به مدیرعامل سازمان ارائه دهم. ما بیشتر به شیر خشکی نیاز

شبهه مذاکره و مسالمت خاموش نمی‌شد، بلکه پیوسته صدا رساتر و اعلامیه‌ها تندتر می‌شود و چه بسا ایام عید و مسافرت ده‌ها هزار نفر به قم و شرکت در جلسات عزاداری، مراسمی پیش آورد که سطح مملکت را در برگیرد. بنابراین لازم دیدند که آب را از سرچشمه خشک کنند.

حوادث فروردین ماه سال۱۳۴۲ و به‌ویژه تهاجم به «مدرسه فیضیه» با همین محاسبات و با تدارک قبلی انجام می‌گیرد تا اولاً روحانیت و به‌خصوص شخص اول آن را که به‌صورت شخصیت مقاوم و مبارزی درآمده سرکوب کنند. دوماً این سرکوب را به‌نام و به‌عنوان ملت و به‌ویژه کارگر و دهقان تمام کنند. سوماً با تبلیغات گسترده و امکاناتی که دارند، وانمود کنند مخالفان تمدن بزرگ دشمنان ملت و معترضان به رفراندوم در هر لباس که باشند از خطر مصون نیستند.

نویسنده کتاب «بررسی و تحلیلی بر نهضت امام خمینی» می‌نویسد: «صبح روز دوم فروردین که مصادف با ۲۵ شوال سال۱۳۸۲ سالگرد شهادت حضرت امام صادق(ع) بود، ماشین‌های

شرکت واحد یکی پس از دیگری وارد قم شده سرنشینان خود را پیاده کرد. کسی نمی‌دانست سرنشینان آن، چه کسانی هستند و روی چه غرض و انگیزه‌ای راهی قم شده‌اند؟! بسیاری گمان می‌کردند اتوبوس‌ها و سواری‌هایی که در خط تهران قم کار می‌کند به‌علت ازدیاد مسافر نتوانسته جواب‌گوی مراجعین و مسافرین باشد و از ماشین‌های شرکت واحد کمک گرفته‌اند. غافل از آنکه سرنشینان آن، شاه‌پرستان جلادی هستند که به‌منظور ریختن خون پاک مبارزان روحانی راهی قم شده‌اند. به‌دنبال آمدن ماشین‌های شرکت واحد، ناگهان ده‌ها کامیون نظامی که مجهز به پایه‌های مسلسل سنگین بود مملو از سربازان زره‌پوش و مسلح وارد قم گردید و پس از مانور کوتاهی در شهر به بیرون دروازه بازگشت و در آنجا متوقف شد.»

«عید بدل به عزای عمومی اعلام شده بود و طبعاً در منزل بسیاری از علمای دینی عزاداری بر پا بود و منزل امام خمینی به مناسبت اعلامیه معروف «روحانیت امسال عید ندارد» با هجوم

حافظه

جنوبی‌ترین مستعمره

مروری بر حضور استعمارگران اروپایی در آفریقا

و «ماکاپانسگات» وجود دارند که از حیات انسانی سه میلیون ساله‌سختن می‌گویند.

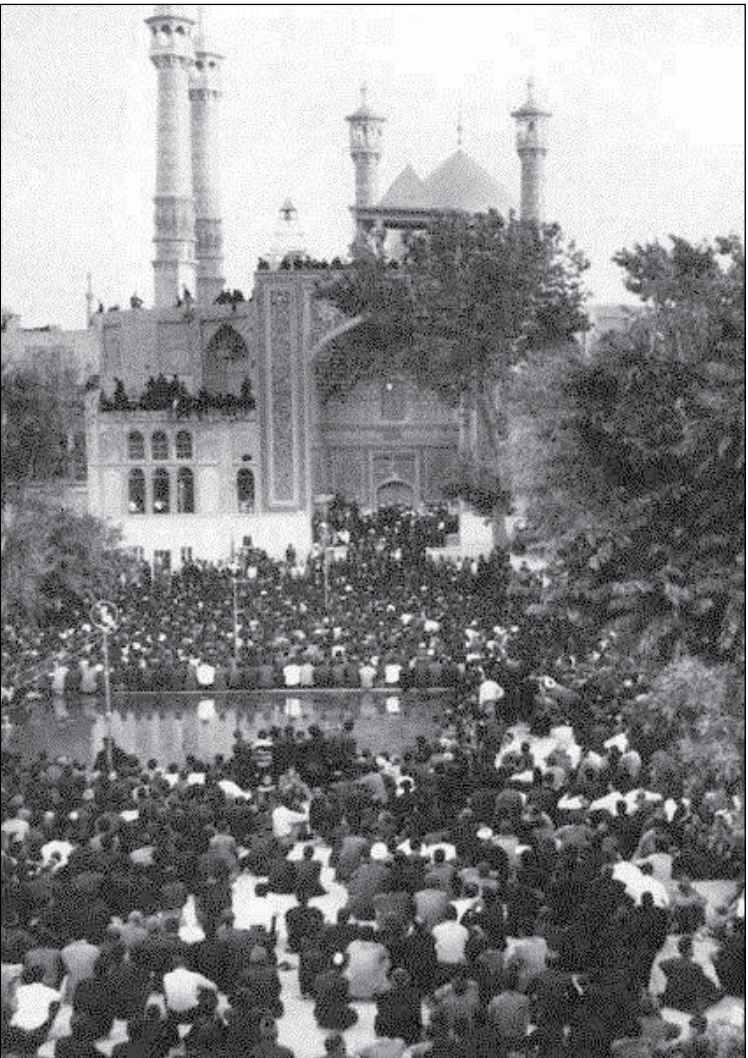
تاریخ‌نوشتاری آفریقای جنوبی با شرح دریانوردان اروپایی که از راه‌های بازرگانی هند شرقی می‌گذشتند، آغاز می‌شود. نخستین دریانورد اروپایی که موفق شد از این آب‌راه گذر کند، یک کاوشگر پرتغالی به نام «دیاس» در سال ۱۴۸۸، میلادی بود. او هنگام بازگشت به «لیسبون»، مکانی را

که دیده بود «دماغه طوفان‌ها» نامید؛ اما هنری دریانورد که پشتیبان مالی دیاس بود، نام آن را به «دماغه امید نیک» تغییر داد. این نام به

راهی که برای رسیدن به سرزمین هند بود، اشاره دارد.

«کیپ تاون»، اولین شهر آفریقای جنوبی در سال ۱۶۵۲ میلادی را هلند بنا نهاد. این شهر برای افرادی که بین اروپا و شرق در رفت‌وآمد بودند و همچنین به‌منظور تهیه گوشت و محصولات تازه برای اعضای هلندی کمپانی هند شرقی ساخته شد. در سده‌های ۱۷ و ۱۸ میلادی، جمعیت هلند بیشتر شد و سرانجام ساکنان هلند، مردم «شوسا» واقع در منطقه رودخانه ماهی را دیدند و پس از آن جنگ‌هایی به نام جنگ‌های مرزی کیپ به دلیل تصاحب زمین و دام، شکل گرفت.

و خدای‌ی که در این نزدیکی است

یعقوب ربیعی

کارشناس سیاسی

بیانات رهبر معظم انقلاب در تعیین شمار سال به همراه بیانات مفصل ایشان در یکم فروردین ماه هر سال را می‌توان به‌نوعی ریل‌گذاری سالانه کشور و تعیین سیاست‌های کلان آن سال نامید.

♦ سنتی به درازای تاریخی

در بستر تاریخ، سنت نصرت الهی به‌مثابه جریان‌ی پیوسته و مشروط به اراده و عملکرد انسان‌ها تجلی یافته است. قرآن کریم در آیه ۱۱ سوره رعد با تأکید بر نفی تغییر سرنوشت قومی تا زمان تغییر درونی آنها، محوریت اراده انسانی را به‌مثابه پیش شرط جاری شدن یاری خداوند تبیین می‌کند. این آیه نه تنها گزاره‌ای کلامی و اعتقادی، که قانونی الهی است که در روایت تاریخی ملت‌ها تکرار شده است؛ از مقاومت پیامبران در برابر طاغوت‌ها تا مجاهدت امت‌هایی که با تکیه بر ایمان و عمل صالح، محور تحولات شدند. رهبر معظم انقلاب با استناد به این سنت قرآنی، بر پیوند ناگسستنی «تلاش انسان» و «نصرت الهی» تأکید می‌کنند؛ به‌گونه‌ای که پیروزی‌های تاریخی نه محصول تصادف یا معجزه‌ای مقطعی، بلکه نتیجه اجتناب‌ناپذیر پیامردی در مسیر حق، حتی در سایه سخت‌ترین آزمایش‌ها بوده است.

از منظر رهبری، این سنت الهی ماهیتی فعالانه دارد؛ خداوند به بندگانی ایستاده در میدان عمل یاری می‌رساند، نه منتظران منفعل. شرط تحقق نصرت، تغییر درونی فرد و جامعه است؛ گذر از وابستگی به قدرت‌های مادی، تقویت روحیه جهادی و تمسک به ارزش‌های الهی. این تغییر سرنوشت را نه تنها در عرصه مادی، که در ابعاد هویتی و تمدنی دگرگون می‌کند. بنابرین، نصرت الهی نه استثنا، که قاعده حاکم بر تاریخ است؛ قانونی که مشروط به حرکت انسان در مسیر فطرت حق طلبانه‌اش باقی می‌ماند.

♦ اعتقاد بنیادین یا تاکتیک سیاسی؟

ممکن است این نکته مورد پرسش قرار گیرد که این نگاه رهبر معظم انقلاب به‌علت موقعیت موجود یک تاکتیک سیاسی برای ایستادگی در برابر دشمن است یا یک اعتقاد بنیادین؟ پایگاه رهبر معظم انقلاب در سال ۱۳۹۳ یک تحلیل کمی از بیانات ایشان داشتند و مشخص شد که بیشترین متن قرآنی‌ای که ایشان در ۲۸۶ سخنرانی استفاده کرده اند، آیه ۴۰ سوره مبارکه حج است. آیه «نصرت الهی»، آیه ۴۰ سوره مبارکه حج بیشترین تکرار را در بیانات معظم‌له در دوران رهبری ایشان داشته است؛ «آنان که از خانه‌های خود به ناحق اخراج شدند(و جر می نداشتند) جز آنکه می گفتند: «پروردگار ما خدای یکتاست» و اگر خداوند برخی از مردم را با برخی دیگر دفع نمی‌کرد(در هر عصری کفار را از مجتمع دینی و امنکه مذهبی به‌وسیله مؤمنین دفع نمی‌کرد) البته دیرهای راهبان و کلیساهای ترسایان و کنشش‌های جهودان و مسجد‌های مسلمانان که بسیاری از اوقات نام خدا در آنها ذکر می‌شود ویران می‌شد. بی‌تردید خدا هر که را که او را یاری می‌کند یاری خواهد کرد، همانا خدا نیرومند و شکست‌ناپذیر است.» این آیه در مجموع بیانات منتشر شده از رهبر معظم انقلاب تا سال ۱۳۹۳، حدود ۶۷ بار تکرار شده است که اگر آیات هم مضمون با آن را نیز به این تعداد اضافه کنیم بر تعداد آنها افزوده خواهد شد.

♦ انقلاب اسلامی محصول نصرت الهی

در تحلیل سنت نصرت الهی مبتنی بر اندیشه‌های رهبری، انقلاب اسلامی ایران به‌مثابه تجلی عینی آیه ۱۱ سوره رعد و مصداق بارز «تغییر درونی ملت» است که سرنوشت تاریخی را دگرگون کرد. این انقلاب که از آن به «عهدی میان ملت مسلمان ایران با پروردگار خویش» یاد می‌شود، در بستری کاملاً سکولار و دوقطبی حاکم بر قرن بیستم، نه در مدار شرق و نه غرب، بلکه با تکیه بر «اتصال به منبع فیض الهی» و قرار گرفتن در مسیر «شمول امدادهای غیبی» به پیروزی معجزه‌آسایی دست یافت که حتی

دشمنان را به اعجاب واداشت.

تحلیل عملکرد انقلاب اسلامی در چهار دهه گذشته نشان می‌دهد، قدرت و «نصرت الهی» همواره در پیوند با «اراده زمینی» عمل کرده است. هر جا ملت ایران با تکیه بر بصیرت دینی و وحدت، در برابر فشارها ایستادگی کرده، سنت نصرت الهی به‌صورت عقب‌نشینی دشمنان یا خنثی‌سازی توطئه‌ها تجلی یافته است. این رابطه علی و معلولی، همان قانون تغییر سرنوشت در سایه تغییر درونی است که رهبری با استناد به قرآن، آن را محور حرکت انقلاب می‌داند؛ حرکتی که با حفظ «عهد الهی»، توانسته است در محیطی خصمانه، نه‌تنها بقا یابد، بلکه به جایگاه رفیع بین‌المللی دست پیدا کند.

♦ الزامات نصرت الهی در بیانات رهبر معظم انقلاب

نصرت الهی در بیانات رهبر معظم انقلاب الزاماتی دارد که با وجود آنها نصرت صورت می‌پذیرد. لذا برای این موضوع باید الزامات را شناخت و یک به یک آنها را بررسی کرد و تحقق بخشید

۱- آزمایش همیشگی است؛ این از سنن قطعی الهی است که انسان‌ها همواره در معرض آزمون‌هایی قرار می‌گیرند تا خلوص عیار ایمان‌شان محک بخورد و مؤمنان راستین از ظاهر‌سازان و ریاکاران شناخته شوند. لذا با در نظر گرفتن تکرارپذیری سنت‌های حاکم بر فرآیند تاریخ بشر، توجه به سرنوشت دیگر امت‌ها همچون ماجرای سپاهیان طالوت و واکاوی آزمایش‌ها و ابطالانی که پروردگار متعال بر سراه آنان قرار داده است، می‌تواند برای امروز و فردای ما بسیار درس‌آموز باشد.

۲- چک سفید امضا نداریم؛ در جریان این مبارزه تمام‌عیار و همه‌جانبه اما وعده پیروزی تنها در صورت رعایت شرایط خود محقق خواهد شد. «خدای متعال چک سفیدی نداده است که شما چون بر حقیق، حتماً پیروز خواهید شد؛ نه، شما پیروز خواهید شد، چون بر حقیق، و چون ایستادگی می‌کنید. اگر بایستید، پیروز خواهید

شد.» ۱۳۹۰/۷/۲۲

۳- یک معادله ساده؛ باید توجه داشت که امداد الهی همواره بر اساس یک معادله ساده محقق خواهد شد: «أَوْفُوا بِعَهْدِی أَوْفِ بِعَهِدِکُمْ؛ یعنی مادامی که ما به عهد و پیمان خود وفادار بمانیم، ایسن معادله برقرار خواهد بود و خداوند هرگز خلف وعده نخواهد کرد:»إِنَّ اللّٰهَ لَا یُخْلِفُ الْمِيعَادَ.»

۴- سست نشدن در جنگ اراده‌ها: در اندیشه رهبر معظم انقصاب «در جنگ نامتقارن اراده‌ها هستند که با هم می‌جنگند؛ هر اراده‌ای غلبه پیدا کرد، پیروز خواهد شد. در میدان نبرد، اراده را دچار تزلزل نکنید؛ اگر یک طرف جنگ در میدان نبرد اراده‌اش سست شد، قطعاً شکست خواهد

خورد.» ۱۳۹۵/۳/۰۳

۵- حرکت جهادی وظیفه اصلی مسئولان؛ اما در این میان، مسئولان کشور هم نقش بسیار مهمی دارند و باید بتوانند با امید، نشاط، صبر و استقامت کار را به پیش ببرند. «کار جهادی به نظر من بسیار لازم است؛ تردید، نگرانی، آیا می‌شود، آیا نمی‌شود، بکنیم، نکنیم، اینها خیلی مضر است؛ مسئولان به اینها باید توجه کنند.» ۱۳۹۹/۵/۱۰

۶- دعا حلقه وصل به قدرت لا‌یزال؛ در اندیشه رهبر معظم انقلاب «دعا» وسیله موفقیت است، نه‌فقط در مسائل اخروی و برای برزخ و قیامت، حتی برای دنیای‌تان، برای زندگی شخصی‌تان؛ حتی در مبارزات بزرگ، در کارهای عظیم دعا کارساز است.

۷- باید هزینه داد؛ رهبر معظم انقلاب در روز یکم فروردین فرمودند: «در مبارزه حق و باطل، پیروزی با حق است. اما جبهه حق هزینه می‌دهد. جواب حضرت موسی این است: «إِسْتَمِنُوا لِلّٰهِ وَ اصْبِرُوا» از خدای متعال استعانت کنید، کمک بخواهید و صبر کنید. شک نکنید سرانجام این ایستادگی‌ها، شکست دشمنان است، شکست رژیم خبیث فاسد فاسق صهیونیستی است.»

آفاق

نسبت مصلحت با تفکر انقلابی-۵۲

روحیه و تفکر انقلابی

عقب‌ماندگی نداشتیم، هر جا از انقلاب کوتاه آمدیم، یک حرکت غیر انقلابی و حرکت ناشی از کسالت و بی‌توجهی انجام دادیم، عقب‌ماندگی به‌وجود آمد.»

رهبر معظم انقلاب در بیان این چشم‌انداز، تأکید فراوانی دارند و در مناسبت‌های گوناگون به این مسئله اشاره می‌کنند که بس‌رفت‌ها و مشکلات بدلیل فقدان روحیه انقلابی است. از نگاه ایشان نعت‌ها شعارها و آرمان‌های انقلابی موجب عقب‌ماندگی و دردرس کشور نیست، بلکه درمان دردهای کشور است.

اما این سؤال پیش می‌آید که تفکر و روحیه انقلابی چیست؟ البته ایشان در موارد متعددی انقلابی‌گری و تفکر انقلابی را تعریف کرده‌اند که به برخی از آنها اشاره می‌شود:

الف- «انقلابی‌گری برخلاف نظر و تبلیغ برخی‌ها، تدروی نیست؛ بلکه انقلابی‌گری یعنی عادلانه، خردمندانه، دقیق، دلسوزانه، منصفانه، قاطعانه و بدون رودریاستی عمل کردن.»

ب- «انقلابی‌گری به این نیست که ما آن جایی که نباید پر خاش کنیم، بی‌خودی پر خاش کنیم. انقلابی‌گری به آن است که ما مواضع اسلامی و انقلابی را قاطعانه و بدون رودریاستی و مرعوب شدن و خام شدن در مقابل برخی از چهره‌های امیدبخش کاذب، حفظ کنیم.»

ج- نکته مهم دیگر اینکه گرایش‌ها و جهت‌گیری‌های انقلابی، توهمات و کلیات محض نیستند؛ بلکه «... واقعی و کاملاً روشن و واضح و مبتنی بر بیانات امام است.»

محمدرضا ملایی پژوهشگر اندیشه سیاسی

انقلابی‌گری و تفکر انقلابی را می‌توان یکی از مهم‌ترین مطالبات رهبر معظم انقلابدر سال‌های اخیر دانست. ایشان تأکید فرمودند: «روحیه و تفکر انقلابی به‌معنای توکل به خدا، اعتماد به درون، شجاعت اقدام و عمل، بصیرت، عمل به توصیه‌های امام، ابتکارورزی، امیدواری به آینده، ترسیدن از دشمن و تسلیم نشدن در برابر او است.» بنابر این همان‌طور که می‌بینید در منظومه فکری رهبر معظم انقلاب تفکر و روحیه انقلابی از منزلت والایی برخوردار است. با توجه به مجموع سخنان ایشان متوجه می‌شویم که آنچه ایشان به‌منزله شاخص‌های انقلابی‌گری و تفکر انقلابی مطرح می‌کنند، در مواجهه با تفکری است که بر فن‌سالاری و تکنوکرات بودن تأکید دارد و بر اداره کشور از سوی تکنوکرات‌ها و براساس رویه بروکراسی اصرار می‌کند و نیز معتقد است بدون حل چالش‌های خود با نظام سلطه، نمی‌توان از پس مشکلات داخلی برآمد و لذا باید از سیاست خارجی جهان‌ستیز و دشمنی با همه دنیا دست کشید تا وارد بازی آنها شویم و از این طریق بر مشکلات درونی فائق آییم. ایشان در مقابل چنین تصویری، تأکید می‌کنند که «علاج مسائل کشور، پافشاری بر همین مسائل انقلابی و شعارهای انقلابی و راه انقلابی است.» همچنین به صراحت اعلام می‌کنند: «ما هر جا انقلابی عمل کردیم،

سیاست نامه

سیدمحمدباقر صدر-۳۹

سه نظریه سیاسی

در موضوع رهبری

مسعود پور فرد

کارشناس سیاسی

«علامه شهید سیدمحمدباقر صدر» از فقیهان معاصر امام خمینی (ره) است که با دقت و ژرف‌نگری اندیشه سیاسی شیعه را در ابعاد گوناگون به‌ویژه در بعد رهبری بررسی کرده است. از آثار بر جای مانده از شهید صدر استفاده می‌شود که وی در طول حیات کوتاه، اما پربرکت خود به سه نظریه سیاسی در موضوع رهبری دست یافته است. به عبارت دیگر، سیر اندیشه سیاسی شهید صدر سیری تطوری و تحولی داشته است.

الف- حکومت انتخابی براساس شورا. وی این نظریه را در سال ۱۳۷۸ قمری در کتاب «الأسس الاسلامیه» ابراز کرده است.

ب- ولایت انتصابی عامه فقیهان. این نظریه را در سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ قمری در تعلیقات بر رساله‌های عملیه «منهاج الصالحین» و «الفتاوی الواضحه» عرضه کرده است.

ج- خلافت مردم با نظارت مرجعیت. شهید صدر این نظریه را یک سال قبل از شهادت خود در سال ۱۳۹۹ قمری در پاسخ به پرسش شش نفر از علمای لبنان در توضیح مبانی جمهوری اسلامی در مجموعه «مختصر الاسلام بقود الحیة» در حلقه چهارم به نام «خلافة الانسان وشهادة الانبیاء» به رشته تحریر در آورده است.^(۱)

نظریه «انتخاب» نخستین نظریه سیاسی شهید صدر محسوب می‌شود که در مراحل بعدی تطور اندیشه سیاسی خود از آن عدول کرده است. لذا ما به طور مختصر دو نظریه دیگر را شرح می‌دهیم:

۱- نظریه ولایت عامه انتصابی فقیه؛ شهید بزرگوار صدر در کتاب ارزشمند «الفتاوی الواضحه» به «ولایت عامه فقیه» تصریح کرده و نوشته است: «چنانکه گذشت آن گاه که شرایط شرعی که در مرجع تقلید معتبر است، در مجتهد مطلق جمع باشد، مکلف مجاز است از وی تقلید کند. چنین مجتهدی در همه شئون مسلمانان دارای ولایت عامه شرعی است. مشروط به آنکه از لحاظ دینی و واقعیت خارجی کفایت و شایستگی به‌عهده گرفتن چنین مقامی را داشته باشد. مجتهد مطلق، ولایت بر امر قضا را نیز به‌عهده دارد و از این‌رو به وی حاکم شرعی می‌گویند. در قسم چهارم این کتاب از ولایت عامه فقیه و ولایت بر قضا و احکام آن بحث خواهد شد.»^(۲)

وی در حاشیه کتاب «منهاج الصالحین» در بحث «نقض حکم حاکم» نوشته است: «حکم حاکم اگر از واقع کشف کند مانند موارد مراعات، نقض آن جایز نیست و کسی که علم دارد به مخالفت حکم با واقع جایز است آثار واقع را بر آن بار کند. اما اگر حکم حاکم براساس ولایت عامه‌ای که بر تمام شئون مسلمانان دارد، صادر شده باشد، نقض آن به هیچ وجه جایز نیست حتی با علم به مخالفت، و کسی که علم دارد به مخالفت حکم با واقع مجاز نیست بر طبق علمش عمل کند.»^(۳)

شهید صدر در مقام پاسخ به استفتایی درباره اوله ولایت فقیه، نوشته است: «در اینجا روایات متعدد دیگری (غیر از توقیع) هست لیکن ما از میان این روایات، توقیع را حجت می‌دانیم.»^(۴)

۲- نظریه خلافت انسان و شهادت انبیاء؛ شهید صدر نظریه خلافت انسان و شهادت انبیاء را بر دو پایه استوار ساخته است. پایه اول خلافت انسان و پایه دوم شهادت انبیاء. شهید صدر در تبیین پایه اول، یعنی خلافت انسان، به مطالبی اشاره کرده است که در شماره آینده تبیین خواهیم کرد. منابع در دفتر نشریه موجود است.

نکته گرام

محمدحسین رنجبران، فعال رسانه‌ای: شبیه در مسقط چه مذاکرات شکست بخورد و چه ادامه یابد یا حتی به نتیجه برسد، پیروز آن مردم و نظام جمهوری اسلامی خواهد بود؛ چون با مذاکره غیر مستقیم هم عزت ملی را حفظ کرده و هم به دنیا حسن نیت خود را اعلام می‌کند. حتی در زمانی که بسیاری از کشورها هم نمی‌توانند با رئیس‌جمهور فعلی آمریکا ارتباط منطقی برقرار کنند.

عبدالله گنجی، فعال رسانه‌ای: آنچه به عنوان مذاکرات از شبیه با آمریکا شروع می‌شود، تصمیم یکپارچه نظام جمهوری اسلامی است. حتی برای پاسخ به نامه ترامپ چندین جلسه کارشناسی در حوزه‌های مختلف برگزار شد. بنابراین روند را دستمایه مسائل جناحی و سیاسی و کج فهمی کردن فقط موجب تحلیل و تعدیل قدرت و انرژی داخلی در مواجهه با احتمالات بعدی است.

سیدامیر سیاح، سرپرست معاونت اقتصادی: راه حذف تحریم، مذاکره نیست؛ راه عملی و مؤثرش اینهاست: ۱- حذف موانع تولید و تحریم داخلی (شامل اصلاح فوری اقلا ۴۰ قانون و ۷۰۰ مصوبه)؛ ۲- صادرات حداکثری از مسیرهای غیرقابل تحریم؛ مجموعه کارهایی که به تحول در اداره مجلس و دولت نیاز دارد؛ در ۳/۵ سال گذشته، اولی فقط ۲ درصد و دومی حدود ۱۰درصد انجام شده است.

ناصر کنعانی، سخنگوی سابق وزارت امورخارجه: نیروی تروریستی فرماندهی مرکزی آمریکا(سنتکام): ناو هواپیمابر «یواس اس کارل وینسون» به خاورمیانه رسیده و به همراه ناو «یواس اس هری اس. ترومن» مشغول فعالیت است؛ دوران تهدید با ناوها مدت‌هاست به پایان رسیده است. یعنی‌ها نشان دادند ناو هرچه بزرگ‌تر، هدف‌گیری و انهدام آن راحت‌تر.

علیرضا زاکانی، شهردار تهران: به عنوان شهرداران و مدیران شهری دغدغه خدمت به مردم صرف‌نظر از رنگ، نژاد، جنسیت یا سن، صرفاً به مرزهای جغرافیایی شهرهای ما محدود نمی‌شود. باید پذیریم که در عرصه‌های بین‌المللی نیز مسئولیت‌هایی بر عهده داریم. مسئله فلسطین و غزه، مسئله‌ای انسانی و مرتبط با شرافت بشری است. شهرهای بریکس باید در قبال نسل‌کشی در غزه متحد و مؤثر عمل کنند.

سیدعزت‌الله ضرابی، مدیر اسبق رسانه ملی: رفتار رسانه‌ای ترامپ، نشان داده است او صرفاً به دنبال عملیات روانی و تأثیرگذاری بر افکار عمومی است. توصیه کارشناسان رسانه، تمرکز جدی و حرفه‌ای بر مدیریت زمان در اطلاع‌رسانی دقیق و پیش‌دستانه است. از این بابت، اجمالاً هزینه داده‌ام!

فواد ایزدی، کارشناس مسائل آمریکا: مذاکره مستقیم خویه یا غیر مستقیم؟ دیروز سس‌خن‌گویی وزارت خارجه آمریکا میگه اصولاً قرار نیست مذاکره انجام بشه یا کاهش تحریمی اتفاق بیفته. خانم میگه شبیه صرفاً یک ملاقات است. متأسفانه آمریکایی‌ها متوجه شده‌اند در ایران عده‌ای به جای توجه به اصل موضوع، بیشتر به حاشیه‌ها علاقه دارند.

رحیمی، دبیر شورای عالی جوانان و نوجوانان کشور: با افتخار اعلام می‌کنم که با امضای تفاهم‌نامه سه‌جانبه بین معاونت جوانان، سازمان آموزش فنی‌حرفه‌ای کشور و معاونت توسعه وزارتخانه، اعتباری بالغ بر ۲۱۰ میلیارد تومان برای اجرای طرح «سرباز ماهر» و ارتقای مهارت‌های حرفه‌ای جوانان تخصیص یافت.

پوریا یاسینی

کارشناس رسانه

در ادامه مجموعه مقالات آموزشی هوش مصنوعی، پس از پرداختن به مبانی و کاربردهای روزمره، در این قسمت یکی از مهم‌ترین و تحول‌سازترین زمینه‌های کاربرد هوش مصنوعی را بررسی می‌کنیم: صنعت. هوش مصنوعی، امروزه نه‌تنها نقش یک ابزار کمکی را دارد، بلکه به منزله یک عنصر حیاتی در مدیریت، تولید، کنترل کیفیت، لجستیک و حتی نوآوری در محصولات صنعتی ابفای نقش می‌کند. در این مقاله، نگاهی جامع به نقش AI درصنعت امروز و فردا خواهیم داشت.

تحول در خط تولید

با الگوریتم‌های هوشمند

یکی از نخستین و ملموس‌ترین نمودهای هوش مصنوعی در صنعت، اتوماسیون هوشمند خط تولید است. کارخانه‌هایی که قبلاً بر اساس تایمر، نیروی انسانی و حسگرهای ساده عمل می‌کردند، اکنون با کمک الگوریتم‌های یادگیری ماشین (Machine Learning) و بینایی ماشین (Computer Vision) به سطحی از خودآگاهی سیستمی رسیده‌اند که می‌توانند: -به صورت لحظه‌ای کیفیت محصولات را بررسی کنند، -اجزای معیوب را تشخیص داده و حذف کنند، -داده‌های مربوط به فرآیند تولید را ذخیره و تحلیل کنند. برای نمونه، در یک کارخانه تولید قطعات الکترونیکی، سیستم بینایی ماشین قادر است در کسری از ثانیه، اتصالات معیوب را تشخیص داده و پیش از ورود محصول به مرحله بعدی، آن را حذف یا اصلاح کند. این کار، هم موجب افزایش کیفیت نهایی و هم کاهش

وحید پودینه

کارشناس رسانه

مذاکرات اخیر ایران و آمریکا در فضای رسانه‌ای و سیاسی توجه بسیاری را جلب کرده است. در حالی که برخی رسانه‌های بین‌المللی، به‌ویژه رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از کشور به‌شدت این مذاکرات را پوشش داده‌اند، تحلیل‌ها و گزارش‌های آنان اغلب جنبه‌های منفی و اغراق‌آمیز از این روند را به تصویر می‌کشند. این در حالی است که در ایران، فضای رسانه‌ای به‌ویژه از سوی مسئولان، نگاه متفاوتی به این مذاکرات دارند. رسانه‌های خارجی، از جمله صدای آمریکا، بی‌بی‌سی فارسی و دیگر رسانه‌های بین‌المللی،

هزینه‌های ناشی از مرجوعی می‌شود.

نگهداری پیش‌بینانه

(Predictive Maintenance): آینده‌نگری در تعمیرات

نگهداری سنتی، یا به صورت دوره‌ای بوده یا منتظر خرابی دستگاه می‌ماند؛ اما AI با تحلیل داده‌های به‌دست‌آمده از حسگرهای دما، لرزش، صدا و فشار، می‌تواند علائم احتمالی خرابی را پیش‌بینی کند. به این صورت: -از خرابی ناگهانی دستگاه‌ها جلوگیری می‌شود. -زمان توقف خطوط تولید کاهش می‌یابد. -هزینه‌های نگهداری منطقی‌تر و بهینه‌تر می‌شود. مثال عملی در یک واحد تولید فولاد، سیستم‌های هوشمند ارتعاشات دستگاه‌های نورد را تحلیل کرده و پیش از شکست قطعه، زمان دقیق تعمیر آن را اعلام می‌کنند.

مدیریت هوشمند انرژی و مواد اولیه

یکی دیگر از کاربردهای مهم AI در صنعت، مدیریت مصرف انرژی است. سیستم‌های هوشمند می‌توانند -انرژی را بر اساس نرخ لحظه‌ای برق در ساعات اوج کاهش دهند،

-تنظیمات دستگاه‌ها را برای مصرف بهینه تغییر دهند، -با تحلیل بازار، میزان سفارش مواد اولیه را پیش‌بینی کنند

در صنایعی مانند سیمان یا آلومینیوم که مصرف انرژی بسیار بالاست، این قابلیت موجب صرفه‌جویی قابل توجهی در هزینه‌ها می‌شود.

ربات‌های صنعتی

مجهز به هوش مصنوعی

ربات‌های مدرن تنها بازوهای مکانیکی نیستند؛ بلکه با هوش مصنوعی تجهیز شده‌اند و می‌توانند -اشیاء را شناسایی، جابه‌جا و مونتاژ کنند،

-محیط را درک کرده و از موانع دوری کنند،

-با ربات‌های دیگر یا انسان‌ها هماهنگ کار کنند.

در کارخانه‌های خودروسازی مانند Tesla یا BMW، ربات‌هایی وجود دارند که بدون نیاز به برنامه‌نویسی صریح، با الگوریتم‌های یادگیری تقویتی، نحوه انجام وظایف را خودشان یاد می‌گیرند. این تحول به معنای کاهش هزینه آموزش، افزایش دقت و بالا رفتن ایمنی در محیط‌های صنعتی است.

هوش مصنوعی در کنترل کیفیت

پیشرفته (Advanced Quality Control)

کنترل کیفیت سنتی به آزمون‌های انسانی یا دستگاهی محدود بود؛ اما با AI، کنترل کیفیت به سطحی رسیده که سیستم‌های توانند -داده‌های تولید را با استانداردها مقایسه کنند، -الگوهای خطا را شناسایی کنند، -دلایل بروز خطا را تحلیل کرده و راه‌حل ارائه دهند. برای نمونه، در صنعت داروسازی، AI می‌تواند با بررسی میکروسکوپی قرص‌ها، هرگونه انحراف رنگ، اندازه یا بافت را با دقتی بالاتر از چشم انسان تشخیص دهد.

زنجیره تأمین هوشمند و لجستیک آینده

هوش مصنوعی، نقش بسیار مهمی در زنجیره تأمین مدرن دارد. از پیش‌بینی تقاضای بازار تا برنامه‌ریزی موجودی و ارسال کالا، همه چیز به صورت هوشمند و بلادرنگ انجام می‌شود. برای نمونه: -اگر تقاضای یک محصول خاص افزایش یابد، سیستم AI هشدار می‌دهد تا تولید بیشتر شود. -حمل و نقل بر اساس مسیرهای بهینه و شرایط ترافیکی برنامه‌ریزی می‌شود. -مدیریت موجودی، خودکار انجام می‌شود و نیاز به انبارداری مازاد را کاهش می‌دهد.

گزارش

رسانه‌ها روی خط مذاکره!

نگاهی به سیاست شبکه‌های ضد ایرانی درباره گفت‌وگوهای تهران و واشنگتن

سیاسی بر این نکته تأکید دارند که مذاکرات در فضای دیپلماتیک پیش می‌رود و هدف ایران حفظ منافع ملی و تأمین امنیت کشور در قالب یک دیپلماسی فعال است. به‌ویژه در مواردی که صحبت از مذاکرات هسته‌ای و رفع تحریم‌ها به میان می‌آید، ایران هیچ‌گاه از اصول خود در این زمینه کوتاه نیامده و همواره از حقوق ملت ایران دفاع کرده است.

از دید رسانه جمهوری اسلامی، اغلب این رسانه‌های خارجی به‌ویژه در فضای فارسی‌زبان، می‌خواهند تصویری منفی و خطرناک از روند مذاکرات ارائه دهند تا فضای عمومی را ملتهب کنند. این رسانه‌ها با گزارش‌های نادرست و تحریف‌شده، به‌ویژه در زمان‌های حساس، سعی دارند نارضایتی و تردید نسبت به دولت ایجاد کنند و توافق‌ات ایران با قدرت‌های جهانی را تهدید

با تحلیل‌های خود تلاش می‌کنند فضای نگران‌کننده‌ای درباره آینده مذاکرات ایجاد کنند. این رسانه‌ها با برجسته‌سازی احتمال بحران‌ها، تهدیدهای احتمالی و به تصویر کشیدن ایران به منزله یک کشور در موقعیت ضعف، در تلاشند فضای جنگ‌طلبانه و بحران‌آمیز را در ذهن مخاطبان خود ایجاد کنند. برخی گزارش‌ها حتی اغراق‌آمیز هستند و تصویری منفی از روند مذاکرات ترسیم می‌کنند که ممکن است بر نگرش عمومی نسبت به دولت ایران تأثیرگذار باشد.

در مقابل، رسانه‌های داخلی و دولتی ایران بر این باورند که این رویکرد رسانه‌های خارجی به‌ویژه رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از کشور، سعی دارند روند مذاکرات را پیچیده و جنگی نشان دهند. دولت ایران و بسیاری از کارشناسان

انقلاب در تولید بهره‌وری و آینده‌نگری

چشم‌انداز آینده:

صنعت ۴.۰ و فراتر از آن

صنعت آینده بر پایه «صنعت چهارم» (Industry ۴.۰) بنا شده که عناصر اصلی آن عبارتند از: -اینترنت اشیا (IoT): -کلان‌داده (Big Data): -هوش مصنوعی (AI): -ربات‌های مشارکتی (Cobot): -تولید افزایشی (مانند پرینت سه‌بعدی). این ترکیب کارخانه‌هایی را به وجود می‌آورد که خودآموز، خودتصمیم‌گیر و خودتنظیم هستند. در آینده‌ای نه‌چندان دور، بسیاری از فرآیندهای صنعتی بدون دخالت انسان انجام خواهد شد و انسان بیشتر نقش طراح، ناظر و تحلیلگر را ایفا خواهد کرد.

نمونه‌های واقعی در ایران و جهان

-Siemens از هوش مصنوعی برای بهینه‌سازی عملکرد توربین‌های گازی استفاده می‌کند. -Tesla فرآیند مونتاژ خودرو را با کمک بینایی ماشین و ربات‌های یادگیرنده انجام می‌دهد.

-در ایران نیز پروژه‌هایی در صنایع پتروشیمی، خودروسازی و فولاد در حال توسعه‌اند که از فناوری‌های هوشمند برای پیش‌بینی خرابی و بهینه‌سازی مصرف انرژی استفاده می‌کنند.

جمع‌بندی

هوش مصنوعی، صنعت را از یک مدل سنتی تولید به سوی یک اکوسیستم پویا، خودکار و مبتنی بر داده هدایت کرده است. از افزایش بهره‌وری تا کاهش خطا، از صرفه‌جویی در انرژی تا بهبود ایمنی محیط کار، AI انقلابی بی‌سابقه در عرصه تولید رقم زده است. در مقاله بعدی، نقش هوش مصنوعی را در نظام آموزشی و یادگیری آینده‌نگر بررسی خواهیم کرد.

خبر خوب

فاز سوم توسعه

دستاوردهای هسته‌ای ایران

«محمد اسلامی» رئیس سازمان انرژی اتمی گفت: « تاکنون ۶۸ رادیو دارو تولید کرده‌ام که ۲۰ رادیو دارو دیگر نیز در فاز بالینی است و سه دارو از آنها از مرحله بالینی عبور کرده است و امروز به دست رئیس‌جمهور بهره‌برداری می‌شود.» وی همچنین در بخشی دیگر از صحبت‌های خود به فعالیت‌های فناوری هسته‌ای

کشور در حوزه امنیت غذایی اشاره کرد. وی با اشاره به نقش فناوری هسته‌ای در عرصه صنعت در بخشی دیگر از صحبت‌های خود گفت: «امروز وارد فاز سوم توسعه صنعت هسته‌ای می‌شویم که فازی طلایی، قدرت‌ساز و اقتدارآفرین است.»

پژواک

هشدار واتس‌آپ

آپدیت نکنی هک میشی!

شرکت متا به کاربران ویندوزی هشدار داده است که پیام‌رسان «واتس‌آپ» خود را به آخرین نسخه به‌روزرسانی کنند تا از یک آسیب‌پذیری امنیتی محافظت شوند؛ این نقص می‌تواند به مهاجمان اجازه دهد کدهای مخرب را روی دستگاه‌های کاربران اجرا کنند. متا اعلام کرد این نقص توسط یک محقق خارجی از طریق برنامه جایزه امنیتی متا گزارش شده و هنوز مشخص نیست که آیا در دنیای واقعی مورد سوءاستفاده قرار گرفته یا نه. این شرکت در ژوئیه ۲۰۲۴ نیز مشکلی مشابه را برطرف کرده بود.

نرم افزار

متن یار

عکس را به متن تبدیل کن

یکی از مشکلاتی که خیلی از ما با آن روبرو هستیم! نوشته‌هایی است که نه حال دارم و نه وقت داریم تبدیل کنیم به متن! «متن یار» یک برنامه اندرویدی عالی در زمینه تبدیل تصویر و عکس به متن است که این کار را با کیفیت بسیار خوبی هم انجام می‌دهد. تنها کاری که باید انجام دهید، این است که از فایل خود عکس گرفته و آن را در برنامه بارگذاری کنید تا به‌بینید چقدر سریع به متن تبدیل می‌شود. این آپ در ابتدا رایگان و برای استفاده بعدی، پولی می‌شود.

نگاهی به رمان خار و میخک نوشته شهید یحیی سنوار

روایت رویش شکوفه‌های مقاومت

گروه فرهنگ

صبح صادق

رمان «خار و میخک» اثر «یحیی سنوار» (فرمانده شهید جنبش حماس) یکی از آثار برجسته ادبیات معاصر فلسطین است. این اثر نه‌تنها نشان‌دهنده واقعیت‌های تلخ و پیچیده زندگی فلسطینیان تحت اشغال است، بلکه با ارائه داستانی پر محتوا و انسانی، تاریخچه‌ای از مقاومت فلسطین را در قالب داستانی و با روایتی عمیق و واقع‌گرایانه ترسیم می‌کند. در واقع، این رمان حاصل تجربیات و مشاهدات شهیدیحیی سنوار، مجاهد و نویسنده فلسطینی، در دل مبارزات و مقاومت‌های ضدصهیونیستی است و به‌نوعی گواهی است بر حضور فعال و نیرومند او در این میدان.

♦ از مجاهده سیاسی تا مبارزه قلمی

یحیی سنوار یکی از چهره‌های شاخص و مهم مقاومت فلسطین بود که نقش بی‌بدیلی در مبارزات ضدصهیونیستی داشت. او به‌ویژه در جنبش حماس، که یکی از گروه‌های اصلی مقاومت فلسطین در برابر اشغالگران صهیونیستی است، فعالیت‌های گسترده‌ای انجام داد. سنوار به منزله یک مبارز در دل مقاومت فلسطین زندگی کرده و تجربیات بسیاری در زمینه نبردهای سیاسی و نظامی ضدصهیونیستی کسب کرده است. زندگی یحیی سنوار پر از لحظات دشوار و پر خطر بوده و او در چندین نوبت به‌دلیل فعالیت‌هایش دستگیر و زندانی شده بود. در این میان، تجربیات شخصی و مشاهدات او از وضعیت مردم فلسطین تحت اشغال و مبارزات روزمرشان تأثیر زیادی بر آثار ادبی او گذاشته بود. «خار و میخک» نه‌تنها یک رمان، بلکه سندی است از تاریخ مقاومت فلسطین، که با زبان داستانی واقعیت‌های تلخ و امیدهای مبارزان فلسطینی را به تصویر می کشد.

♦ روند مقاومت فلسطین

در رمان «خار و میخک»، سنوار داستانی پیچیده و عمیق از زندگی فلسطینیان را در سایه اشغال رژیم صهیونیستی روایت می‌کند. این اثر در عین حال که داستانی فردی و انسانی است، در سطحی وسیع تر به تاریخچه و روند مقاومت فلسطین در برابر اشغال اشاره دارد. از طریق شخصیت‌های داستان و تحولات آنها، نویسنده شرایط سیاسی و اجتماعی فلسطین را به تصویر می کشد. این رمان به‌طور خاص بر مبارزات مردم فلسطین و مقاومت آنها در برابر اشغالگران تأکید دارد. سنوار با استفاده از زبان ساده و در عین حال عاطفی، داستان‌هایی از زندگی روزمره فلسطینیان، دردهای ناشی از بی‌خانمانی و اشغال، و البته امید به آزادی را بیان می‌کند. شخصیت‌های رمان غالباً مبارزانی هستند که برای آزادی و حقوق خود می جنگند و در این میان، چالش‌های بسیاری را پشت سر می گذرانند. در عین حال، این رمان نشان می‌دهد که این مبارزات نه‌تنها یک کشمکش سیاسی است، بلکه مبارزه‌ای انسانی است که نسل به نسل منتقل می شود.

♦ تأثیر تجربیات شخصی سنوار بر رمان

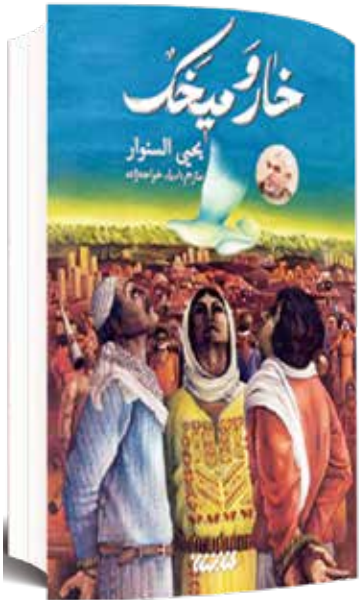
یکی از ویژگی‌های برجسته «خار و میخک»، تأثیر تجربیات شخصی یحیی سنوار در خلق این اثر است. سنوار که خود در میدان‌های مبارزه حضور داشته، از نزدیک با واقعیت‌های تلخ جنگ و حماسه‌های مقاومت فلسطین آشناست. این آشنایی مستقیم با واقعیت‌های جنگ و مبارزات میدانی، به او این امکان را داده که تصویری بی‌برده و بدون فیلتر از زندگی فلسطینیان در مناطق اشغالی ارائه دهد.

در رمان «خار و میخک»، مبارزات فلسطینیان در برابر رژیم صهیونیستی نه‌تنها از منظر سیاسی، بلکه از منظر انسانی و فردی نیز بررسی می‌شود. سنوار با نشان دادن روابط انسانی در دل بحران‌ها

و جنگ‌ها، بیان می‌کند که چگونه فلسطینیان از کوچک‌ترین نشانه‌های امید برای ادامه مبارزه و مقاومت استفاده می‌کنند. این اثر در واقع در پی آن است که روایت‌های فردی و انسانی را از دل مبارزات سیاسی و نظامی بیرون کشیده و به‌نمایش بگذارد. یکی از زیباترین بخش‌های رمان «خار و میخک» توصیف و تصویرسازی سنوار از لحظات پیش از عملیات مجاهدان فلسطینی است. این قسمت‌های کتاب، گویای درک عمیق این رهبر شهید حماس از شهادت‌طلبی جوانان فلسطینی است و رویکرد معنوی و مذهب این عملیات‌ها در جهت رهایی را ترسیم کرده است.

♦ تاریخچه مقاومت فلسطین

یکی از جنبه‌های مهم رمان «خار و میخک»، تاریخچه مقاومت فلسطین است که به‌طور

♦ برداشت

عطار و امروز

می‌توانند به مثابه چراغی در مسیر خودآگاهی و رهایی از بندهای دنیوی عمل کنند. او با ارائه پیام‌های عمیق عرفانی، انسان‌ها را به جست‌وجوی حقیقت در دل خود و درک بالاتری از زندگی دعوت می‌کند.

عطار به وضوح در آثارش از مفهوم «فنا» یا از دست دادن خود برای رسیدن به وحدت با خداوند سخن می‌گوید. در جهانی که در آن فردیت و خودمحوری به امری غالب تبدیل شده است، اشعار او می‌توانند به انسان‌ها یادآوری کنند که برای رسیدن به آرامش درونی و هدف واقعی زندگی، باید از خودخواهی و تعلقات دنیوی رها شوند.

معنوی رویه‌رو هستند، اشعار عطار همچنان یک منبع بی‌پایان از الهام و راهنمایی به شمار می‌آید. او در اشعار خود، بر اهمیت خودشناسی، تلاش برای ارتقای روحی و کشف حقیقت تأکید می‌کند. در حقیقت، پیام‌های عطار درباره تسلیم در برابر خداوند و اهمیت ارتباط با ذات الهی، در وضعیت کنونی که جهان از نظر معنوی گاهی دچار بحران و سردرگمی است، بسیار حائز اهمیت است.

یکی از ویژگی‌های برجسته شعر عطار، دعوت او به سیر و سلوک درونی است. در دنیای مدرن که انسان‌ها بیشتر از همیشه درگیر مصرف‌گرایی، تکنولوژی و دغدغه‌های روزمره‌اند، اشعار عطار

غیرمستقیم در بطن داستان گنجانده شده است. این رمان به‌طور مؤثر روند تحولات مقاومت فلسطین را در برابر رژیم صهیونیستی نشان می‌دهد. از دوران ابتدایی انتفاضه‌ها گرفته تا نبردهای بزرگ‌تر در برابر نیروهای اشغالگر. این رمان به‌گونه‌ای نشان می‌دهد که مبارزات فلسطینیان همواره برای دستیابی به آزادی و استقلال بوده و این مبارزات در طول تاریخ همیشه با چالش‌ها و دردهای بسیاری همراه بوده است.

در این رمان، سنوار به‌ویژه بر نقش نسل‌های گوناگون مبارزان فلسطینی تأکید دارد. مبارزانی که در شرایط مختلف، از خانواده‌های معمولی تا رهبران جنبش‌های مسلحانه، در یک هدف مشترک برای آزادی و پایان دادن به اشغالگری صهیونیستی می‌جنگند. این تاریخچه مقاومتی که در قالب داستان شخصیت‌ها و وقایع به تصویر کشیده می‌شود، نه‌تنها به تاریخ معاصر فلسطین اشاره دارد؛ بلکه به انسانیت، همبستگی و تلاش برای بقا نیز پرداخته است. یکی از محورهای مهم در این رمان، جریان‌شناسی سیاسی فلسطینیان است؛ اینکه در آن منطقه نیز اختلافاتی بین ملت تحت اشغال فلسطین وجود داشت و در آن شرایط هم عده‌ای در پی مذاکره و سازش بودند که در رمان می‌خوانیم، گرایش به سازش، در نهایت شکست می‌خورد و نتیجه‌ای جز زیر پا گذاشته شدن حقوق فلسطینی‌ها در پی نداشته؛ پس ملت فلسطین برای زنده ماندن و حفظ نسل و ملت خودشان، چاره‌ای جز مقاومت و ایستادگی در برابر صهیونیسم نداشته‌اند. در مجموع، شهیدیحیی سنوار، با بهره‌گیری از تجربیات و مشاهدات شخصی‌اش در عرصه مبارزات ضدصهیونیستی، داستان‌هایی از درد و مبارزه، امید و مقاومت را به تصویر کشیده است. این اثر نه‌تنها برای خوانندگان فلسطینی، بلکه برای هر کسی که به تاریخ مقاومت و مبارزات انسانی علاقه‌مند است، یک منبع بی‌نظیر از آگاهی و الهام است.

در این زمانه، که بسیاری از افراد به‌دنبال معنا و مقصود در زندگی هستند، شعر عطار می‌تواند به مثابه راهی برای دست یافتن به بصیرت روحانی و معنوی عمل کند. او با بهره‌گیری از قصه‌ها و تمثیل‌های شاعرانه، مفاهیم پیچیده عرفانی را به ساده‌ترین شکل ممکن بیان می‌کند، که برای هر فرد با هر سطح از دانش قابل درک است.

در نهایت، شعر عطار نیشابوری چیزی فراتر از آثار ادبی است. این اشعار پیامی همیشگی برای انسان‌ها دارند؛ پیامی که می‌تواند ما را به سمت یک زندگی هدفمند، پسر از معرفت و معنویت هدایت کند. بنابراین، جامعه امروز که در پی یافتن راه‌های نو برای غلبه بر مشکلات روانی و اجتماعی است، می‌تواند از حکمت‌های نهفته در اشعار عطار بهره‌مند شود و آن را در مسیر تعالی فردی و اجتماعی خود به‌کار گیرد.

♦ سریال

ناریا

سریال جدید کارگردان گاندو

خواهد کرد. در این بین، گروهی از تهکاران و گنگسترهای داخلی و خارجی برای مانع‌تراشی و جلوگیری از وقوع این امر وارد ماجرا می‌شوند و... با پایان سریال «پایتخت»، پخش سریال «ناریا» از آخرین روز فروردین ماه از شبکه یک سیما آغاز می‌شود.

♦ کتاب

بابای هادی

درباره شهید سیدحسن نصرالله

آنان نیز کمک کنند. متن کتاب حاصل گفت‌وگو و سخنرانی‌های شهید نصرالله است. کتاب «بابای هادی» به همت هیئت اندیشه‌ورز کودک و نوجوان (چُغک) و به قلم «اللهه آخرتی» زوایی از زندگی سیدحسن نصرالله را در قالب داستانی کوتاه‌به تصویر کشیده است.

♦ داستان

شغال‌ها حریف شیر نمی‌شوند

رمان نویسنده مطرح روسیه درباره حاج قاسم

مراسم رونمایی از رمان روسی «شغال‌ها حریف شیر نمی‌شوند» برگرفته از زندگی «سردار شهید حاج قاسم سلیمانی» اثر نویسنده مشهور روسیه «آلگ رو» چهارشنبه (۲۰ فروردین) در خانه کتاب مسکو برگزار شد. این کتاب را انتشارات معتبر «ووجه» در ابتدای سال جاری میلادی منتشر و به بازار کتاب روسیه عرضه کرد. «آلگ

روی» نویسنده بیش از ۹۰ رمان برای بزرگسالان و از چهره‌های محبوب و پرطرفدار روسیه است. آلگ روی معتقد است: «قاسم سلیمانی برای همیشه در خاطر مردم ایران زنده خواهد ماند و آرمانی که او تمام زندگی خود را وقف آن کرد، در نهایت پیروز خواهد شد.»

۱۳

فرهنگ

شماره ۱۱۸۳ | دوشنبه ۲۵ فروردین ۱۴۰۴

صداق

♦ یادداشت

چشم‌انداز سینمای ایران در ۱۴۰۴

آرش فهیم

دبیر گروه فرهنگ

سینمای ایران در سال ۱۴۰۴ به‌طور خاص در موقعیتی پیچیده و چالش‌برانگیز قرار دارد. اگرچه این سینما در طول سال‌های گذشته تجربه‌های گوناگون مدیریتی و اقتصادی داشته، اما همچنان با ابهاماتی جدی مواجه است که می‌تواند مسیر آن را تحت تأثیر قرار دهد. شاید مهم‌ترین موضوعی که در این سال‌ها به‌ویژه در شش ماهه دوم سال گذشته مطرح شد، مسئله مدیریت سینما و تصمیمات کلیدی است که سبب شده چشم‌انداز سینما در افق سال جدید غبارآلود به نظر برسد.

در حالی که ابتدای سال گذشته، آغاز چهارمین سال مدیریت سینمایی دولت شهید رئیسی بود و این مدیریت در آستانه تثبیت ریل‌گذاری مد نظر و نهایی کردن برنامه‌هایش بود، شهادت رئیس‌جمهور رئیسی و تغییر دولت، موجب ناتمام ماندن فعالیت دولت قبلی و تغییر مدیران و اعضای شوراهای زیرمجموعه سازمان سینمایی بود. «راند فرزنداده» که از پشتوانه‌ای دانشگاهی و آکادمیک برخوردار است و سابقه مدیریت در مجموعه سازمان سینمایی را دارا بود، ریاست مهم‌ترین بخش از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را عهده‌دار شد. با این حال، رئیس سازمان سینمایی نیز مانند کلیت دولت چهاردهم، طی این مدت، هیچ برنامه و سیاست مشخصی را اعلام و اعلان نکرده و راه پیش رویش مبهم به نظر می‌رسد. یک قلم اینکه، بخش‌بین‌الملل جشنواره فیلم فجر از بخش ملی جدا شد، اما بعد از این جدایی، هیچ خبر دیگری درباره برگزاری جشنواره جهانی فیلم فجر منتشر نشد و هنوز تکلیف بخش بین‌الملل مهم‌ترین رویداد سینمایی کشور مشخص نیست!

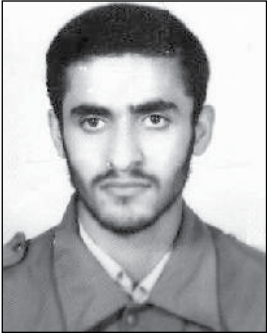
از طرف دیگر، اغلب مهره‌هایی که راند فرزنداده در سازمان سینمایی به کار گرفته، از تخصص و سابقه روشن بی‌بهره هستند و متأسفانه برخی از ایشان ضعیف ارزیابی می‌شوند.

نکته مهم این است که وضعیت سینمای ایران در آغاز دولت فعلی با شروع به کار دولت سابق قابل مقایسه نیست. چون «محمد خزاعی» در وضعیتی مدیریت سینمایی دولت سیزدهم را به عهده گرفت که وسط شیوع کرونا بودیم و سینما از نظر اقتصادی در کمای مطلق بود. پس از آن هم، اوضاع بحرانی سال ۱۴۰۱ در عرصه فرهنگ و هنر بر سینما سایه افکند، اما خزاعی و دولت شهید رئیسی، حداقل توانستند سینمای ایران را از مرگ قریب‌الوقوع نجات دهند و چرخ‌های اقتصادی و تولید در سینما را به گردش درآورند. دولت چهاردهم و فرزنداده در وضعیتی کار اداره سینمای کشور را عهده‌دار شدند که این سینما اگرچه مطلوب و آرمانی، اما در مدار جنبش و حرکت قرار داشت و از وضعیت بحرانی سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ فاصله گرفته بود.

با این حال، آنچه راند فرزنداده در این مدت نشان داده، استفاده نکردن از این شرایط برای ارتقا و اعتلا بخشیدن به سینماست. عدم طراحی راهبرد و برنامه برای فعالیت سازمان سینمایی از سوی مدیریت این سازمان، دردی است که قطعا به بیماری سینمای ایران خواهد انجامید. هر چند ایسن اگر مدیریت همان ریل‌گذاری دولت سابق را هم ادامه دهد، می‌تواند چشم‌انداز مثبتی داشته باشد، اما حرکت سازمان سینمایی نیازمند پویایی در عمل و متناسب‌سازی و به‌روزرسانی سیاست‌هاست.

قبیله عشق

شهید غواص دست بسته

سوم فروردین ماه سال ۱۳۴۶ در خطه سرسبز آمل کودکی به دنیا آمد که نام «منصور» را بر او نهادند. سید منصور مهدوی نیکی از کودکی مؤدب و آرام بود و توجه داشت که روابط و تعامل حسنه‌ای با دیگران داشته باشد. دوران ابتدایی را در دبستان پستا (تقوا) و راهنمایی رادر مدرسه شهیدسقاعلیزاده، پشت سر گذاشت و دوران متوسطه را در دبیرستان امام خمینی (ره)آغاز کرد.

در کنار فعالیت‌های درسی و آموزشی به کار هنر خوشنویسی و نقاشی مشغول بود و در زمینه هنرهای رزمی و غواصی دوره تخصصی را گذراند. از دوران نوجوانی روی مسائل اعتقادی و انجام فرائض واجب همت داشت و همواره در انجمن اسلامی دانش‌آموزان و پایگاه‌های محلی فعالیت می‌کرد.

با شروع جنگ تحمیلی با وجود اینکه ۱۶ سال داشت، راهی جبهه‌ها شد و طی چهار مرحله اعزام به مناطق جنگی، به دفاع از کبان کشور و ارزش‌های اسلامی برآمد. چون دوره‌های غواصی را دیده بود، در عملیات‌هایی به عنوان غواص خط شکن حضور داشت.

او بارها در نامه‌هایی که برای اعضای خانواده‌اش نوشته‌بود، به حفظ ارزش‌های انقلاب تأکید می‌کرد. از موضوعات دیگری که او در نامه‌هایش تأکید داشت پرهیز از روی آوری به ارزش‌های مبتذل غربی و حفظ دستاوردهای جمهوری اسلامی بود.

برادرش، رحمت‌الله از دلآوری‌های

او می‌گوید: «منصور بیشتر مرد عمل بود تا حرف. به ندرت صحبت می‌کرد.

با اینکه سن و سالی نداشت؛ اما درایتش به مرد میانسال می‌مانست.

او در عملیات‌های زیادی شرکت کرد.

هورالعظیم، والفجر ۶، آخرینش هم

کربلای ۴ بود که به شهادت رسید.»

منصور که از غواصان لشکر ۲۵ کربلا

بود، سرانجام در ۱۹ سالگی در تاریخ

۱۳۶۵/۱۰/۴ در عملیات کربلای ۴ به

فیض شهادت رسید.

پیکر مطهر او سال‌ها در گمنامی

ماند و نام او به عنوان شهید مفقودالاثر

جاودانه شد تا اینکه پس از ۳۰ سال به

همراه پیکرهای ۱۷۵ شهید غواص به

کشور بازگشت. تصویر مشهوری که

از شهدای تفحص شده غواص منتشر شد، با اورکت و پوتین متعلق به شهید

منصور بود. رحمت‌الله می‌گوید: «یکی

از پیکرهایی که استخوان‌ها از هم جدا

نشده بودند متعلق به برادرم بود. اورکت

به تن داشت و پوتین به پا. دست‌هایش

را با سیم بسته بودند. مادرم سال‌ها چشم

انتظار بود تا منصور بیاید. یا خودش

یا پیکرش. منصور آمد، اما خیلی دیر.

مادرم ۵ سال قبل‌تر از دنیا رفته بود. او

برای همیشه آرزوی دیدن منصور را با

خود برد.»

جنایت دموکرات در زندان جهنمی!

روایتی از اسارت در زندان معروف حزب دموکرات در مرزهای غربی ایران

تحریک گروهک‌ها و حمایت از آنان به خاطر های اشاره کرده و می‌گوید: «خرداد سال ۱۳۶۱ «جیم برتولینی» و «دولور» از خبرنگاران فرانسوی به توصیه سران حزب دموکرات به زندان آمدند و من هم به عنوان یکی از اسرا برای مصاحبه حاضر شدم. در مدت کوتاهی که از اتاق به سمت اینها می‌رفتم دهنم را آماده کردم که چه بگویم. برتولینی خبرنگار بود، اما مثل یک بازجوا من رفتار می‌کرد. مثلاً از من پرسید تو چرا به کردستان آمدی؟ گفتم: کردستان بخشی از ایران است. من ایرانیم و اینها نیز ایرانی هستند شما می‌گویید چرا به کردستان آمدم؟! آنها به جای نماینده دموکرات عصبانی و نگران بودند.»

این اسیر در بند گروهک دموکرات می‌گوید: «لطف خدا بود که ما در فرایند اسارت، یک سری موضوعات دستگیرمان شد. قبل از اسارت در آمریکا بودم و به محض اینکه انقلاب اسلامی پیروز شد، شبکه تلویزیونی آمریکا برنامه‌ای تنظیم کرد که به موضوع گروگانگیری دانشجویان پیرو خط امام می‌پرداخت. من به خوبی یادم می‌آید که این برنامه‌ها روی کردستان زمینه‌سازی می‌کرد و می‌گفت مردم کرد مخالف نظامی هستند که شکل گرفته. به عبارتی هندوانه زیر بغل همه کردهای جهان می‌گذاشتند و جالب است هر شب این برنامه پخش می‌شد و خبرنگاران رسانه‌ای آمریکا در آن حضور داشتند.»

شیران البته روایت متفاوت‌تری هم از اسارت دارد: «غروبسی که به شهید بروجردی معرفی شدم آبی روی آتش دلم بوم و دیدم ایشان چه آدم بزرگی است. چند روز سا گروهی بوم که اذیت شدم، اما وقتی شهید بروجردی را دیدم، فهمیدم یک فرمانده واقعی است. ما گرچه توفیق شهادت نداشتیم، ولی اسارت را درک کردیم. آن شبی که به اسارت درآمدم و به زندان آلوأتان رفتم مسیر زندگیم تغییر کرد؛ چرا که همه چیز را به چشم دیدم و درک کردم. رفاقت و آشنایی با دوستانم را در اسارت یک توفیق می‌بینم و آنقدر همچنان صمیمیت بین‌مان زیاد است که گاه خانواده‌های‌مان از این صمیمیت حسادت می‌کنند.»

ناخوداگاه زدم زیر گریه و لقمه در گلویم گرفت. رئیس زندان می‌گفت فکر نمی‌کردم انقدر رقیق القلب باشید. همین رئیس زندان که دستور اعدام تعدادی از زندانیان را داده بود چند وقت بعد از من خواست تا انگلیسی یادش بدهم. یک روز پیرمرد و زنی با بچه کوچک در بغل، آمدند جلوی زندان، پیر مرد پیشانی مرا بوسید و گفت من پدر رئیس زندان هستم و پسرم از شما پیش ما خیلی تعریف کرده، از من خواست پسرش را ببخشم، گفتم امیدوارم کودکی که به همراه دارید روزی دانشجوی من شود. خیلی دوست داشت زندان فرار و توبه کرد. از آن زمان علقه زیادی به دانشجویهای کرد پیدا کردم.»

او در خاطره‌ای دیگر از دوران اسارتش روایت می‌کند: «زمانی که به کردستان آمدم قرآن مادرم در جیبم بود و این قرآن را همیشه همراه خودم داشتم، حتی وقتی لباس عوض می‌کردم حواسم بود قرآن همراهم باشد. روزی که اسیر شدیم ما را به خانه‌ای بردند که سبیل تا سبیل مسلحین نشسته بودند. در ابتدا لباس‌های‌مان را درآوردند و جیب‌ها را خالی کردند. داخل خانه پیر مردی بود که توجه خاصی به من داشت. بعد از چند دقیقه خواست کنارش بنشینم.

این ماجرا گذشت تا اینکه چند ماه بعد در زندان دموکرات مردی را دیدم در حالی که جلوی اتاق رژه می‌رفت و من را می‌پایسد، دو دل بود چیزی را بگوید یا نگوید. با من سلام وعلیک کرد و گفت مرا می‌شناسی؟ کمی دقت کردم، گفتم نه، گفت «من یکی از آن پنج نفری هستم که تو را اسیر کرد و به خانه‌ای روستایی برد، آن پیر مرد که به شما چایی داد پدرم بود. بعد از اینکه شما را بردم با من دعای بدی کرد. چون قرآن در جیبت داشتی و پدرم دیده بود. به من گفت تو خجالت نمی‌کشی یک بچه مسلمان را اسیر گرفتی؟ نان خودش و زنم را بر من حرام کرد تا وقتی که تو را آزاد کنم. هرچه گفتم به اسرا دسترسی ندارم قبول نکرد. رفتم چهارتا بسیجی را فراری دادم تا جبران کاری که با تو کردم بشود، سر همین موضوع دموکرات مرا دستگیر کرد و حالا با شما در زندان هستم.»

شیران درباره حضور غربی‌ها در موضوع

او که دانشجوی دانشگاه «جورج واشنگتن» در رشته حمل و نقل بود، تعریف می‌کند: «طینت مردم کرد خوب بود. گاهی جوان‌ها تحریک می‌شدند و به گروهک‌ها می‌پیوستند، اما نگاه و مرام‌شان انسانی بود و انسان‌های خوبی بودند. نه فقط جوان‌های کردستان، که غربی‌ها نیز فریب دموکرات را خورده بودند و به آنها دروغ می‌گفتند. پزشکی فرانسوی به اردوگاه آمد که انسان خیلی خوبی بود. من، چون زبان انگلیسی‌ام خوب بود مدتی مترجم او شدم. خیلی دوست داشت از شرایط اردوگاه بشنود، شرط گذاشتم که باید محرم اسرار باشد، وقتی کمی از وضعیت اردوگاه گفتم متأثر شد.»

او همچنین می‌گوید: «دموکرات در همه جا از هویت‌ها استفاده می‌کنند و در عین حال شقی‌ترین برخوردها را با کردها داشتند. «علی احمدزاده» از کردهایی بود که اسیر شد و به فجیع‌ترین وضع او را شکنجه و مثله کردند و به جرم فرار از زندان او را به شهادت رساندند. او را شب عروسی‌اش به اسارت درآوردند. برخی از اعضا خود را مقید می‌دانستند به موقع نماز بخوانند، مشخص بود با یک ترفند عجیب غربیسی آنان را با حزب همراه کرده بودند. در یکی از بیگاری‌هایی که ما را می‌بردند بچه کردی را دیدم که تفنگ از قدش بلندتر بود و ما را هدایت می‌کرد. یک‌بار گفتم: «کاش خودمختاری بشود هم شما هم ما راحت بشویم.» گفت: «نه، همینجور خوب است.» یعنی از داشتن این اسلحه و زندگی لذت می‌برد. آنان از سادگی مردم کرد برای شقاوت‌های خود استفاده‌می‌کردند.»

شیران تعریف می‌کند: «آنقدر آن روزها در ذهن‌مان شکل بسته که بعد از ۴۰ سال هفته‌ای نیست خواب بنیمن دارم اسیر می‌شوم، هنوز خواب می‌بینم با شهیدا هستم و این خواب‌ها را هم توفیق می‌دانم. دردناک‌ترین صحنه برایم شهادت «عبوض عامری» بود. جوان سیه چرده بندرعباسی که هیچ وقت این صحنه از یادم نمی‌رود. یک دختری داشت که از او برای‌مان می‌گفت. آن روز که شهید شد من چند ساعتی بیرون از محوطه زندان بوم، وقتی لقمه غذا در دهانم گذاشتند، خبر دادند عامری شهید شد.

فاطمه ساداتی

خبرنگار

نام زندان مرزی «دوله‌تو» برای اسرای در بند گروهک دموکرات یادآور خاطرات تلخی از جنایت‌ها و کینه‌توزی‌های حزب دموکرات است. در زمانی که انقلاب نوپای اسلامی مردم ایران روزهای پر فراز و نشیبی را طی می‌کرد، در برخی از نقاط کشور گروهک‌های ضد انقلاب با حمایت دشمنان به مبارزه با انقلاب اسلامی برخاستند. آنان شهرهای کوچک و بزرگ را هدف حملات خود قرار دادند و با جنایت علیه مردم به دنبال ایجاد ترس و وحشت بودند. آنان قصد داشتند با ایجاد شکاف‌های قومی و مذهبی اهداف تجزیه‌طلبان را دنبال کنند.

از جمله گروهک‌های ضد انقلاب در کشور، کومله و دموکرات بودند که به جنایات و قتل و غارت مردم مناطق کردنشین دست زدند. دامنه جنایات آنان تنها به مبارزه مسلحانه علیه نیروهای نظامی ختم نمی‌شد؛ بلکه اقدام به ترور و ایجاد رعب و وحشت با کشتار مردم می‌کردند. در میان شهدا و اسرا نام بسیاری از نیروهای جهادگر و مردم بی‌دفاع و نیروهای امدادی و فرهنگی نیز دیده می‌شود.

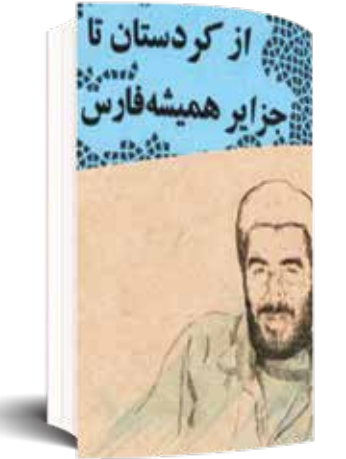
«دوله تو» نام زندانی است که گروهک دموکرات در منطقه مرزی غرب کشور بنا کرده بودند. «غلامرضا شیران» از اسرای این زندان که برای گذراندن خدمت سربازی به کردستان رفته و به اسارت دموکرات‌ها درآمده بود، تعریف می‌کند: «لطف خدا بود که ما در فرایند اسارت، یک سری موضوعات دستگیرمان شد. قبل از اسارت در آمریکا بوم و به محض اینکه انقلاب اسلامی پیروز شد، شبکه تلویزیونی آمریکا برنامه‌ای تنظیم کرد که به موضوع گروگانگیری دانشجویان پیرو خط امام می‌پرداخت. من به خوبی یادم می‌آید که این برنامه‌ها روی کردستان زمینه‌سازی می‌کردند و می‌گفتند مردم کرد مخالف نظامی هستند که شکل گرفته. به عبارتی هندوانه زیر بغل همه کردهای جهان می‌گذاشتند و جالب است هر شب این برنامه پخش می‌شد و خبرنگاران رسانه‌ای آمریکا در آن حضور داشتند.»

گروه جبهه

صبح صادق

«سیدعلی پروینیان» از پیشکسوتان دفاع مقدس، افتخار دوستی با «شهید حاج حسین خرازی» را از کودکی تا زمانی که در جبهه به عنوان رزمنده لشکر امام حسین(ع) حضور پیدا می‌کند، دارد. «از کردستان تا جزایر همیشه فارس» نام کتابی مربوط به اوست که خاطرات تجربه جهاد از کردستان تا خلیج فارس این رزمنده را شامل می‌شود.

او در این کتاب روایتی از جنایت گروهک کومله دارد و تعریف می‌کند: «چیزی نگذشت که عملیات شروع شد و تا شب ادامه پیدا کرد. تعدادی از نیروها که در محاصره بودند، نجات پیدا کردند؛ ولی هفده یا هجده نفر از پاسداران همچنان مفقودبودند. ما برای پیدا کردن‌شان خیلی تلاش کردیم؛ اما نتوانستیم آنها را پیدا کنیم تا اینکه

استقرارمان ایستاد. راننده از ماشین پیاده شد و روی زمین افتاد. به‌طرفش رفتم و دیدیم بیهوش شده است.

او مرد مسنی بود و هیکل درشتی داشت. امدادگران به‌سرعت او را به هوش آوردند؛ ولی رنگ به صورتش نبود و حال مساعدی نداشت. با سختی چشمانش را باز کرد و با دست‌های لرزان، به ماشین اشاره کرد. به‌طرف ماشین رفتم. از پشت ماشین خون جاری بود. رفتم نزدیک‌تر و پشت ماشین را نگاه کردیم. هرکسی که صحنه پشت ماشین را می‌دید، با غش می‌کرد یا حالش بد می‌شد یا ناخواسته سر به دیوار می‌کوبید و فریاد ای خدایب بلند می‌شد. من هم حالم بد شده بود و بی‌اختیار توی سروکله خودم می‌زدم و گریه می‌کردم. حسین خرازی هم با دیدن آن صحنه به دیوار تکیه داده بود و با صدای بلند های‌های گریه می‌کرد.

پشت ماشین، اعضای تکه‌تکه شده بدن

این صحنه هر بیننده را بیهوش می‌کند

پاسدارهای مفقود شده بود که کومله‌ها آنها را به‌طرز فجیعی به‌شهادت رسانده و قطعه‌قطعه کرده بودند؛ حتی سرهای‌شان را هم با تبر تکه‌تکه کرده و به راننده گفته بودند آنها را تحویل ما بدهد. راننده هم پایش را روی گاز گذاشته و دیوانه‌وار، با آخرین سرعت به‌طرف پادگان آمده بسود. در طول راه، خون این عزیزان مانند جوی آبی از ماشین به‌زمین می‌ریخته است. دو نفر از کومله‌ها، سوار بر اسب، پشت‌سر راننده حرکت کرده بودند که اگر راننده خطایی کرد، او را بکشند. آن روز غوغایی برپا شد. دیدن آن صحنه و بدن‌های تکه‌تکه شده شهدا واقعاً دل‌خراش بود. دیدن‌شان دل می‌خواست. بچه‌هایی را که بیهوش روی زمین افتاده بودند، به بیمارستان انتقال دادیم و پیکر پاک شهدا را هم به معراج‌شهدا فرستادیم تا به خانواده‌های‌شان تحویل دهند. بعد از این فاجعه، فرماندهان جلسه‌ای تشکیل دادند و عملیاتی را طرح‌ریزی کردند تا انتقام شهدا را از کومله‌ها گرفته‌ند.»

جانشین فرمانده کل سپاه تاکید کرد

ضرورت هوشیاری در برابر فتنه‌های داخلی

را برای خودشان بزرگ کنند؛ در حالی که همه خیابث‌ها از طرف آنها برای ایران وجود داشته است.»

سردار فدوی با استناد به آیات قرآن و احادیث معراج، تأکید کرد: «امت اسلامی هیچ‌گاه با جنگ نظامی و اقتصادی دچار مشکل نخواهد شد و مشکل اصلی در اختلافات داخلی است.»

وی با اشاره به سخنان امام خمینی (ره) و رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره پرهیز از اختلاف، به روایتی تاریخی پس از رحلت پیامبر اکرم (ص) و تلاش یک یهودی برای ایجاد اختلاف بین امیرالمؤمنین (ع) و دیگران اشاره کرد و بر ضرورت هوشیاری در برابر فتنه‌های داخلی تأکید کرد.

جانشین فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، در سخنانی با اشاره به ضمانت الهی حفظ قرآن کریم، بر ضرورت تلاش برای تحقق وحدت در داخل امت اسلامی ایران تأکید کرد.

وی با بیان اینکه خداوند در قرآن تضمین کرده است که هیچ مشکلی در امت اسلامی رخ نخواهد داد، اظهار داشت: «وقتی این موضوع بزرگ انجام شده است، در مسائل کشور هم می‌توانید آن را عمل کنید؛ یعنی اختلافی در داخل امت اسلامی نباید وجود داشته باشد.»

جانشین فرمانده کل سپاه در بخش دیگری از سخنان خود به اقدامات دشمنان در منطقه اشاره کرد و گفت: «حتی یک روز خیابث دشمنان ما تمام نشده است و تیم تروریستی وابسته به داعش که از یکی از کشورهای منطقه آمده بودند تا عملیات انجام دهند که متلاشی شدند. این افراد که هیچ ربطی به جغرافیای منطقه ندارند، می‌خواهند نظام وحدت و همدلی ما را بر هم بزنند.»

«سردار علی فدوی» جانشین فرمانده کل سپاه در مراسم تکریم و معارفه فرمانده سپاه کردستان با گرامیداشت یاد و خاطره امام شهدا و شهدای کردستان، به جانفشانی‌های مردم این خطه از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی اشاره کرد و افزود: «۲۵ هزار شهید از اول انقلاب تاکنون در این سرزمین برای حفظ ارزش‌های انقلاب اسلامی و امنیت آن جان خود را فدا کرده‌اند.»

وی افزود: «اگر آمریکایی‌ها پس از انقلاب اسلامی نتوانسته‌اند اقدامی کنند، نه اینکه نمی‌خواستند؛ بلکه نتوانسته‌اند و این دشمنی همچنان ادامه دارد.»

سردار فدوی با اشاره به شرارت‌ها و خیابث‌های جاری دشمنان در دنیای اسلام، به جنایات رژیم صهیونیستی علیه مردم بی‌گناه غزه در یک و نیم سال اخیر اشاره کرد و گفت: «این جنایات با پشتیبانی، فرماندهی و کمک‌های علنی شیطان بزرگ آمریکا صورت گرفته و بیش از ۲۰ هزار کودک بی‌گناه در این حملات به شهادت رسیده‌اند.»

سردار فدوی، جانشین فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با اشاره به تظاهرات گسترده جهانی علیه سیاست‌های آمریکا و رژیم صهیونیستی، گفت: «تعداد قابل توجهی از کشورهای دنیا علیه آمریکا و رژیم صهیونیستی تظاهرات کرده‌اند؛ این امر نشانه‌ای از شکست آمریکا و رژیم صهیونی است و مردم جهان به دروغ‌های این دو پی برده‌اند.»

سردار فدوی با اشاره به ترور دانشمندان هسته‌ای ایران به دست صهیونیست‌ها و آمریکایی‌ها، این اقدام را نشانه‌ای از دشمنی همیشگی آنان با انقلاب اسلامی دانست.

جانشین فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در ادامه با اشاره به حضور پررنگ جوانان در عرصه‌های مختلف انقلاب، تأکید کرد که این رویش نسلی همچنان ادامه دارد. وی با اشاره به هیاهوی دشمنان در فضای مجازی و تلاش آنها برای بزرگنمایی خطر ایران، تصریح کرد: «همین الان نگاه کنید و فضای مجازی چه غوغایی برقرار است، دامن دنبال این هستند که خطر ایران

کتاب «گنج سعادت» اثری ارزشمند و تأمل‌برانگیز است که از دل برنامه‌های رادیویی با همین نام در رادیو معارف برآمده و اکنون به صورت مکتوب در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته است. این کتاب، که جلد نخست آن با عنوان «دریچه‌ای به سوی خودسازی» منتشر شده، مجموعه‌ای از مباحث اخلاقی «حجت‌الاسلام محمدهادی فلاح» است که با حمایت قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیاء (ص) به زیور چاپ آراسته شده است. هدف این اثر، تبیین الزامات اخلاقی به عنوان الگویی دینی است که در سیره انبیا و اولیای الهی ریشه دارد و می‌کوشد مخاطب را به سوی تعالی معنوی و خودسازی هدایت کند.

حجت‌الاسلام فلاح در این کتاب با بیانی شیوا و

معاون نیروی انسانی سپاه عنوان کرد

نیروی انسانی، سرمایه راهبردی سپاه

خدمت دریافت خواهند کرد. همچنین، در صورت حضور بیش از ۶۴ ساعت در ماه، مدت خدمت آنها کاهش یافته و کارت پایان خدمت زودتر صادر می‌شود. اجرای این طرح به کاهش تعداد مشمولان غایب در کشور کمک خواهد کرد.»

♦ **نگاه ویژه به حوزه جمعیت و جوانی**

سردار کریمی در خصوص حوزه جمعیت و جوانی اذعان داشت: «سپاه پاسداران با توجه به دغدغه‌های کشور در زمینه ازدواج و فرزندآوری، اقدامات تشویقی گسترده‌ای را در دستور کار دارد.

این اقدامات شامل مصاحبه با مجردان و کارکنان بدون فرزند برای شناسایی و حل مشکلات نازایی و ناباروری، افزایش حق تأهل در حقوق، ارائه امتیازات سازمانی، هدایای نقدی و سفرهای زیارتی است که با هدف ترویج ازدواج و فرزندآوری اطلاع‌رسانی شده و این روند ادامه خواهد داشت.»

♦ **دیدار سپاه با تمام جانبازان بالای ۷۰ درصد**

معاون نیروی انسانی با اشاره به طرح «مهر ولایت» توضیح داد: «در سال گذشته، رزمایش بزرگ دیدار و تفقد از خانواده شهدا و جانبازان بالای ۷۰ درصد سپاه و بسیج با هدف تحقق اندیشه‌های امام خمینی (ره) و منویات رهبر معظم انقلاب، از ۲۹ شهریور ۱۴۰۳ آغاز شد و طی سه ماه با حضور سراسری مشمولان و فرماندهان در منازل این خانواده‌ها به پایان رسید. این برنامه تحت عنوان طرح «مهر ولایت» ادامه خواهد یافت.»

♦ **نظرها و پیشنهادهای پاسداران**

در برنامه‌ریزی‌ها لحاظ می‌شود

وی در پایان گفت: «معاونت نیروی انسانی سپاه اعلام می‌کند از طریق سامانه‌هایی، چون «کرامت» و «پاسدار سلام» که در دسترس همه پاسداران است، نظرها و پیشنهادهای آنها را دریافت کرده و در برنامه‌ریزی‌ها لحاظ می‌کند. از این رو، از فرماندهان و پاسداران درخواست می‌شود دیدگاه‌های خود را در حوزه نیروی انسانی از طریق این سامانه‌ها ارائه دهند.»

«سردار احمد کریمی» معاون نیروی انسانی سپاه با اشاره به اینکه سرمایه انسانی به منزله مزیت راهبردی هر سازمان، نقشی بی‌بدیل در تمامی عرصه‌ها ایفا می‌کند، اظهار داشت: «در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز هر ساله اقدامات مرتبط با نیروی انسانی در پایان سال ارزیابی شده و نقاط قوت و ضعف آن شناسایی می‌شود. بر این اساس، جلسات تخصصی با حضور فرماندهان و مسئولان رده‌های مختلف برگزار می‌شود و با توجه به سیاست‌های ابلاغی فرمانده کل سپاه، برنامه‌ریزی برای سال آینده صورت می‌گیرد. در همین راستا، در بهمن و اسفند سال ۱۴۰۳، اردوی برنامه‌ریزی سال ۱۴۰۴ نیروی انسانی با حضور فرماندهان و مسئولان برگزار شد. در این نشست‌ها، دستورکارهایی برای جذب و تأمین نیرو، معیشت، مسکن، ترفیع، خوشایندسازی خدمت‌سربازی و تشویق کارکنان تدوین و در اواخر سال گذشته به صورت دستورالعمل به فرماندهان ابلاغ شد.»

♦ **قرارگاه مهارت‌آموزی سربازان**

معاون نیروی انسانی سپاه با تأکید بر اینکه یکی از محورهای مهم این برنامه‌ها، خوشایندسازی خدمت‌سربازی است، تصریح کرد: «اقدامات قابل توجهی در این زمینه در سپاه در حال اجراست. از جمله این اقدامات، مهارت‌آموزی سربازان در رشته‌هایی چون عکاسی، فتوشاپ و تعمیرات موبایل است که در چارچوب سیاست‌های قرارگاه‌های مهارت‌آموزی سربازان اجرا می‌شود. سربازان پس از اتمام این دوره‌ها، گواهینامه معتبر از مراکز رسمی کشور دریافت می‌کنند که این مهارت‌ها در زندگی شخصی و اشتغال پس از خدمت برای آنها مفید خواهد بود. مسئولان سپاه از سربازان دعوت کرده‌اند تا با انگیزه و علاقه در این دوره‌ها شرکت کرده و گواهینامه‌های مربوطه را دریافت کنند.»

♦ **طرح انصار برای سربازان**

وی با اشاره به اجرای طرح انصار در سپاه گفت: «بر اساس طرح انصار که به تصویب ستاد کل نیروهای مسلح رسیده، مشمولان دارای بیش از هشت سال غیبت از خدمت و وظیفه عمومی می‌توانند با تسهیلات ویژه در سپاه خدمت کنند. این افراد می‌توانند هم‌زمان با اشتغال در خارج از نیروهای مسلح، خدمت خود را با حداقل ۶۴ ساعت حضور در ماه و حداکثر طی هشت سال در سپاه انجام دهند. در این طرح، از تخصص و توانمندی مشمولان در حوزه‌های خدماتی، اقتصادی، فرهنگی، ورزشی و فنی استفاده می‌شود و پس از اتمام دوره، کارت پایان

دریچه‌ای به سوی خودسازی

کتاب «گنج سعادت» به همت قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیا منتشر شد

دلنشین، که از عمق جان برمی‌خیزد، آموزه‌های بنیادین اخلاق اسلامی را تبیین کرده است. او با بهره‌گیری از آیات قرآن کریم و روایات اهل بیت(ع)، مفاهیم اخلاقی را به گونه‌ای ارائه کرده که نه تنها برای شنونده، بلکه برای خواننده نیز جذاب و اثرگذار باشد. اگرچه معارف اخلاقی در اصل شنیدنی‌اند و در گفتار لطافت ویژه‌ای دارند، اما «گنج سعادت» نشان داده است که نوشتار نیز می‌تواند این لطافت را حفظ کند و با ماندگاری در صفحات کتاب، به چشم و دل مخاطب آرامش و الهام ببخشد.

آنچه این کتاب را متمایز می‌کند، پیوند عمیق آن با فرهنگ دینی و تلاش برای کاربردی کردن مفاهیم اخلاقی در زندگی روزمره است. موضوع خودسازی

که محور جلد نخست است، به مخاطب کمک می‌کند تا با نگاهی عمیق‌تر به خود، مسیر رشد و تعالی را ببیند. این اثر نه تنها برای افرادی که به دنبال ارتقای معنوی هستند، بلکه برای هر کسی که می‌خواهد زندگی‌اش را با ارزش‌های اخلاقی غنی‌تر کند، راهنمایی ارزشمند است.

رونمایی از «گنج سعادت» با حضور استادان، اهالی فرهنگ و ادب، مدیران رادیو معارف و فرماندهان قرارگاه خاتم‌الانبیا(ص) نشان‌دهنده اهمیت و جایگاه این اثر در ترویج فرهنگ دینی است.

این کتاب که قرار است در هفت جلد با موضوعات مختلف منتشر شود، نویدبخش مجموعه‌ای جامع برای ترویج اخلاق اسلامی است. «گنج سعادت»

اخبار

خدمات جهادی

«سرهنگ مسلم زهیری» فرمانده حوزه مقاومت بسیج شهید عباسپور خوزستان از ارائه بیش از ۱۱ میلیارد تومان خدمات جهادی از سوی این مجموعه در سال ۱۴۰۳ خبر داد. اعزام گروه‌های جهادی ۴۵ مورد، تعمیر بیش از ۱۲۰۰ دستگاه لوازم خانگی و برقی، بازسازی ۴ منزل محرومان و اهدای ۴۰ دستگاه کولر گازی از جمله فعالیت‌های این مجموعه بوده است. گروه جهادی سازمان آب و برق روزانه بیش از ۲۰۰ مورد خدمات تعمیراتی ارائه می‌دهد. آزادی ۴ زندانی غیرعمد، اعزام ۴ اکیپ پزشکی، توزیع بیش از ۲۰۰ بسته لوازم التحریر و توزیع بیش از ۲۵۰۰ بسته معیشتی، از جمله این موارد بوده است.

اخبار

آبرسانی به ۳۳۰ روستا

«سرهنگ پاسدار علی قراباغی» مسئول بسیج سازندگی سپاه انصارالحسین(ع) استان همدان بیان کرد: «قرارگاه امام حسن مجتبی(ع) برای اجرای کارهای زیرساختی، از جمله اشتغال، آبرسانی به روستاها، ساخت راه روستایی، احداث مسکن برای محرومان فعال شده است. در مرحله نخست، آبرسانی به ۱۶۰ روستای همدان با کمک این قرارگاه به سرانجام رسید که اواخر سال گذشته با حضور وزیر نیرو در تویسرکان به بهره‌برداری رسید. امسال نیز در راستای آبرسانی به ۳۳۰ روستای محروم، برنامه‌ریزی شده؛ اما تاکنون اعتبار مورد نیاز برای اجرای آن تأمین نشده، ولی با این وجود این این طرح آغاز شده است.»

حجت‌الاسلام والمسلمین مسعود شریف قنوتی

همکاران شما در نمایندگی ولی فقیه در سپاه - هفته نامه صصادق

۱۵

پاسدار

شماره ۱۱۸۳ | دوشنبه ۲۵ فروردین ۱۴۰۴

صداقت

روی خط

کاخ سفید را سیاه کنیم

♦ **۰۹۳۶۰۰۰۷۵۵۳۳/** با سلام از سردار حسن‌زاده، فرمانده سپاه تهران بزرگ خواهشمندم دستورات لازم را به منظور راه‌اندازی سریع مرکز مردمی نفس تهران (با هدف نجات فرزندان سقط) جهت مسئله جوانی جمعیت مبذول کنند. نزدیک سه سال است که از جلسات در این باره می‌گذرد، ولی وعده‌ها عملی نشده است.

♦ **۰۹۱۱۰۰۰۱۲۷۹/** سلام خداقوت. دوران نتانیاهو گذشته است. از آقای سلامی درخواست دارم محافظه‌کاری را کنار بگذارند و به طریقی ایشان حذف شوند تا همه نفسی بکشند. این پیام را به ایشان برسانید.

♦ **۰۹۱۲۰۰۰۷۱۴۲/** با سلام پاداش بازنشستگان سپاه از اول مهر سال ۱۴۰۳ تا کنون پرداخت نشده است. در حالی که قیمت برخی کالاها بیش از ۱۰۰ درصد رشد داشته است. آیا تضییع حقوق بازنشستگان مظلوم ورواست؟

♦ **۰۹۱۸۰۰۰۸۶۳۱/** با سلام و ارادت، از مسئولان مربوطه عاجزانه استدعا داریم، اینکه زندگی ما شلده وام و پرداختش! حداقل بانک سپه برسانید(بانتیجه) که قسط وام‌ها را مثل سابق از فیش کم کنند! بنا به هزار و یک دلیل! تمنا داریم، صبح همیشه صادق لطفاً پیام ما را برسانید...سپاس

♦ **۰۹۱۵۰۰۰۴۷۷۴/** غرب می‌خواهد با اقتصاد بر اعتقاد ما غلبه کند و انصافاً در دنیای امروز اگر راهی برای غلبه برای‌مان باشد، همین است و پس! شهید آوینی(ره)

♦ **۰۹۱۴۰۰۰۸۹۶۱/** سلام علیکم، اگر شیطان بزرگ (ترامپ) خطای راهبردی در مذاکرات کند، آماده‌ایم که طلسم ابرقدرتی را بشکنیم و برای همیشه تاریخ، کاخ سفید را سیاه کنیم. / رضا جهانگیری قشلاقی از تبریز.

♦ **۰۹۱۳۰۰۰۶۴۷۵/** برادری یزدی‌ها و اصفهانی‌ها در هشت سال دفاع مقدس خودش را نشان داده است؛ آنچه مهم است حفظ کشور و برادری ماست. مراقب دسیسه‌ها و فتنه‌انگیزی‌های دشمن باشید؛ حضرت آقا هم در نماز عید فطر نسبت به این موضوع هشدار دادند.

♦ **۰۹۳۷۰۰۰۲۲۱۹/** ما ایمان داریم که پیروزی از آن جبهه حق است و این برگرفته از اعتقادات دینی و قرآنی ماست؛ از هم اینجا به تیم مذاکره‌کننده این پیام را می‌رسانیم که از هیچ کس و هیچ چیز جز خداوند ترسید و آنچه‌ی را که خداوند می‌خواهد و به آن دستور داده است، عملی کنید؛ آمریکا و متحدها ش هم هیچ غلطی نمی‌توانند بکنند.

♦ **۰۹۱۸۰۰۰۶۴۳۱/** ترامپ یک لفاظ بی‌ادب است که می‌خواهد با بوق و کرنا در رسانه‌ها اسم و رسمی برای خودش بهم بزند؛ چند ماه دیگر که اقتصادش زمین‌گیر شد و دنیا و حتی خود آمریکایی‌ها علیه او جبهه گرفتند متوجه این قلدربازی‌های توخالی وی می‌شود.

♦ **۰۹۱۳۰۰۰۵۶۸۴/** در رابطه با حقوق سربازان و وظیفه بهتر نبود تدبیری اندیشیده‌شود تا حداقل بخشی از حقوق این عزیزان به عنوان کمک هزینه معیشتی به حساب سرپرست خانواده آنها واریز می‌شد؟ عمده حقوق سربازان صرف فست‌فودها و کافی‌شاپ رفتن‌ها می‌شود. تمایل نداشته‌بن به جیره و تغذیه پادگانی و ایجاد توقع و مطالبه‌گری نیروی وظیفه، به جای پرداختن به خدمت‌سربازی یک مسئله دیگر است.

♦ **۰۹۲۱۰۰۰۳۴۸۲/** خدا لعنت کند رژیم صهیونی را که اینگونه و بی‌پروا بر سر مظلومان غزه بمب و موشک می‌ریزد. خدا لعنت کند همه کسانی را که حامی این قصاب و خون‌آشام منطقه هستند و خدا لعنت کند کسانی را که در برابر این جنایات سکوت کرده‌اند. دل‌مان از این همه جنایت خون است.

سامانه پیامکی هفته‌نامه صبح صادق

هفته‌نامه صبح صادق

صداق

هفته‌نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول:یدالله‌جوانی

سردبیر:علی حیدری

شورای سیاست‌گذاری:

سیماک‌باقری،سعدالله‌زارعی، عزیز غضنفری،فرهادمهروی، مهدی‌سعیدی، فتح‌الله‌پریان،علی‌قاسمی، حسین‌عبداللهی‌فر دبیرتحریریه:سیدفخرالدین‌موسوی مدیرفنی: محمدصالح نادری نگارش و ویرایش: محبویه حاجی آقایی صفحه‌ار:علی اکبر هدایتی عکاس: حامد گودرزی ناظر چاپ: سعید قاسمی

چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۰۲۱)۳۸۵۲۲۴۴۶
تلفن: ۰۱۱۰ و ۰۱۰۰ ۷۷۴۶۰۱۰۲۱) basirat.ir @ssweekly

نمابر: ۷۷۴۸۸۴۲۶

سامانه پیامک: ۰۲۳-۳۰۰۰۹۹۰

شماره ۱۱۸۳ | دوشنبه ۲۵ فروردین ۱۴۰۴

کتابیه

جلوه شن گوشه

به مناسبت وفات حضرت عبد‌العظیم حسنی (ع)

پایین شهر ما پدر ما نشسته است
پایین که نه، به روی سر ما نشسته است
پایین نشسته کعبه ما را بنا کنند
در ری ضریح کرب‌ویلا را بنا کنند
تا حشر حلقه‌های ضریحش دخیل ماست
اینجا وکیل حضرت هادی وکیل ماست
با هر رواق هدیه به ما کرده طور را
دستش سپرده‌ایم گره‌های کور را
هر صبح در برابر این شاه با خضوع
خورشید ما ز جانب ری می‌کند طلوع
دستم به این ضریح پر از توشه می‌شود
این چهارگوش جلوه شن گوشه می‌شود
تا چشم ما به حلقه این در همیشه هست
لطف بزرگ‌زاده به نوکر همیشه هست
جبریل هم به گنبد او بال و پر زده
زهر(ا س) به این حریم چه شب‌ها که سر زده
عمریست ساخته به گداخانه پل کریم(ع)
هستیم دست بوس تو یا سیدالکریم(ع)
سیدپوریاهاشمی

پناهم باشی

به من چتری بده، از آسمان‌ها خار می‌ریزد
پناهم باش، اینجا هر طرف آوار می‌ریزد
ترک برداشته بین خرابی‌ها دو سه دیوار
که می‌گوید پدر، تکیه نکن، انگار می‌ریزد
بخوان از چشم‌هایم وحشت بی‌تکیه‌گاهی را
کجا تکیه دهم، هر لحظه یک دیوار می‌ریزد
همان خشتی که روزی تکه‌ای از سر پناهم بود
به زور پتک، روی شانه‌ام ناچار می‌ریزد
از آدم‌ها شمیم خاک باران خورده می‌آید
که اشک از چشم ما ویرانه‌ها بسیار می‌ریزد
همه جای جهان گل یا گیاه از خاک می‌روید
ولی در شهر ما از ابرها گلزار می‌ریزد
برای کشتن گل در کنار غنچه‌اش، هر روز
هزاران بار روی خانه‌ها مسمار می‌ریزد
اگر خواندی مرا، از زیر مشتی سنگ پیدا کن
که سنگین است سقف آسمان این بار می‌ریزد
امین‌عبداللهیان

به سوی کدامین؟

دنیا دوباره نو شد و رنگین شد
باغ از بهار سبز و نگارین شد
تاجی ز یاس و سوسن و نیلوفر
بر سر نهاد باغ و گل آذین شد
افسرده بود آب روان در جوی
اینک زلال و جاری و شیرین شد
نوروز و هفت‌سین و گلاب و گل
تکرار رسم و سنت دیرین شد
اما بگویمت که دلم خوش نیست
با آنچه از حفا به فلسطین شد
هر جا که لاله‌ای به چمن روید
رمزی ز غزه گفت و نمادین شد
هر غنچه‌ای به باغچه پرپر گشت
طفلی به غزه پرپر و خونین شد
بسیار زن که بی‌سر و همسر ماند
بسیار تن که بی‌سر و بالین شد
بر لب هزار درد و دریغ آمد
در دل هزار ناله و نفرین شد
یک سو غم است و سوی دگر شادی
باید کنون به سوی کدامین شد؟!
غلامعلی حدادعادل

صبحانه

برخیز

تو قدرتمندتر از آنی که تصور می‌کنی.
خداوند در سوره بقره می‌فرماید خدا هیچ‌کس را جز به اندازه توانش تکلیف نمی‌کند.
پس هر چالشی که پیش می‌آید، نشانه اعتماد خدا به قدرت توست.
هر دشواری که می‌بینی، فرصتی است برای رشد تو؛
پس برخیز، به او توکل کن و با عز می‌راسخ به سوی موفقیت گام بردار.

داستان

چند ثانیه ماندگار

مشغول کاری جدی هستند. یکی از مأموران اما با بقیه فرق داشت؛ درجه روی شانه‌اش بالاتر بود و احترامی که همکارانش به او می‌گذاشتند، این را تأیید می‌کرد.
با دقت به حرف‌های‌شان گوش می‌داد و گهگاه با حرکتی قاطع دستور می‌داد. آدمی بود که انگار عادت داشت همه چیز را تحت کنترل داشته باشد.

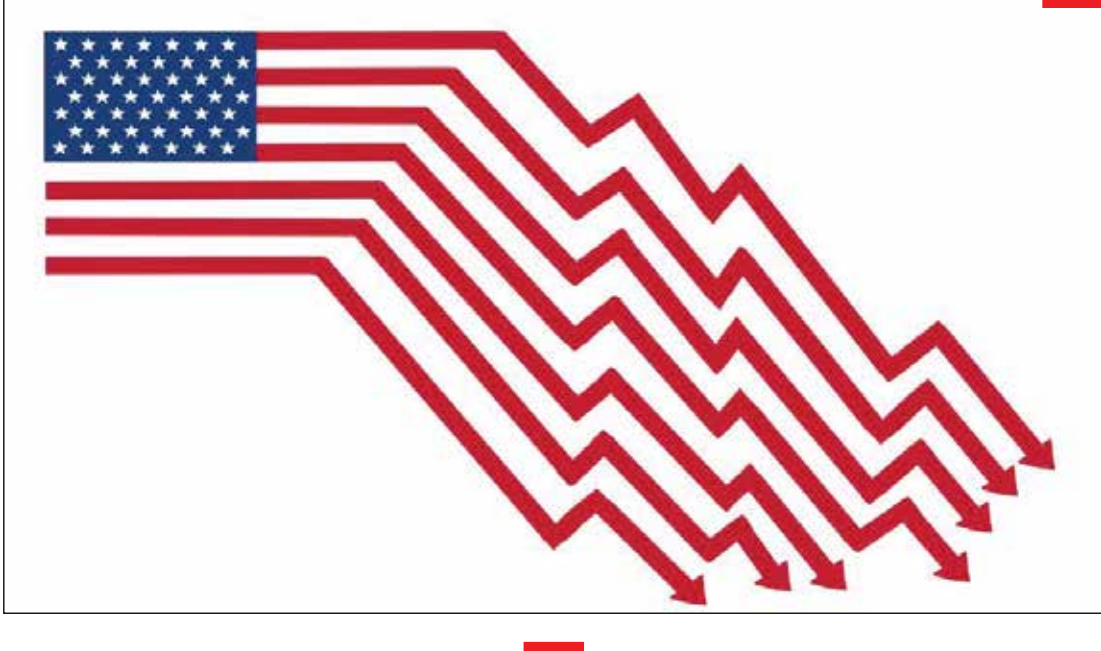
ناگهان، همان مرد معلول، بی‌توجه به ماشین‌هایی که با سرعت از کنارش رد می‌شدند، راهش را به سمت وسط خیابان کج کرد. با خود فکر کردم الان مأمورها هم مانند بقیه او را دور می‌کنند یا حداقل خطاری می‌دهند که اینجا جای او نیست. مرد با همان حال و روز آشفته‌اش به سرهنگ ارشد رسید و با دست به دکمه باز پر اهش اشاره کرد. صدایش نامفهوم بود، اما خواسته‌اش واضح.

آنچه بعدش اتفاق افتاد، چیزی نبود که انتظارش را داشتم. سرهنگ بدون ذره‌ای تردید، بی‌سیم را به یکی از همکارانش داد. بعد با دقت و آرامشی که انگار دارد مهم‌ترین وظیفه روزش را انجام می‌دهد، خم شد و دکمه پیراهن مرد را بست. نه عجله کرد، نه اخم کرد، نه حتی نگاهی از سر تحقیر انداخت. کارش که تمام شد، یک قدم عقب رفت، صاف ایستاد و در کمال تعجب همه، با دست راستش به مرد یک سلام نظامی داد. درست وسط خیابان، جلوی چشم مأمور ها.

مرد معلول ذهنی اول ماتش برد. چند ثانیه فقط

تلخند

خودزنی ترامپ قمار باز در اقتصاد/ کارتونست: آن درن/ فرانسه

سلامت

چگونه در بهار با آلرژی مقابله کنیم؟

محبوبه سادات رضوی

کارشناس تغذیه

بهار فصل شکوفه‌ها و تازگی، برای بسیاری از ما با عطسه‌های پی‌درپی، خارش چشم‌ها و آبریزش بینی همراه است. آلرژی‌های فصلی، که اغلب به دلیل گرده‌افشانی گیاهان در این زمان از سال شدت می‌گیرند، می‌توانند لذت قدم زدن در طبیعت را به تجربه‌ای آزاردهنده تبدیل کنند؛ اما آیا راهی برای مدیریت این مشکل و بازپس‌گیری شادی بهار وجود دارد؟ بیایید چند راهکار ساده و کاربردی را مرور کنیم. نخستین گام، شناخت دشمن است: گرده‌ها. این ذرات ریز در روزهای بادی بیشتر در هوا پراکنده می‌شوند. پس اگر هواشناسی از وزش باد خبر داد، بهتر است پنجره‌ها را ببندید و از ماسک استفاده کنید. شستن مرتب دست‌ها و صورت پس از بازگشت از بیرون هم می‌تواند از انتقال گرده‌ها به چشم‌ها و بینی جلوگیری کند. یک دوش سریع در پایان روز ایده‌ای عالی برای شستن گرده‌های چسبیده به پوست و موست. رژیم غذایی هم در جلوگیری از حس و حال بد آلرژی، نقش مهمی دارد. مواد غذایی غنی از آنتی‌هیستامین‌های طبیعی، مانند چای سبز، پیاز و سیر می‌توانند واکنش‌های آلرژیک را کاهش دهند. در مقابل، بهتر است از مصرف زیاد لبنیات که تولید مخاط را افزایش می‌دهد، پرهیز کنید. نوشیدن آب کافی هم به رقیق شدن مخاط کمک کرده و تنفس را آسان‌تر می‌کند. به این نکته هم توجه داشته‌باشید که اگر علایم آلرژی شدید شد، مشورت با پزشک و استفاده از داروهای ضدآلرژی یا اسپری‌های بینی می‌تواند نجات‌بخش باشد. بهار قرار است فصل زندگی باشد، نه عطسه! با کمی برنامه‌ریزی، می‌توان این روزها را با آرامش بیشتری سپری کرد و از زیبایی‌هایش لذت بیشتری برد.

صادقانه

در شگفتم!

امام حسین(ع) می‌فرماید: «در شگفتم از کسی که یقین به مرگ دارد، چگونگی در دنیا (و به خاطر دنیا) شادمانی می‌کند؟! در شگفتم از کسی که به تقدیر یقین دارد، چگونگی غمگین می‌شود؟! و در شگفتم از کسی که دنیا را آزموده، چگونه به آن اطمینان می‌کند؟! و در شگفتم کسی که به محاسبه یقین دارد، چگونه گناه می‌کند؟!»

(عیون اخبارالرضا، ج ۲، ص ۴۴، ح ۱۵۸)

غیر رسمی

دست خط سر نوشت‌ساز

به دنبال صدور فرمان تاریخی حضرت امام(ره) درباره پایان دادن به غائله پاهو، هیئتی از دولت موقت بسا بعضی احزاب کرد در حال مذاکره بود. در پی این مذاکره، شایعاتی مطرح شد که مسئولیت منطقه از سوی دولت به حزب دموکرات واگذار شده است. همچنین این شایعه قوت گرفته بود که چنانچه اداره منطقه به دست این احزاب بیفتد، کردهای انقلابی و مسلمان در محصه خواهند افتاد.

با شدت گرفتن این شایعات، کردهای مسلمان که زحمت‌های فراوانی در راه دفاع از کیان انقلاب اسلامی در کردستان متحمل شده بودند، نگران شدند؛ از این رو برای برطرف کردن نگرانی‌ها و احیای روحیه انقلابی، برای دیدار با حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای که در آن زمان معاون وزارت دفاع بودند، به تهران رفتم، خدمت ایشان رسیده و ماجرا را در میان گذاشتم. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای ضمن دلجویی، در تاریخ دوم آذرماه سال ۱۳۵۸ دست خطی به بنده دادند تا به اطلاع مسلمانان انقلابی کر دربرسانم. نامه حضرت آیت‌الله خامنه‌ای حاوی دو بند مهم بود:

۱- دولت هیچ‌گونه قراردادی مبنی بر اینکه حفاظت شهرهای کردستان به عهده حزب دموکرات است، نبسته و نخواهد بست.

۲- نخستین شرط دولت با هر شخص یا گروهی، قبول حاکمیت دولت بر روستاها، شهرها و استان‌های سراسر کشور است.

با دست خط آقا و روحیه دوجندان به کردستان بازگشتم. نامه ایشان آبی بر آتش شایعات بود. دست خط ایشان سند بسیار مهمی برای کردهای مسلمان به شمار می‌آمد که مورد استقبال رسانه‌ها نیز قرار گرفت. این دست خط هم‌اکنون به‌عنوان یک سند در کتاب خاطرات و وقایع سیاسی پاهو ثبت شده است.

به نقل از «جمیل بابایی» از مؤسسان سپاه کردستان

حسن ختام

بهار بی‌توخزان است

ای بهار دل‌ها، یسا صاحب‌الزمان(عج)!
در این فصل شکوفایی و نو شدن، قلم به عشق تو می‌تپد.
بهار با نسیمیش نغمه آمدنت را زمزمه می‌کند و گل‌ها در رقص باد، به سبوت دست دعا بلند می‌کنند.

ای یوسف زهر، غیبت زمستان جانم شده و چشم‌انتظارم چون برگ‌های خزان‌زده لِرزان است؛ اما امیدم به دیدار تو، چون شکوفه‌های بهاری، در وجودم جوانه می‌زند.

محبوب من، تو بهار حقیقی عالمی!
با آمدنت، زمین از خواب سرد بیدار می‌شود و عدالت، چون باران بهاری، بر کویر دل‌ها می‌بارد.
در این بهار، زیر آسمان آبی، نامت را بر لب دارم و با هر نفسم دعای فرج می‌خوانم.
کاش این نسیم، عطر پیراهنت را به من برساند و این آفتاب، گرمای مهریانی‌ات را بر وجود یخ زده‌ام بنشاند.
ای عشق ابدی، تو نور چشمان منتظران و تپش قلب عاشقانی.
بهار بی‌تو ناقص است و دل بی‌حضورت، در حسرت شکفتن مانده است.
بیا مهدی جان(عج)، که با تو هر فصل، بهار است و هر لحظه، عید.
منتظر هستم، با دلی پر از شوق و چشمی پر از اشک عشق.
بیا که بهار، بی‌تو به خزان می‌ماند.